АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ 5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА 9
2.1. Консолидиран финансов отчет 9
2.2. База за съставяне на консолидирания финансов отчет 11
2.3. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели 15
2.4. Бизнес комбинации и репутация 15
2.5. Нетекущи активи, държани за продажба 16
2.6. Приходи 17
2.7. Разходи 21
2.8. Разходи по заеми 21
2.9. Собствен капитал 22
2.10. Текущи и нетекущи активи 22
2.11. Имоти, машини и оборудване 23
2.12. Нематериални активи 25
2.13. Концесия 29
2.14. Инвестиционни имоти 29
2.15. Материални запаси 30
2.16. Обезценка на нефинансови активи 31
2.17. Финансови активи 32
2.18. Текущи и нетекущи пасиви 38
2.19. Финансови пасиви 38
2.20. Деривативни финансови инструменти и счетоводно отчитане на хеджирането 42

2.21. Данъци 43
2.22. Доходи на персонала 45
2.23. Провизии 46
2.24. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата 46
2.25. Ключови предположения, преценки и приблизителни оценки с определящо значение при прилагане на счетоводната политика 47
2.26. Финансови инструменти 52
2.27. Оценяване по справедлива стойност 52
2.28. Управление на финансовия риск 55
2.29. Условни задължения и ангажименти 61
2.30. Оповестяване на свързани лица 63
2.31. Парични дивиденти и непарични разпределения към собствениците 64
2.32. Ключов управленски персонал 64
2.33. Оповестяване на одиторско възнаграждение 64
2.34. Грешки 65
2.35. Консолидиран отчет за паричния поток 65
2.36. Консолидиран отчет за промените в собствения капитал 65
2.37. Събития след края на отчетния период 66
2.38. Справка за менажираните и оперирани кораби към 31 декември 2023 г. и тяхната собственост 66
2.39. Нови и изменени стандарти и разяснения 67

3. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 70

4. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 109

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА АДВАНС ПРОПЪРТИС ЗА 2023 ГОДИНА

I. Преглед на дейността

„Адванс Пропъртис“ ООД, гр. София, е вписано в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел при Агенция по вписванията с ЕИК 131159471 и със седалище и адрес на управление в България, гр. София, район Изток, ул. „Николай Хайтов“ №3А.

1. Описание на основната дейност

Основната дейност на Групата е разпределена в няколко основни направления, както следва:

- производство и продажба на ветеринарно-медицински продукти, хранителни добавки и фармацевтични субстанции, използвани за формулиране на готови лекарствени средства за ветеринарната и хуманна медицина;
- търговско корабоплаване и свързаните с него производствено-технически, спедиторски и посреднически дейности;
- пристанищна дейност - обработка на товари и поща, морско-технически услуги, съпътстващи дейности;
- строителство и продажба на недвижими имоти;
- отдаване под наем и управление на складови, търговски, офисни и жилищни площи;
- производство и продажба на електрическа енергия.

2. Резултати за текущия период

За 2023 г. Групата отчита печалба преди данъци в размер на 216 млн. лв. (2022 г.: 705 млн. лв.). Печалбата на Групата през текущия период е по-ниска в сравнение с предходния, поради няколко основни причини:

- През 2022 г. Групата реализира значителен ръст от 32% на приходите от продажби в търговското корабоплаване, докато през 2023 г. приходите в този бизнес сегмент намаляват с 30,7%;
- През 2022 г. Групата реализира съществени еднократни приходи от продажба на инвестиции;
- През 2023 г. Групата отчита значителни разходи от последващи оценки на финансови активи.

Приходите от продажби на Групата през 2023 г. са в размер на 2 090 млн. лв., спрямо 2 276 млн. лв. през 2022 г., което представлява спад от 8,2%. Този спад се дължи основно на понижените приходи от търговско корабоплаване и свързаните с него дейности. В останалите две основни бизнес направления на Групата приходите нарастват, съответно с 0,8% при производството и продажбата на ветеринарно-медицинска продукция и стоки и с 11,4% при пристанищните услуги.

Брутната печалба за годината е в размер на 772 млн. лв. (2022 г.: 897 млн. лв.). През 2023 г. Групата реализира спад от 13,9% на брутната печалба, който се дължи основно на намаление от 8,2% в приходите от продажби, което не е компенсирано с еквивалентно намаление в себестойността на продажбите.

Нетните активи към 31 декември 2023 г., съгласно Консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, възлизат на 2 722 млн. лв. (31 декември 2022 г.: 2 568 млн. лв.). Нарастването от 6,0% се дължи на положителния финансов резултат, реализирания от Групата през годината, както и на увеличението на резерва от преоценки. Това увеличение е резултат от преоценка до справедлива стойност на корабите на Групата, извършена на база на пазарни оценки, определени от лицензиран оценител, към 31 декември 2023 г.

Основни финансови показатели

Основните финансови показатели за отчетната и предходна година са, както следва:

	2023 **млн. лв.**	**2022** **млн. лв.**
Общо приходи	2 178,3	2 600,6
Общо разходи	1 982,7	1 949,9
Финансов резултат	195,6	650,7
Собствен капитал	2 721,9	2 568,5
Краткосрочни вземания	430,8	579,1
Парични средства	308,5	256,1
Краткосрочни задължения	709,5	629,1
Общо активи	4 922,2	4 660,4
Общо пасиви	2 200,2	2 091,9
Ефективност Коефициент на ефективност на разходите (Общо приходи / Общо разходи)	1,1	1,3
Рентабилност Коефициент на рентабилност на собствения капитал (Финансов резултат / Собствен капитал)	0,1	0,3
Ликвидност Коефициент на бърза ликвидност (Краткосрочни вземания + Парични средства) / Краткосрочни задължения	1,0	1,3
Финансова автономност Коефициент на платежоспособност (Общо активи / Общо пасиви)	2,2	2,2

Анализът на основните финансови показатели на Групата показва, че Групата е в стабилно финансово състояние. През 2023 г. Групата продължава да поддържа много добри показатели за рентабилност, ефективност, ликвидност и финансова автономност.

3. Дивиденти и разпределение на печалба

Разпределените през 2023 г. дивиденти са оповестени в бележка 3.32.

4. Структура на основния капитал

Съдружници	***Участие***	***Брой дялове***	***Номинална стойност (лв.)***
Кирил Домусчиев	50%	5 050	505 000
Георги Домусчиев	50%	5 050	505 000

II. Участие на съдружниците в търговски дружества като неограничени търговски съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети към 31 декември 2023 г.:

1. Кирил Домусчиев

1.1. Участие на Кирил Домусчиев в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник и притежаване на повече от 25% от капитала на друго дружество:

- Адванс Пропъртис ООД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Хювефарма Инвест ООД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Адванс Иншурънс Сълюшънс Брокер АД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Адванс Инженеринг АД - притежава 49% от капитала на дружеството;
- Брайт Сълюшънс ООД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Европа Парк Дивелопмънт АД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- ПФК Лудогорец 1945 АД - притежава 50 % от капитала на дружеството;
- Huve Sea Limited, Malta - притежава 100% от капитала на дружеството;
- KD Maritime Limited, Malta - притежава 100% от капитала на дружеството;
- Kirrin Limited, Isle of Man - притежава 100% от капитала на дружеството.

1.2. Участие на Кирил Домусчиев в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

- Хювефарма Инвест ООД, ЕИК 207612824 - Управител;
- Хювепроджект ЕАД, ЕИК 203170376 - Изпълнителен директор;
- Хювефарма ЕООД, ЕИК 203631745 - Управител;
- Адванс Инженеринг АД, ЕИК 200898006 - Председател на Съвета на директорите;
- Търговски център Тракия АД, ЕИК 825395495 - Заместник - председател на Съвета на директорите;
- Биовет АД, ЕИК 112029879 - Председател на Надзорния съвет;
- Параходство Български Морски Флот АД, ЕИК 103002674 - Председател на Надзорния съвет;
- Адванс Иншурънс Сълюшънс Брокер АД, ЕИК 200475052 - Председател на Съвета на директорите;
- Адванс Медиа Партнърс АД, ЕИК 205323707 - Председател на Съвета на директорите;
- Huvepharma B.V., Нидерландия, с рег. № 82567409 - Директор;
- Huvepharma International B.V., Нидерландия, с рег. № 61186228 - Директор;
- Huvepharma Holdings B.V. Нидерландия, с рег. № 61217697 - Директор;
- Huvepharma, Inc., САЩ, с рег. № 4020500 - Директор;
- Huvepharma NV, Белгия, с рег. № 0875.283.062 - Директор;
- Huvepharma (Thailand) Ltd., Тайланд, с рег. № 0105550058315 - Директор;
- Huvepharma Sea (Pune) Private Limited, Индия, с рег. № U15122PN2009FTC135083 - Директор;
- Huvepharma Canada Corporation Inc., Канада, с рег. № 1173078321 - Член на Съвета на директорите;
- Huvepharma de Mexico S.A. de C.V., Мексико, с рег. № 556938 - Председател на Управителния съвет.

2. Георги Домусчиев

2.1. Участие на Георги Домусчиев в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник и притежаване на повече от 25% от капитала на друго дружество:

- Адванс Пропъртис ООД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Хювефарма Инвест ООД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Адванс Иншурънс Сълюшънс Брокер АД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Брайт Сълюшънс ООД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- Европа Парк Дивелопмънт АД - притежава 50% от капитала на дружеството;
- ПФК Лудогорец 1945 АД - притежава 50 % от капитала на дружеството.

2.2. Участие на Георги Домусчиев в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети:

- Адванс Пропъртис ООД, ЕИК 131159471 - Управител;
- Брайт Сълюшънс ООД, ЕИК 201095925 - Управител;
- Кей Пи Джи Пропъртис ООД, ЕИК 131143773 - Управител;
- Българиан Карго Експрес ЕАД, ЕИК 202380286 - Член на Съвета на директорите;
- БМФ Порт Бургас АД, ЕИК 201618489 - Председател на Съвета на директорите;
- Хювепроджект ЕАД, ЕИК 203170376 - Член на Съвета на директорите;
- Търговски център Тракия АД, ЕИК 825395495 - Председател на Съвета на директорите;
- Параходство Български Морски Флот АД, ЕИК 103002674 - Заместник-председател на Надзорния съвет;
- Адванс Иншурънс Сълюшънс Брокер АД, ЕИК 200475052 - Заместник-председател на Съвета на директорите;
- Адванс Медиа Партнърс АД, ЕИК 205323707 - Изпълнителен директор;
- Адванс Еърпорт Сървисиз АД, ЕИК 205353279 - Изпълнителен директор;
- Некст.е.ГО България АД, ЕИК 206572818 - Член на Съвета на директорите;
- Турбуленс Технолъджи АД, ЕИК 207280140 - Член на Съвета на директорите.

III. Основни рискове

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове пред дейността, извън оповестените в т.2.28 от пояснителните приложения към консолидирания финансовия отчет.

IV. Бъдещо развитие и стопански цели

Бъдещото развитие на Групата ще бъде насочено към следните аспекти:

- разрастване на дейността, чрез навлизане в нови сектори на икономиката;
- увеличаване на търговската позиция и навлизане на нови пазари;
- модернизация на плавателния състав, в т.ч. и закупуване на новопостроени плавателни съдове;
- модернизация на пристанищните терминали, изграждане на нови съоръжения и оборудването им със съвременна техника;
- усъвършенстване на съществуващите и внедряване на нови перспективни технологии;
- разширяване асортимента на произвежданите продукти и предлаганите услуги;

Международни конфликти

Тъй като Групата извършва своите операции в световен мащаб, тя е изложена на въздействието на различни глобални макроикономически фактори, които създават несигурност. Най-забележими са тези, произтичащи от конфликта между Русия и Украйна, колебанията в цените на суровините, енергийните ресурси и лихвените проценти, както и увеличаването на общата инфлация. Тази ситуация е с трудно предвидими последици, които биха могли да окажат влияние върху дейността на Групата през 2024 г. Ръководството на Групата ще продължи да преценява потенциалното въздействие и ще предприема всички възможни мерки за смекчаване на евентуални негативни ефекти.

Политика по опазване на околната среда

При осъществяване на дейността си Групата полага усилия за постигане на непрекъснато подобрение на екологичните показатели и резултатността им спрямо околната среда. За да даде възможност на бизнеса на Групата да се адаптира към изменението на климата, ръководството си е поставило за цел да намали въглеродните емисии на Групата до 2030 г. в съответствие с най-добрите практики, приложими за съответното бизнес направление. По този начин ръководството поставя цели и предприема действия за прогресивно намаляване на генерираните емисии. Като пример за вече реализирани проекти, в Групата са завършени и въведени в експлоатация фотоволтаични системи в градовете Пещера, Разград и Варна, както и са изградени зарядни станции за електрически автомобили в град Варна. Освен това, беше внедрено иновативно решение по отношение на управлението на водите, генерираните отпадъци и използваните ресурси.

V. Действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност

Групата разполага със собствен институт за научно-изследователска и развойна дейност (НИРД). Работата в НИРД е изградена съобразно организационната структура на Групата в четири направления: микробиологична, химическа, готови ветеринарни форми и аналитична. Работата в отделните направления е съгласно проекти и разработки, включени в иновационната програма, възлагани задачи с цел подпомагане на производствения процес, производство на продукти, удовлетворяващи специфичните изисквания на клиентите, и дейности, осигуряващи специфични продуктови анализи. Общата стойност на разходите, свързани с администрирането на НИРД за 2023 г., възлиза на 20,1 млн. лв.

VI. Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет

На 9 февруари 2024 г. „Адванс Пропъртис“ ООД сключи договор за преобразуване чрез отделяне по реда на чл.262в и следващи от българския Търговски закон. Въз основа на този договор „Хювефарма Инвест“ ООД ще упражнява контрол върху Групата Хювефарма без участие в странични сектори и ще изпълнява функциите на управляващо дружество, изпълнявани до момента от „Адванс Пропъртис“ ООД. Участията на крайните собственици, а именно Кирил Домусчиев и Георги Домусчиев, остават непроменени (50:50). Преобразуването е вписано в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ при Агенция по вписванията на 3 април 2024 г.

В резултат на преобразуването, Групата Адванс Пропъртис прекратява контролиращото си участие в дъщерните дружества от подгрупата на Хювефарма.

VII. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към края на годината, финансовото представяне през годината и паричните потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет към 31 декември 2023 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като консолидирания финансов отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Информация относно възнагражденията на ръководството е оповестена в т. 2.32 от пояснителните приложения към консолидирания финансовия отчет.

Ръководството на Групата потвърждава, че информацията за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон, както и останалата информация, изисквана по чл. 39 от Закона за счетоводството, е неприложима за Групата.

Георги Домусчиев - Управител на „Адванс Пропъртис“ ООД

София, 15 май 2024 г.

СИЛВИКС ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
София 1113, ул."Акад. Н. Обрешков" № 8 А, тел.: 02/870 6013, 870 80 52; тел./факс: 971 46 04
E-mail: odit@silvix.bg, www.silvix.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО СЪДРУЖНИЦИТЕ НА
АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на **АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД** (Дружеството) и неговите дъщерни дружества (Групата), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводните политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2023 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет".

Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от Консолидиран доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин, да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността й, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Ръководството носи отговорност за надзора на процеса за финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай, че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства във връзка с финансовата информация на дружествата и стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение върху консолидирания финансов отчет. Ние сме отговорни за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата и получаването на разбиране за използваните контроли и процеса на консолидация.

Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздел „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него", по отношение на консолидирания доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.

б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

СИЛВИКС ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
Регистриран одитор №91

Виолета Михайлова
Управител и Регистриран одитор, отговорен за одита
23.05.2024 г.
гр.София, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 091 СИЛВИКС ООД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2023 г.

		BGN'000	
	Приложения	31 декември 2023	31 декември 2022
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	3.01	2 236 616	1 997 743
Нематериални активи	3.02	800 857	756 205
Активи с право на ползване	3.03	210 750	207 642
Инвестиционни имоти	3.04	77 389	79 464
Инвестиции в асоциирани и съвместно контролирани дружества	3.05	5 060	5 739
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	3.06	-	36 156
Други финансови активи	3.07	1 056	4 291
Предоставени заеми	3.08	249 817	188 908
Други вземания	3.09	2 014	2 102
Активи по отсрочени данъци	3.10	15 125	-
Разходи за бъдещи периоди	3.11	2 379	1 937
Общо нетекущи активи		**3 601 063**	**3 280 187**
Текущи активи			
Материални запаси	3.12	559 625	522 625
Предоставени заеми	3.08	25 220	219 589
Вземания от свързани дружества	3.13	42 337	5 496
Търговски вземания	3.14	291 204	227 289
Други вземания	3.09	72 068	126 679
Пари и парични еквиваленти	3.15	308 535	256 064
Разходи за бъдещи периоди	3.11	22 115	22 469
Общо текущи активи		**1 321 104**	**1 380 211**
ОБЩО АКТИВИ		**4 922 167**	**4 660 398**
ПАСИВИ			
Нетекущи пасиви			
Получени заеми	3.16	13 138	14 168
Банкови заеми	3.17	1 227 673	1 251 720
Лизинг	3.18	178 543	124 311
Пасиви по договор	3.19	1 371	1 735
Задължения към свързани дружества	3.20	7 291	6 338
Други задължения	3.21	12 576	12 531
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	3.22	10 065	10 102
Други финансови пасиви	3.23	76	-
Пасиви по отсрочени данъци	3.10	-	1 990
Правителствени дарения	3.24	39 940	39 954
Общо нетекущи пасиви		**1 490 673**	**1 462 849**
Текущи пасиви			
Получени заеми	3.16	16 146	64 968
Банкови заеми	3.17	198 554	147 307
Лизинг	3.18	18 149	13 692
Пасиви по договор	3.19	94 233	31 972
Задължения по концесионни договори	3.25	860	758
Задължения към свързани дружества	3.26	23 760	139
Търговски задължения	3.27	230 630	237 905
Задължения към персонала и осигурителни предприятия	3.28	50 528	46 237
Данъчни задължения	3.29	17 647	20 121
Други задължения	3.21	59 042	65 989
Общо текущи пасиви		**709 549**	**629 088**
ОБЩО ПАСИВИ		**2 200 222**	**2 091 937**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Капитал на групата			
Основен капитал	3.30	1 010	1 010
Премиен резерв	3.31	32 883	32 883
Неразпределена печалба	3.32	1 858 201	1 693 283
Резерви от преоценки	3.33	97 962	32 190
Резерви	3.34	158 270	313 678
Други компоненти на капитала	3.35	21 688	17 332
Общо капитал на групата		***2 170 014***	***2 090 376***
Неконтролиращо участие			
Основен капитал	3.36	33 477	33 467
Премиен резерв	3.36	8	8
Неразпределена печалба	3.36	451 193	406 826
Резерви от преоценки	3.36	31 246	2 943
Резерви	3.36	36 682	35 406
Други компоненти на капитала	3.36	(675)	(565)
Общо неконтролиращо участие		***551 931***	***478 085***
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**2 721 945**	**2 568 461**
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**4 922 167**	**4 660 398**

Приложенията са неразделна част от финансовия отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Управителя на АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД на 15.05.2024 г.

Дата на изготвяне : ***09.05.2024 г.***

Съставител:
Вания Иванова Никова

Управител:
Георги Петров Домусчиев

СИЛВИКС ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
Регистриран одитор №91

Виолета Михайлова
Управител и Регистриран одитор, отговорен за одита
23.05.2024 г.
гр.София, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 091 СИЛВИКС ООД

Валутни курсове към 31 12 2023 год
EUR/BGN 1 95583

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за периода, завършващ на 31 декември 2023 г.

		BGN'000	
	Приложения	2023	2022
Приходи	4.01	2 089 920	2 275 715
Себестойност на продажбите	4.02	(1 317 941)	(1 378 796)
Брутна печалба		**771 979**	**896 919**
Други приходи от дейността	4.03	22 754	228 631
Разходи за продажби	4.04	(200 339)	(200 822)
Административни разходи	4.05	(145 110)	(124 228)
Разходи за изследователска и развойна дейност	4.06	(20 128)	(23 334)
Други разходи	4.07	(180 422)	(51 581)
Печалба от оперативната дейност		**248 734**	**725 585**
Нетен резултат от продажба на имоти, машини и съоръжения	4.08	13 742	21 473
Преоценка на имоти, машини и съоръжения	4.09	30 532	-
Дял от резултатите на асоциирани и съвместно контролирани предприятия	4.10	(1 286)	(3 255)
Финансови приходи	4.11	11 153	6 001
Финансови разходи	4.12	(87 260)	(45 233)
Печалба от обичайната дейност		**215 615**	**704 571**
Печалба преди данъци		**215 615**	**704 571**
Разход за данъци	4.13	(19 991)	(53 867)
Печалба за периода от продължаващи дейности		**195 624**	**650 704**
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		**195 624**	**650 704**
Позиции, които в последствие могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:			
Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност	4.14	6 697	7 813
От хеджиране на паричен поток	4.14	(3 299)	3 646
Данък върху дохода, отнасящ се до позиции, които могат да бъдат прекласифицирани		364	(340)
Общо позиции, които в последствие могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:		**3 762**	**11 119**
Позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:			
Актюерски печалби по пенсионни планове с дефинирани доходи	4.14	591	778
Данък върху дохода, отнасящ се до позиции, които няма да бъдат прекласифицирани		(62)	(61)
Общо позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:		**529**	**717**
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти на друг всеобхватен доход	4.14	**302**	(401)
Друг всеобхватен доход за периода след данъци	4.14	**4 291**	**11 836**
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА		**199 915**	**662 540**
Печалба, отнасяща се към:		**195 624**	**650 704**
Собствениците на компанията-майка		134 833	547 628
Неконтролиращи участия		60 791	103 076
Друг всеобхватен доход, отнасящ се към:		**4 291**	**11 836**
Собствениците на компанията-майка		4 401	11 928
Неконтролиращи участия		(110)	(92)
Общ всеобхватен доход, отнасящ се към:		**199 915**	**662 540**
Собствениците на компанията-майка		139 234	559 556
Неконтролиращи участия		60 681	102 984

Приложенията са неразделна част от финансовия отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Управителя на АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД на 15.05.2024 г.

Дата на изготвяне : ***09.05.2024 г.***

Съставител: *Ваня Иванова Никова*

Управител: *Георги Петров Домусчиев*

СИЛВИКС ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
Регистриран одитор №91

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 091 СИЛВИКС ООД

Виолета Михайлова
Управител и Регистриран одитор, отговорен за одита
23.05.2024 г.
гр.София, България

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за периода, завършващ на 31 декември 2023 г.

	BGN'000	
	2023	2022
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти по договори	2 172 449	2 283 002
Плащания към доставчици	(1 415 566)	(1 412 168)
Плащания по концесионен договор	(608)	(1 165)
Платени и възстановени данъци върху печалбата	(37 485)	(44 493)
Други платени и възстановени данъци	35 811	48 374
Парични потоци свързани с лихви, комисионни и други подобни	(3 270)	(4 940)
Плащания и постъпления по дивиденти	(11 062)	-
Плащания свързани с трудови възнаграждения	(329 755)	(303 659)
Положителни и отрицателни валутни курсови разлики	(4 623)	(1 257)
Други постъпления от основна дейност	60 739	23 241
Други плащания от основна дейност	(51 397)	(44 910)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	***415 233***	***542 025***
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, машини и съоръжения	(123 492)	(133 145)
Продажба на имоти, машини и съоръжения	51 741	79 376
Покупка на нематериални активи	(68 149)	(64 793)
Платени аванси за покупка на имоти, машини и съоръжения	(46 293)	(47 721)
Платени разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения	(3 229)	(18 762)
Покупка на финансови активи	(3 693)	-
Продажба на финансови активи	37 102	35 243
Получени лихви	2 835	28
(Предоставени на) / възстановени кредити от свързани лица	(5 088)	(32 837)
Постъпления от лизинг	-	4 453
(Предоставени) / възстановени кредити	(7 596)	(88 073)
Плащания за придобиване на инвестиции	(250)	(10 932)
Постъпления от продажба на инвестиции	3 499	202 976
Други парични потоци от инвестиционна дейност	2 104	31 831
Бизнес комбинация	-	(712)
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	***(160 509)***	***(43 068)***
Парични потоци от финансови дейности		
Изплащане на парични суми на собственици	(87 884)	(166 327)
Постъпления от / (погашения на) дългосрочни банкови кредити	12 080	(202 174)
Постъпления от / (погашения на) краткосрочни банкови кредити	27 135	(24 252)
Постъпления от / (погашения на) други кредити	(7 774)	(5 274)
Постъпления от / (погашения на) кредити от свързани предприятия	(44 651)	44 935
Погашения на лихви	(76 081)	(37 579)
Положителни / отрицателни валутни курсови разлики	(77)	209
Плащания на задължения по лизинг	(21 458)	(11 667)
Плащания на задължения по концесионни договори	(3 087)	(3 285)
Други финансови приходи / разходи	(456)	(439)
Нетни парични потоци от финансова дейност	***(202 253)***	***(405 853)***
Нетно увеличение на парични наличности и еквиваленти за периода 01 януари - 31 декември	***52 471***	***93 104***
Парични наличности и еквиваленти в началото на периода	**256 064**	**162 960**
Парични наличности и еквиваленти към края на отчетния период - 31 декември	**308 535**	**256 064**

Приложенията са неразделна част от финансовия отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Управителя на АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД на 15.05.2024 г.

Дата на изготвяне : ***09.05.2024 г.***

Съставител: ***Ваня Иванова Никова***

Управител: ***Георги Петров Домусчиев***

СИЛВИКС ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
Регистриран одитор №91

Виолета Михайлова
Управител и Регистриран одитор, отговорен за одита
23.05.2024 г.
гр.София, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 091 СИЛВИКС ООД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за периода, завършващ на 31 декември 2023 г.

	BGN'000										
Съдържание	Основен капитал	Премиен резерв	Неразпределена печалба	Резерви от преоценки	Резерви	Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност	От хеджиране на паричен поток	Актюерски печалби по пенсионни планове с дефинирани доходи	**Общо**	Неконтролиращи участия	**ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ**
Салдо към 01.01.2022 г.	**1 010**	**32 883**	**1 451 546**	**40 029**	**234 100**	**7 311**	**(215)**	**(1 995)**	**1 764 669**	**287 294**	**2 051 963**
Печалби отнесени към резерви			(73 247)		73 247				-		-
Ефект от промени на валутен курс			68		-				**68**		**68**
Бизнес комбинация	25	(14 023)	-	-	-			91	**(13 907)**		**(13 907)**
Други изменения			10 713	-	9 108	(244)	(155)	28	**19 450**		**19 450**
Амортизирана стойност			4 501	(4 501)					-		-
Отписан преоценъчен резерв			5 084	(5 084)					-		-
Разпределение за дивиденти			(151 653)		-				**(151 653)**		**(151 653)**
Отнасящи се към неконтролиращи участия	(25)	14 023	(204 433)	1 746	(2 777)	542	-	133	**(190 791)**	**190 791**	-
Общ всеобхватен доход за периода			650 704	-		7 813	3 306	717	**662 540**		**662 540**
Салдо към 31.12.2022 г.	**1 010**	**32 883**	**1 693 283**	**32 190**	**313 678**	**15 422**	**2 936**	**(1 026)**	**2 090 376**	**478 085**	**2 568 461**
Салдо към 01.01.2023 г.	**1 010**	**32 883**	**1 693 283**	**32 190**	**313 678**	**15 422**	**2 936**	**(1 026)**	**2 090 376**	**478 085**	**2 568 461**
Печалби отнесени към резерви			(65)		65				-		-
Ефект от промени на валутен курс			(27)		-				**(27)**		**(27)**
Прекласификация			159 338		(159 338)				-		-
Ефект от хиперинфлационна корекция			(11 340)		2 234				**(9 106)**		**(9 106)**
Бизнес комбинация	10	-	-	-	-				**10**		**10**
Други изменения			(2 745)	-	2 907	35	(1)	(79)	**117**		**117**
Преоценка на машини, съоръжения и оборудване				96 006					**96 006**		**96 006**
Обезценка на машини, съоръжения и оборудване				(651)					**(651)**		**(651)**
Амортизирана стойност			805	(805)					-		-
Отписан преоценъчен резерв			475	(475)					-		-
Разпределение за дивиденти			(132 780)		-				**(132 780)**		**(132 780)**
Отнасящи се към неконтролиращи участия	(10)	-	(44 367)	(28 303)	(1 276)	275	-	(165)	**(73 846)**	**73 846**	-
Общ всеобхватен доход за периода			195 624	-		6 697	(2 935)	529	**199 915**		**199 915**
Салдо към 31.12.2023 г.	**1 010**	**32 883**	**1 858 201**	**97 962**	**158 270**	**22 429**	**-**	**(741)**	**2 170 014**	**551 931**	**2 721 945**

Приложенията са неразделна част от финансовия отчет.

Този финансов отчет е одобрен от Управителя на АДВАНС ПРОПЪРТИС ООД на 15.05.2024 г.

Дата на изготвяне : ***09.05.2024 г.***

Съставител: ***Ваня Иванова Никова***

Управител: ***Георги Петров Домусчиев***

СИЛВИКС ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
Регистриран одитор №91

Виолета Михайлова
Управител и Регистриран одитор, отговорен за одита
23.05.2024 г.
гр.София, България

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 091 СИЛВИКС ООД

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ
КЪМ ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2023 г.

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

„Адванс Пропъртис“ ООД (Предприятието - майка), гр. София, е вписано в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел при Агенция по вписванията с **ЕИК 131159471**. Дружеството е регистрирано с капитал 1 010 000 лв. /един милион и десет хиляди лева/, разпределен в 10 100 бр. дялове с номинална стойност 100 лв. всеки един дял. Седалище и адрес на управление - България, гр. София, район Изток, ул. „Николай Хайтов“ №3А.

Основните дейности на Групата включват:

- **Производство и търговия с Ветеринарно-медицински продукция и стоки -** производство на гелни, таблетни, капсулни и други форми на фармацевтични препарати, търговия с такива продукти в страната и чужбина, търговско представителство и посредничество, комисионни, спедиционни и превозни сделки, складови сделки, лицензионни сделки, сделки с интелектуална собственост, лизинг;
- **Производство на електрическа енергия и търговия с емисии -** производство и реализация;
- **Строителна продукция -** покупко-продажба на недвижими имоти, проектиране и строително-монтажни работи, строителство и строително-ремонтни услуги, посредничество при сделки с недвижими имоти, управление на недвижими имоти;
- **Търговско корабоплаване и свързани с него дейности** - търговско корабоплаване, морски превоз на насипни, генерални и течни товари и контейнерни превози и свързаните с тях производствено-технически дейности, инвестиционна и инженерингова дейност, подготовка и квалификация на кадри, корабостроене и кораборемонт, агентска дейност и буксирни услуги;
- **Пристанищни услуги -** обработка на товари и поща, морско-технически услуги, съпътстващи дейности;
- **Стоки** - продажба на стоки;
- **Наеми** - отдаване под наем на собствени складови, търговски и офисни площи;
- **Други дейности**.

Следните подгрупи в рамките на Групата Адванс Пропъртис са идентифицирани като съществени компоненти от индивидуално финансово значение:

- ✓ Подгрупата на ХЮВЕФАРМА
- ✓ Подгрупата на ПАРАХОДСТВО БЪЛГАРСКИ МОРСКИ ФЛОТ
- ✓ Подгрупата на БМФ ПОРТ БУРГАС

Средно-списъчният брой на персонала на Групата за 2023 г. е 5 526 човека (2022 г.: 5 525).

Съществени придобивания и отписвания на участия през годината, приключваща на 31 декември 2023 г.:

- През 2023 г. Групата учреди следните нови дружества:

Дъщерно дружество	*Дата на учредяване*	*Участие в %*
ТУРБУЛЕНС ТЕХНОЛЪДЖИ АД	24.02.2023	80%
PT HUVEPHARMA ANIMAL HEALTH INDONESIA	17.07.2023	100%

- През 2023 г. Групата прекрати участието си в четири дъщерни дружества от подгрупата на ПАРАХОДСТВО БЪЛГАРСКИ МОРСКИ ФЛОТ.

Дата на консолидирания финансов отчет

31.12.2023 г.

Период на консолидирания финансов отчет

01.01.2023 г. - 31.12.2023 г.

В приложената консолидационна схема е посочен делът, притежаван от Групата във всяко дружество. Компанията - майка „Адванс Пропъртис“ ООД притежава контрол върху дружествата, представени в консолидационната схема на Групата:

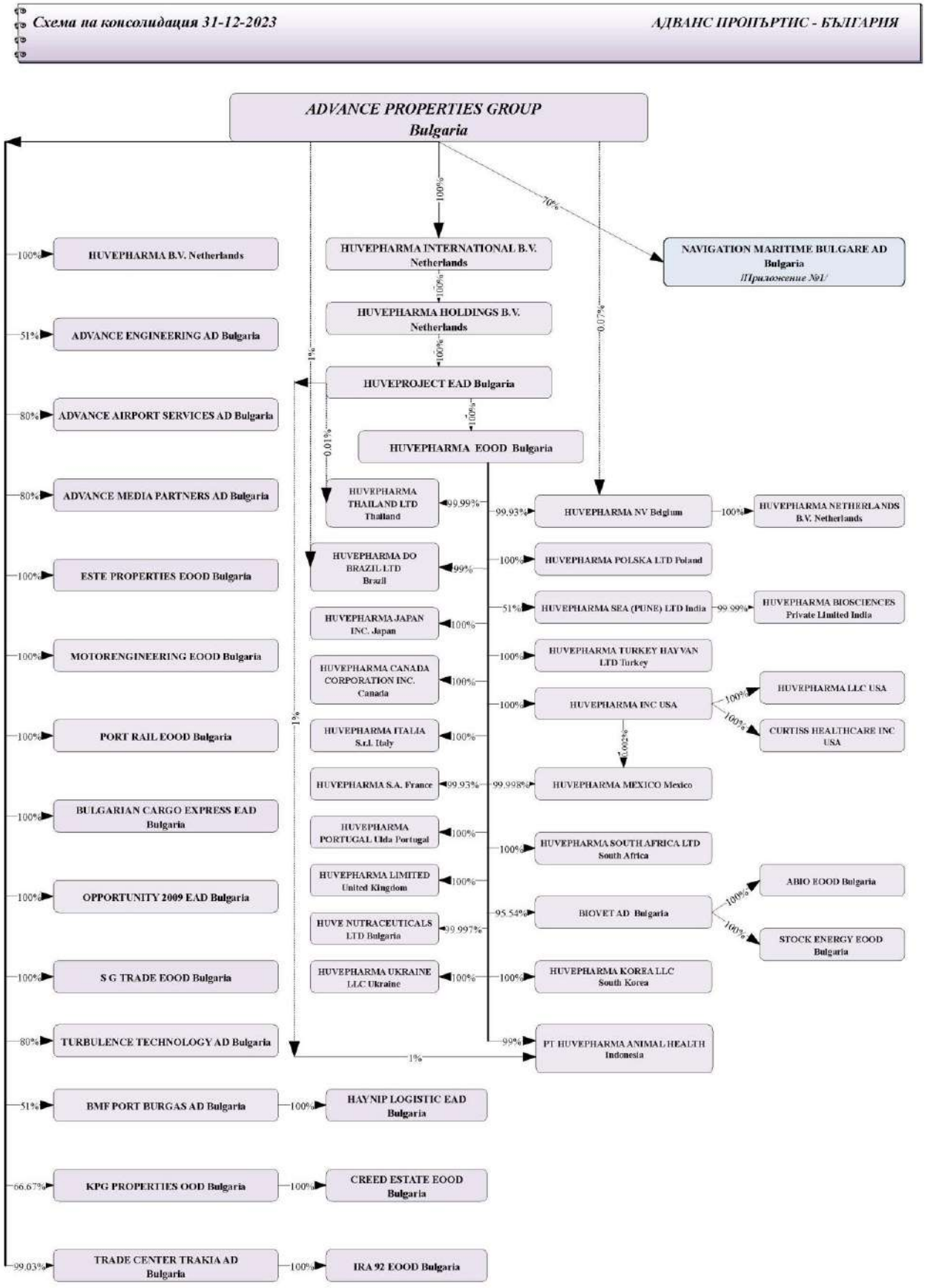
Схема на консолидация 31-12-2023
АДВАНС ПРОПЪРТИС - БЪЛГАРИЯ
ADVANCE PROPERTIES GROUP
Bulgaria
100%
70%
0.07%
1%
0.01%
HUVEPHARMA B.V. Netherlands
HUVEPHARMA INTERNATIONAL B.V. Netherlands
NAVIGATION MARITIME BULGARE AD Bulgaria
/Приложение №1/
HUVEPHARMA HOLDINGS B.V. Netherlands
ADVANCE ENGINEERING AD Bulgaria
HUVEPROJECT EAD Bulgaria
ADVANCE AIRPORT SERVICES AD Bulgaria
HUVEPHARMA EOOD Bulgaria
ADVANCE MEDIA PARTNERS AD Bulgaria
HUVEPHARMA THAILAND LTD Thailand
99.99%
99.93%
HUVEPHARMA NV Belgium
HUVEPHARMA NETHERLANDS B.V. Netherlands
ESTE PROPERTIES EOOD Bulgaria
HUVEPHARMA DO BRAZIL LTD Brazil
99%
HUVEPHARMA POLSKA LTD Poland
HUVEPHARMA JAPAN INC. Japan
HUVEPHARMA SEA (PUNE) LTD India
99.99%
HUVEPHARMA BIOSCIENCES Private Limited India
MOTORENGINEERING EOOD Bulgaria
HUVEPHARMA TURKEY HAYVAN LTD Turkey
HUVEPHARMA CANADA CORPORATION INC. Canada
HUVEPHARMA INC USA
HUVEPHARMA LLC USA
CURTISS HEALTHCARE INC USA
PORT RAIL EOOD Bulgaria
HUVEPHARMA ITALIA S.r.l. Italy
0.002%
HUVEPHARMA S.A. France
99.998%
HUVEPHARMA MEXICO Mexico
BULGARIAN CARGO EXPRESS EAD Bulgaria
HUVEPHARMA PORTUGAL Ulda Portugal
HUVEPHARMA SOUTH AFRICA LTD South Africa
HUVEPHARMA LIMITED United Kingdom
OPPORTUNITY 2009 EAD Bulgaria
ABIO EOOD Bulgaria
95.54%
BIOVET AD Bulgaria
HUVE NUTRACEUTICALS LTD Bulgaria
99.997%
STOCK ENERGY EOOD Bulgaria
S G TRADE EOOD Bulgaria
HUVEPHARMA UKRAINE LLC Ukraine
HUVEPHARMA KOREA LLC South Korea
TURBULENCE TECHNOLOGY AD Bulgaria
PT HUVEPHARMA ANIMAL HEALTH Indonesia
BMF PORT BURGAS AD Bulgaria
HAYNIP LOGISTIC EAD Bulgaria
KPG PROPERTIES OOD Bulgaria
CREED ESTATE EOOD Bulgaria
TRADE CENTER TRAKIA AD Bulgaria
IRA 92 EOOD Bulgaria

Схема на консолидация 31-12-2023 - Приложение №1 *АДВАНС ПРОПЪРТИС - БЪЛГАРИЯ*

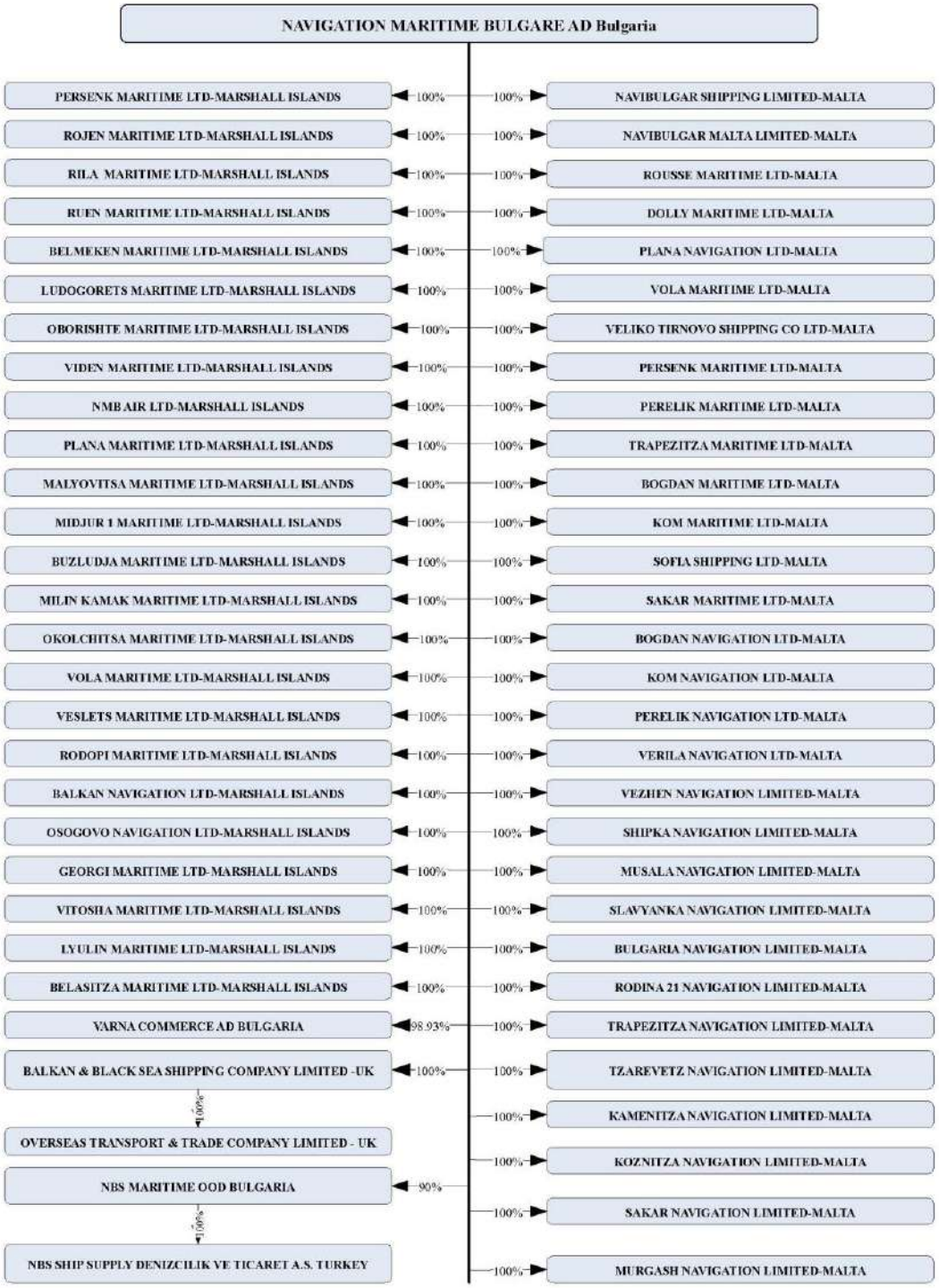

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1. Консолидиран финансов отчет

Годишният консолидиран финансов отчет към 31 декември 2023 г. включва финансовите отчети на Дружеството (Компанията - майка) и неговите местни и чуждестранни дъщерни предприятия (заедно определяни като „Групата“), както и участието на Групата в асоциирани предприятия и съвместно контролирани предприятия. Неконтролиращо участие е капиталът в дадено предприятие, който не може пряко или косвено да се отнесе към компанията-майка или към нейните собственици. Финансовите отчети на компанията-майка и нейните дъщерни дружества, използвани за изготвянето на консолидираните финансови отчети, се съставят към една и съща отчетна дата. Промените в участието на компанията - майка в дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като операции със собствен капитал. Ако компанията-майка изгуби контрол над дъщерно дружество, тя отчита всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно дружество на същата база, както ако директно се е била освободила от съответните активи и пасиви. Следователно, когато печалби или загуби, признати преди в друг всеобхватен доход, бъдат прекласифицирани към печалби или загуби от освобождаването от свързаните активи или пасиви, компанията-майка прекласифицира печалбите или загубите от собствен капитал към печалби или загуби (като корекция от прекласификация), когато изгуби контрол над дъщерното дружество.

База за консолидиране

При изготвянето на консолидирания финансов отчет, Групата обединява финансови отчети на Компанията-майка и нейните дъщерни дружества „ред по ред“ като събира сходни позиции по активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи.

Значимите инвестиции в асоциирани предприятия се консолидират по метода на собствения капитал, според който инвестицията първоначално се вписва по себестойност (разходи за придобиването), а впоследствие балансовата сума се увеличава или намалява за да се признае делът в печалбите или в загубите на дружество, в което е инвестирано след датата на придобиването му. Доходите, получени чрез разпределение на дивиденти, намаляват балансовата сума на инвестицията.

Дъщерни дружества

Дъщерни са предприятията, контролирани от Дружеството-майка. Контрол съществува тогава, когато Групата има властта да управлява финансовата и оперативната политика на едно предприятие по начин, който й позволява да извлича ползи от дейността му. Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидираните финансови отчети от датата, на която контролът възниква до датата, на която контролът се прекратява. Счетоводните политики на дъщерните предприятия се променят, когато е необходимо, за да се уеднаквят с политиките, прилагани от Групата.

Асоциирани предприятия

Асоциирани са предприятията, върху които Групата оказва значително влияние, но не и контрол върху финансовата им и оперативна политика. Значително влияние е възможността за участие в решенията, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не представлява контрол или съвместен контрол върху тези политики.

Съгласно метода на собствения капитал, инвестицията първоначално се вписва по нейната себестойност, а балансовата сума се увеличава или намалява, за да се признае делът на инвеститора в печалбите или в загубите на предприятието, в което е инвестирано, след датата на придобиването му.

Репутацията, свързана с асоциираното предприятие, е включена в балансовата стойност на инвестицията и не се амортизира или тества отделно за обезценка.

Отчетът за всеобхватния доход отразява дела в резултатите от дейността на асоциираното предприятие. Когато е налице промяна, която е призната директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, Групата признава своя дял от тези промени и ги оповестява, когато това е приложимо, в отчета за промените в собствения капитал. Печалби и загуби, резултат от „възходящи“ и „низходящи“ сделки между Групата и асоциирано предприятие, се признават в консолидирания отчет на инвеститора до степента на несвързаното участие в асоциираното предприятие. Делът на Групата в печалбите и загубите на асоциираното предприятие, резултат от такива сделки, се елиминира.

Финансовите отчети на асоциираното предприятие се изготвят за същия отчетен период, както този на Групата.

Участия в съвместни предприятия

Групата притежава участия в съвместни предприятия, в които участниците имат договорно споразумение, чрез което се установява съвместен контрол върху стопанската дейност на предприятието. Споразумението изисква съгласие между участниците за решения по въпроси от финансов и оперативен характер.

Групата признава участието си в съвместни предприятия като използва метода на собствения капитал, при който делът на контролиращия съдружник в съвместното предприятие първоначално се записва по себестойността му, а впоследствие се коригира според промените след придобиването в дела на контролиращия съдружник от нетните активи на съвместното предприятие.

Финансовият отчет на съвместното предприятие обхваща същия отчетен период като този на Групата. Където е необходимо, се извършват корекции, за да се приведат счетоводните политики на съвместното предприятие в съответствие с тези на Групата.

Транзакции при консолидация

При изготвяне на консолидирания финансов отчет с цел да се представи финансова информация за Групата така, сякаш тя е за едно стопанско предприятие, са извършени следните процедури:

✓ Елиминира се балансовата сума на инвестицията на Компанията-майка във всички дъщерни дружества и делът на Компанията-майка в собствения капитал на всички дъщерни дружества;

✓ Идентифицират се неконтролиращите участия:

- В печалбата или загубата за отчетния период;
- В нетните активи, включващи сумата на тези неконтролиращи участия към датата на първоначалната комбинация и делът на неконтролиращото участие в промените на собствения капитал от датата на комбинацията.
- Неконтролиращите участия се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, в собствения капитал, отделно от собствения капитал на собствениците на Компанията-майка.

✓ Елиминират се всички вътрешногрупови салда, сделки, приходи и разходи:

- Вътрешногруповите салда и сделки включително приходи, разходи и дивиденти се елиминират изцяло.
- При вътрешногрупови сделки, които са признати в активите, като например материални запаси и дълготрайни активи, изцяло се елиминират печалбите и загубите, отчетени от тези сделки.

Финансовите отчети на Компанията-майка и дъщерните дружества, използвани за годишния консолидиран финансов отчет, са изготвени към 31 декември 2023 г. Консолидираният финансов отчет е изготвен при прилагане на еднаква счетоводна политика за сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

Чуждестранна валута

Отчетната валута на представяне в консолидирания финансов отчет на Групата на „Адванс Пропъртис“ ООД е българският лев. Финансовите отчети на чуждестранните дъщерни дружества са изготвени във функционална валута, различна от отчетната валута на представяне на консолидирания финансов отчет и са преизчислени във валутата на представяне. При преизчисляването са спазени следните процедури:

- активите и пасивите от всеки представен отчет за финансово състояние са преизчислени по заключителния курс към отчетната дата, публикуван от БНБ и Европейската централна банка в последния работен ден;
- приходите и разходите от всеки отчет за всеобхватния доход са преизчислени по среден курс за периода;
- преизчисляват се началните нетни активи по заключителен курс, който е различен от предишния заключителен курс.

Валутните курсови разлики се признават в друг всеобхватен доход или в печалби и загуби в съответствие с изискванията на МСС 21. Когато курсовите разлики се отнасят до чуждестранна дейност, която е консолидирана, но не е притежавана изцяло, акумулираните курсови разлики, появили се при преизчисляването и които съответстват на неконтролиращото участие, се разпределят и признават като част от неконтролиращото участие. Транзакции на чуждестранни дейности, които представляват съставна част от дейността на дружество от групата, се отчитат в лева така, сякаш транзакциите на чуждестранната дейност са сделки на самото дружество.

2.2. База за съставяне на консолидирания финансов отчет

Изявление за съответствие

Годишният консолидиран финансов отчет на **Групата Адванс Пропъртис** за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила от 1 януари 2023 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Групата прилага за първи път някои изменения, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

МСФО 17: Застрахователни договори

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Това е цялостен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, който обхваща признаване и оценяване, представяне и оповестяване. МСФО 17 се прилага за всички видове издадени застрахователни договори, както и за някои гаранции и финансови инструменти с договори за участие по преценка.

Групата не издава договори, попадащи в обхвата на МСФО 17, поради което прилагането му не оказва влияние върху финансовите резултати, финансовото състояние и паричните потоци на Групата.

Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Практическо ръководство 2 по прилагане на МСФО)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Измененията дават насоки за прилагането на преценки за същественост при оповестяването на счетоводната политика. По-специално, измененията на МСС 1 заменят изискването за оповестяване на „значими“ счетоводни политики с изискване за оповестяване на „съществени“ счетоводни политики. Освен това в Практическото ръководство са добавени насоки и илюстративни примери, които да подпомогнат прилагането на концепцията за същественост при вземането на решения относно оповестяванията на счетоводната политика.

Групата направи оценка на оповестяването на счетоводната си политика и стигна до заключението, че измененията не оказват влияние върху финансовите отчети.

МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция на счетоводните приблизителни оценки (изменения)

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., и се прилагат за промени в счетоводната политика и промени в счетоводните приблизителни оценки, които настъпват в началото на този период или след него. Измененията въвеждат ново определение за счетоводни приблизителни оценки, дефинирани като парични суми във финансовите отчети, които са обект на несигурност при оценяването, ако те не са резултат от корекция на грешка от предходен период. Освен това измененията изясняват какво представляват промените в счетоводните приблизителни оценки и как те се различават от промените в счетоводната политика и корекциите на грешки.

Измененията не оказват влияние върху финансовите отчети на Групата.

МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка (изменения)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. Измененията стесняват обхвата на изключението за първоначално признаване съгласно МСС 12 и дават допълнителна яснота относно него като уточняват как дружествата следва да отчитат отсрочените данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка, като например лизинги и задължения за извеждане от експлоатация. Измененията изясняват, че когато плащанията, с които се урежда пасив, се приспадат за данъчни цели, въпрос на преценка е, след като се вземе предвид приложимото данъчно законодателство, дали тези приспаднати суми се отнасят за данъчни цели към пасива или към съответния компонент на актива. Съгласно измененията изключението за първоначално признаване не се прилага за сделки, които при първоначално признаване пораждат равни облагаеми и приспадащи се временни разлики. То се прилага само ако признаването на лизингов актив и лизингов пасив (или пасив за извеждане от експлоатация и компонент на актив за извеждане от експлоатация) води до облагаеми и приспадащи се временни разлики, които не са равни.

Измененията не оказват влияние върху финансовите отчети на Групата.

МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - Примерни правила от Втори стълб (изменения)

Измененията влизат в сила незабавно след издаването им, но някои изисквания за оповестяване влизат в сила по-късно. През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува примерните правила от Втори стълб за да гарантира, че големите мултинационални компании ще бъдат облагани с минимална данъчна ставка от 15%. На 23 май 2023 г. СМСС публикува Международна данъчна реформа -

примерни правила от втори стълб - изменения на МСС 12. Измененията въвеждат задължително временно изключение от отчитането на отсрочените данъци, произтичащи от юрисдикционното прилагане на примерните правила от Втори стълб и изисквания за оповестяване на засегнатите предприятия относно потенциалната експозиция към данъци върху дохода от Втори стълб. Измененията изискват за периоди, в които законодателството от Втори стълб е (по същество) прието, но все още не е влязло в сила, оповестяване на известна или разумно оценима информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат експозицията на предприятието, произтичаща от данъците върху дохода от Втори стълб. За да се съобрази с тези изисквания, от предприятието се изисква да оповести качествена и количествена информация за своята експозиция към данъци върху дохода от Втори стълб в края на отчетния период. Оповестяването на текущите данъчни разходи, свързани с данъците върху дохода от Втори стълб, и оповестяванията във връзка с периоди преди влизането в сила на законодателството се изискват за годишно отчитане.

Примерни правила на ОИСР от Втория стълб

В края на 2023 г. бяха приети изменения в ЗКПО, с които ефективно от 1 януари 2024 г. се въвежда облагане с глобален минимален корпоративен данък от 15% на многонационалните и големите национални групи от предприятия, съгласно условията, посочени в ЗКПО. Тези изменения са в контекста на т. нар. Модел на правила по Втори стълб на ОИСР в съответствие със споразумението на глобално и европейско ниво, започнало с инициативата BEPS (Изкуствено намаляване на данъчната основа и прехвърляне на печалби) на ОИСР за справяне с данъчните предизвикателства, възникнали в резултат на дигитализацията на икономиката.

Групата е в процес на оценка на своята експозиция към това законодателство от момента, когато то влезе в сила. Поради сложността от прилагането на тази регулация, количественото въздействие на приетото или по същество прието законодателство все още не може разумно да се оцени. Към 31 декември 2023 г. Групата прилага задължителното временно изключение, съгласно МСС 12, по отношение на счетоводното отчитане на отсрочени данъци, произтичащи от измененията в ЗКПО по линия на прилагането на Модела на правила по Втори стълб на ОИСР.

Идентификация и компоненти на годишния консолидиран финансов отчет

В настоящия годишен консолидиран финансов отчет Групата изготвя пълен комплект финансови отчети. Форматът и съдържанието на тези отчети отговарят на изискванията на МСС 1 за пълен комплект финансови отчети.

Пълният комплект на консолидираните финансови отчети включва следните компоненти:

- Консолидиран отчет за финансовото състояние към края на периода;
- Консолидиран отчет за всеобхватния доход за периода;
- Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за периода;
- Консолидиран отчет за паричните потоци за периода;
- Пояснителни приложения, включващи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

База за измерване

Настоящият финансов отчет на Групата е изготвен на база историческа цена, модифицирана в определени случаи с преоценката на някои активи и/или пасиви по тяхната справедлива стойност към датата на съставяне на консолидирания отчет за финансовото състояние, както това е посочено в съответните бележки.

Настоящият финансов отчет на Групата е изготвен на база историческа цена, с изключение на:

- Задължение по плановете с дефинирани доходи, което се отчита по настояща стойност на задължението;
- Финансови инструменти, оценени по справедлива стойност;
- Имоти, машини и оборудване по отношение, на които е извършена преоценка и същите са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Действащо предприятие

Годишният консолидиран финансов отчет на **Групата Адванс Пропъртис** към 31 декември 2023 г. е изготвен на база на предположението за действащо предприятие, като се приема, че Групата няма нито намерение, нито потребност да пристъпва към ликвидация или съкращаване на обема на своите операции, а възнамерява да продължи дейността си в обозрим бъдещ период. При оценката дали предположението за действащо предприятие е уместно в условията на икономическа криза, ръководството е взело предвид цялата налична информация за бъдещето, което е най-малко 12 месеца, но без да се ограничава до дванадесет месеца от края на отчетния период. Преценката се основава на подробен анализ на факторите, свързани с текущата и очакваната рентабилност, погасителни планове на дълга, потенциални източници на подмяна на финансирането и др.

Текущо начисляване

Консолидираните финансови отчети, с изключение на отчета за паричните потоци, са изготвени на база принципа на начисляването.

Статиите (елементите на консолидираните финансови отчети) са признати като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи, когато те отговарят на дефинициите и критериите за признаване на тези елементи в Общите положения. Резултатите от транзакциите и други събития са признати, когато те настъпват, а не когато са платени и са отразени в счетоводните записи и в консолидираните финансови отчети в периода, за който се отнасят.

Приблизителни оценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, някои статии от консолидираните финансови отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се извършват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки е елемент в изготвянето на консолидираните финансови отчети и не намалява тяхната достоверност.

Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на консолидираните финансови отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в консолидираните финансови отчети. Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка. Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка. Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период, или в печалбата или загубата за периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и бъдещи периоди.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидираните финансови отчети, са оповестени в Приложение № 2.25.

Сравнителни данни

В този годишен консолидиран финансов отчет Групата представя сравнителна информация за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и/или преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Инфлационно преизчисление на отчетните показатели

През 2023 г. Групата прилага МСС 29 „Финансово отчитане при свръхинфлационни икономики“ за първи път.

Консолидираният финансов отчет на Групата включва корекции за дъщерното дружество Huvepharma Turkey Hayvan Beslenmesi Ve Sağliği HIZM. A.Ş., направени в съответствие с изискванията на МСС 29.

Финансовите отчети на дъщерното дружество, което оперира в свръхинфлационна икономика (Турция), се преизчисляват въз основа на общ ценови индекс към единица, валидна в края на отчетния период, за да се отчетат промените в покупателната стойност на парите за текущия период. Общият ценови индекс, прилаган за отразяване на свръхинфлацията, е индексът на потребителските цени, приет от Турския статистически институт. Непаричните активи и пасиви се преизчисляват в мерната единица, действаща към края на отчетния период. Паричните позиции не се преизчисляват, тъй като те са отчетени съгласно тяхната покупателна способност към края на отчетния период. Впоследствие финансовите отчети на дъщерното предприятие се преизчисляват в отчетната валута на Групата. Сравнителната информация на Групата за предходния отчетен период не се преизчислява, тъй като е представена в стабилната валута на икономика, която не е свръхинфлационна. Преизчисляването на началния баланс за текущия период е направено при първоначалното прилагане.

2.4. Бизнес комбинации и репутация

Бизнес комбинациите се отчитат по метода на придобиване. Цената на придобиване се измерва като съвкупност от прехвърленото възнаграждение, оценено по справедлива стойност на датата на придобиване, и сумата на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие. За всяка бизнес комбинация се оценява неконтролиращото участие или по справедлива стойност, или по пропорционалния дял от разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Разходите за придобиване се признават като разход и се включват в административни разходи.

Когато Групата придобива дейност, тя оценява и класифицира финансовите активи и пасиви в съответствие с договорните икономическите условия и съответните обстоятелства към датата на придобиване. Това включва разграничаване на внедрените деривати в основните договори от придобиваното предприятие.

Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на предходното дялово участие на придобиващия в придобиваното предприятие, се преоценява по справедлива стойност към датата на придобиване през печалбата или загубата.

Всяко условно възнаграждение, подлежащо на прехвърляне от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване. Условното възнаграждение, класифицирано като собствен капитал, не се преоценява и последващото му уреждане се отчита в собствения капитал. Условно възнаграждение,

класифицирано като актив или пасив, което е финансов инструмент и е в обхвата на МСФО 9 Финансови инструменти, се оценява по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход в съответствие с МСФО 9. Друг вид условно възнаграждение, което не попада в обхвата на МСФО 9, се оценява по справедлива стойност към всяка отчетна дата, като промените в справедливата стойност се признават в печалбата или загубата.

Репутацията първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява превишението на общото прехвърлено възнаграждение и сумата, призната за неконтролиращото участие, над придобитите разграничими нетни активи или поети пасиви. Ако възнаграждението е по-ниско от справедливата стойност на нетните активи на придобитото дъщерно дружество, разликата се признава в печалбата или загубата.

След първоначалното признаване, репутацията се оценява по цена на придобиване, намалена с натрупани загуби от обезценка. За целите на тестовете за обезценка, от датата на придобиването придобитата в бизнес комбинация репутация се разпределя върху всеки обект, генериращ парични потоци на Групата, който се очаква да доведе до ползи от комбинацията.

Когато репутацията формира част от обект, генериращ парични потоци, и част от дейността в този обект бъде освободена, свързаната с отписаната дейност репутация се включва в балансовата й стойност при определяне на печалбата или загубата от освобождаването и се оценява въз основа на относителните стойности на освободената дейност и частта от запазения обект, генериращ парични потоци.

През 2023 г. Групата не е извършвала бизнес комбинации. Бизнес комбинациите, извършени през 2022 г., са подробно представени във финансовия отчет за предходната година.

2.5. Нетекущи активи, държани за продажба

Признаване на нетекущи активи, държани за продажба и групи за освобождаване

Групата признава като държани за продажба нетекущи активи, които отговарят едновременно на следните условия:

а) ръководството се е ангажирало с план за продажба;

б) активите са на разположение за непосредствена продажба в настоящото си състояние, без необходимост от допълнителни съществени изменения;

в) започнала е активна програма за намиране на купувач;

г) продажбата е много вероятна и се очаква в рамките на дванадесет месеца от датата на класифицирането на актива, като „държан за продажба“;

д) за актива се търси активно пазар по пазарни цени, надеждно доближаващи се до справедливата му стойност;

е) горните критерии са изпълнени преди или на датата на Отчета за финансовото състояние.

Необходимо е Групата да се освободи от активите, чрез продажба.

Дейностите, които се очаква да бъдат спрени или изоставени, не се класифицират като държани за продажба (но могат да бъдат класифицирани като преустановявани, след като са изоставени, ако са значим географски или бизнес сектор).

Група за освобождаване представлява група от активи, понякога и със свързани пасиви, от която Групата смята да се освободи чрез отделна сделка.

Оценка на активи, държани за продажба

Непосредствено преди първоначалното класифициране като държани за продажба, нетекущите активи се оценяват съгласно приложимия стандарт.

След класификацията като държани за продажба, нетекущите активи или групите за освобождаване се оценяват по по-ниската между двете стойности:

а) балансовата им стойност; или

б) справедливата стойност, намалена с разходите по продажба.

Загубата от обезценка или последващото евентуално увеличение се признава във финансовия резултат за всяко първоначално или последващо намаление/увеличение на стойността на актива, или групата за освобождаване, до справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата.

Нетекущите активи държани за продажба или група за освобождаване не се амортизират.

Представяне в Консолидирания отчет за финансовото състояние

Активи, класифицирани като държани за продажба, както и активи и пасиви, включени в състава на група за освобождаване, класифицирана като държана за продажба, се представят отделно в Отчета за финансовото състояние.

2.6. Приходи

- ***Признаване на приходи по договори с клиенти***

Приходите се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

За основната част от приходите Групата е достигнала до заключение, че тя е принципал в договореностите си, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Групата признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен след като клиентът получи контрол върху този актив.

- ***Оценка на договор с клиент***

Договор с клиент е налице само, когато при влизането му в сила той:

- има търговска същност и мотив;
- страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят;
- правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани по отношение на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени;
- условията за плащане могат да бъдат идентифицирани; и
- съществува вероятност възнаграждението, на което Групата има право при изпълнение на задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, включително минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Групата, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в консолидирания отчет за финансовото състояние, докато:

- всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;
- Групата изпълни задълженията си за изпълнение и е получила цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или
- когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един и респективно дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

- ***Измерване на приходите по договори с клиенти***

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

- ***Цена на сделката и условия за плащане***

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа.

- ***Променливо възнаграждение***

Ако обещаното в договора възнаграждение включва променлив размер, Групата оценява приблизително размера на възнаграждението, на което ще има право в замяна на прехвърлянето на обещаните стоки или услуги на клиента. Променливото възнаграждение се оценява при започване на договора и се ограничава само доколкото е твърде вероятно, че при последващото разрешаване на несигурността, свързана с променливото възнаграждение, няма да настъпи значителен обрат в размера на признатите кумулативни приходи. Някои договори за продажба на готова продукция предоставят на клиентите право на връщане и отстъпки. Правата за връщане и правата на отстъпки пораждат променливо възнаграждение.

- ***Право на връщане***

Определени договори предоставят на клиента право да върне стоките в рамките на определен срок. Групата използва метода на очакваната стойност за да оцени стоките, които няма да бъдат върнати, тъй като този метод най-добре прогнозира размера на променливото възнаграждение, на което Групата ще има право. Изискванията в МСФО 15 относно ограничаващите оценки на променливото възнаграждение също се прилагат, за да се определи сумата на променливото възнаграждение, която може да бъде включена в цената на сделката. За стоки, които се очаква да бъдат върнати, вместо приходи, Групата признава задължение за възстановяване. Също така се признава актив (и съответна корекция на стойността на продажбите) за правото на Групата да получи продуктите обратно от клиента при удовлетворяване на задължението за възстановяване.

- ***Отстъпки***

Групата предоставя ретроспективни отстъпки на определени клиенти, когато количеството продукти, закупени през периода, надхвърли прага, посочен в договора с клиента. Отстъпките се компенсират срещу дължимите от клиента суми. За да оцени променливото възнаграждение за очакваните бъдещи отстъпки, Групата прилага метода на най-вероятния размер за единствената, най-вероятна стойност в диапазон от възможни стойности на възнаграждение и метода на очакваната стойност при голям брой договори с подобни характеристики. Избраният метод, който най-добре прогнозира размера на променливата сума, се ръководи предимно от обемните прагове, съдържащи се в договора.

Признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Групата отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение. Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

- ***Приходи от услуги***

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена, приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложени в конкретния договор. Обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

- ***Приходи от транспортни услуги***

Приходите от транспортни услуги се признават при тяхното възникване, като за момент на предоставяне на услугата се счита моментът на натоварване на товара, независимо от паричното постъпление.

Приходите от услуги по отдаване на кораб на тайм чартър се признават към момента на тяхното възникване, като за такъв се счита началото на всеки наемен период. Към края на всеки отчетен период начислените приходи се признават до степента, до която същите са относими към текущия отчетен период и доколкото могат надеждно да се измерят.

- ***Приходи от пристанищни услуги***

Групата отчита приходи от пристанищните услуги по обработка на товари и поща, морско-технически услуги и съпътстващи дейности, като спазва поетите ангажименти по договора за концесия за създаване на необходимата аналитична отчетност.

Във връзка с поетите задължения по договори за концесия на пристанищни терминали, Групата отчита приходи от строителни услуги за извършените строителни и монтажни работи и дейности по поддържане, рехабилитация, реконструкция и разширение на пристанищните терминали.

Приходите от строителство се отчитат при окончателно приключване на строителни дейности по обекти - нови или подобрение на активи публично-държавна собственост, признати за изпълнени, има издадени актове за въвеждане в експлоатация или подписани приемателно-предавателни протоколи. Неприключените строителни обекти се отчитат като незавършено строителство.

- ***Приходи от продажби на стоки, материали и други краткотрайни активи***

Приходите от продажби на стоки, материали и други краткотрайни активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и/или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е от 30 до 90 дни след доставката.

Групата преценява дали в договора има други обещания, които представляват отделни задължения за изпълнение, към които трябва да се разпредели част от цената на сделката (например гаранции, точки за лоялност на клиентите).

При определяне на цената на сделката за продажба на стоки Групата взема предвид ефектите от променливото възнаграждение, наличието на значителни финансови компоненти и възнаграждението, платимо на клиента (ако има такова).

- ***Приходи от комисионни***

Когато в дадена сделка Групата се явява в качеството си по-скоро на посредник, отколкото на принципал, признатият приход е нетната стойност на комисионната, получена от Групата.

- ***Приходи от наеми***

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

- ***Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденти***

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденти, се признават, когато:

• е възможно Групата да има икономически ползи, свързани със сделката; и

• сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите от лихви се признават като се използва метода на ефективната лихва и се представят към статия „Финансови приходи“.

Приходите от възнаграждения за права се признават на база на счетоводния принцип на начисляване, съгласно съдържанието на съответното споразумение.

Приходите от дивиденти се признават, когато е установено правото на получаването им и се представят към статия „Други приходи от дейността“.

- ***Валутни разлики***

Валутните курсови разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски и други вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в приходите и разходите, когато възникнат, като се представят нетирано в зависимост от резултата в статия „Други приходи от дейността“ или в статия „Други разходи за дейността“.

- ***Приходи от операции с финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата***

Печалби/загуби от операции с финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да закупи или продаде актива.

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Актив по договор

Актив по договор се признава, ако правото на Групата да получи възнаграждение зависи от фактор, различен от изтичането на време, например бъдещо изпълнение. Ако правото на Групата на възнаграждение е безусловно, с изключение на условието плащането да стане дължимо с изтичането на време, се признава вземане.

Като активи по договори се представят:

- Признати приходи без да са удовлетворени условията за вземане от клиенти; и
- Разходи, които пораждат активи, в т.ч. разходи за постигане на договор и разходи за изпълнение на договор.

Пасиви по договор

Пасив по договор се представя, когато клиентът е платил сумата на възнаграждението преди Групата да е изпълнила прехвърлянето на обещаните стоки или услуги по договора на клиента.

Пасивите по договор се представят като отменими договори, неотменими договори и авансови такси, неподлежащи на възстановяване.

2.7. Разходи

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи. Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение. Разход се признава незабавно в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в консолидирания отчет за финансовото състояние. Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване и съпоставимост с отчетените приходи. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящото за плащане.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи, включително банкови такси и други преки разходи по кредити, финансов лизинг и банкови гаранции и се посочват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, некомпенсирано към статия „Финансови разходи“.

2.8. Разходи по заеми

Разходите по заеми представляват лихви и други разходи, които Групата понася във връзка със заемането на средства.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Такива разходи по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени. Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Групата капитализира разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към строителството на всички отговарящи на условията активи, когато строителството е започнало на или след 1 януари 2009.

Групата признава другите разходи по заеми като разход в периода, в който те са извършени.

Капитализирани разходи по заеми

Разходи по заеми в размер на 5 468 хил. евро са капитализирани през годината, приключваща на 31 декември 2023 г. (2022: 1 769 хил. евро.). Лихвеният процент, използван за определяне на размера на разходите по заеми, допустими за капитализиране, се отнася до два инвестиционни заема с лихвен процент, равен на 3-месечен

EURIBOR плюс марж от 2,000% (31 декември 2022 г.: лихвен процент, равен съответно на 3-месечен EURIBOR плюс марж от 2,000% и 3-месечен EURIBOR плюс марж от 0,983%).

2.9. Собствен капитал

Към 31 Декември 2023 г. регистрираният дялов капитал на „Адванс Пропъртис“ ООД възлиза на 1 010 000 лева, разпределен в 10 100 дружествени дяла с номинална стойност 100 лева всеки един от тях. Съдружници в „Адванс Пропъртис“ ООД са Кирил Домусчиев и Георги Домусчиев, които притежават по 50 % от капитала.

Инструменти на собствения капитал на Групата

Собствени капиталови инструменти, които са обратно придобити, се признават по цена на придобиване и се приспадат от собствения капитал. Не е призната печалба или загуба в отчета за всеобхватния доход от покупката, продажбата, емитирането или прекратяване на инструменти на собствения капитал на Групата.

Резерви - формирани са от разпределение на печалбата и включват разпределени суми за законови резерви на някои консолидирани дъщерни дружества, регистрирани в държави със съответните законови изисквания и допълнителни резерви, формирани от разпределението на реализираните от Групата печалби в предходни периоди.

Преоценъчният резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към „неразпределени печалби“ в края на всеки отчетен период с амортизираната стойност, представляваща разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност и амортизацията въз основа на цената на придобиване.

Преоценъчният резерв в Групата е формиран от извършени през текущия и/или в предходни години преоценки на дълготрайни материални активи, направени от независими лицензирани оценители.

Премиен резерв

Премийният резерв, принадлежащ на Групата, от 32 883 хил. лв. представлява премията, платена в превишение на номиналната стойност на акциите на „Хювефарма“ ЕООД (бивше „Хювефарма“ АД).

Неразпределените печалби от минали години включват реализирани от Групата положителни финансови резултати през предходни периоди.

Консолидиран финансов резултат за текущия период

Групата признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго. Някои МСФО определят обстоятелства, при които Групата признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Групата отчита положителен консолидиран финансов резултат за текущия отчетен период в размер на 195 624 хил. лв. и за предходния отчетен период - печалба в размер на 650 704 хил. лв.

2.10. Текущи и нетекущи активи

Групата класифицира актив като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;

- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСС 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

2.11. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (нетекущи материални активи) са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, с изключение на имоти, машини и оборудване по отношение, на които е извършена преоценка и същите са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Към 31 декември 2023 г. от лицензиран оценител е извършена оценка на корабите, съгласно която същите са преоценени (до справедлива стойност) към тази дата. Натрупаната към датата на оценката амортизация е изписана. Ефектите от преоценки са отразени в консолидирания финансов отчет за годината, в която е направена преоценката. В случаите, когато новата справедлива стойност на активите надвишава балансовата им стойност, разликата между справедливата стойност и балансовата стойност на активите формира нов компонент на преоценъчния резерв. Когато балансовата стойност на активите надвишава новата справедлива стойност, разликата между двете стойности е отчетена в консолидирания отчет за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран в предходни периоди преоценъчен резерв. Тогава разликата се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, в който случай надвишението е включено като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход. При отписване на преоценените активи натрупаният за тях преоценъчен резерв се прехвърля в неразпределени печалби.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Групата е определила стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Групата кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение. Разликата между равностойността на паричната цена и общото плащане се признава като лихва в течение на периода на кредита, освен ако не се капитализира в съответствие с МСС 23.

Разходи по заеми за изграждане по стопански начин или за придобиване чрез възлагане на имоти, машини и съоръжения се капитализират само, ако отговарят на изискванията за капитализация по реда на МСС 23 „Разходи по заеми“. Във всички останали случаи те се отчитат като текущи финансови разходи през периода, за който се отнасят. Нетекущи активи, които се изграждат за бъдещо използване, се отчитат като активи в процес на изграждане и се представят по себестойност до завършване на изграждането им. Имоти, които се изграждат за бъдещо използване като инвестиционни имоти, се отчитат като инвестиционни имоти в процес на изграждане и се представят по себестойност до завършване на изграждането им.

Дълготрайни материални активи в процес на изграждане

Дълготрайните материални активи в процес на изграждане са свързани основно с изграждане и разширяване на производствено съоръжение, строителство на кораби, придобиване на пристанищна техника за обработване на товари и изграждане на логистична база.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на нетекущите материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, както следва:

	2023	**2022**
• Сгради	от 25 до 50 години	от 25 до 50 години
• Машини, инсталации и оборудване	от 3 до 50 години	от 3 до 50 години
• Хардуер	от 2 до 5 години	от 2 до 4 години
• Кораби и други транспортни средства	от 2 до 30 години	от 2 до 30 години
• Офис обзавеждане и други активи	от 2 до 20 години	от 2 до 20 години

Определеният срок на годност на нетекущите материални активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения, спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, транспортни средства, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на нетекущите материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като корекция на друг всеобхватен доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Отписване на нетекущи материални активи

Балансовата стойност на даден имот, машина или съоръжение се отписва: при продажба; когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване или при освобождаването от него поради липса.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина или съоръжение се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан (освен ако МСФО 16 не изисква друго при продажба и обратен лизинг). Печалбите и загубите от освобождаване от нетекущи активи се определят като постъпленията от продажба (освобождаване) се намаляват с балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността“, или в самостоятелна статия в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Частта от преоценъчния резерв, отнасящ се за отписания актив, се прехвърля директно към неразпределена печалба.

Дължимото вземане при освобождаване от актив от имоти, машини и съоръжения се признава първоначално по справедлива стойност.

2.12. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Балансовата стойност на даден нематериален актив се отписва при продажба или когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериалния актив, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан. Печалбите и загубите от освобождаване от нетекущи активи се определя като постъпленията от продажба (освобождаване) се намаляват с балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността“ /„Други разходи за дейността“ в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Първоначална оценка

Нематериални активи се признават в случай, че удовлетворяват определението за такива посочено в МСС 38, а именно:

- може да бъде идентифициран отделно;
- използването му е контролирано от Групата;
- очакват се бъдещи икономически изгоди;
- стойността на актива може да бъде надеждно оценена.

От използването на актива се очакват икономически изгоди, доказани с наличие или план за набавяне на достатъчни ресурси, позволяващи на Групата да получи очакваните икономически изгоди; възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на Групата относно употребата му или има ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

Дефиницията на нематериален актив изисква нематериалният актив да бъде разграничим, за да се разграничи от репутацията.

Един актив е разграничим, или ако:

- е делим, т.е. може да бъде разделен или отделен от предприятието и продаден, прехвърлен, лицензиран, отдаден под наем или разменен, отделно или заедно със свързания договор, разграничим актив или пасив, независимо дали Групата възнамерява да направи това; или
- възниква от договорни или други законови права, независимо от това дали тези права са прехвърляеми или отделими от Групата или от други права и задължения.

Репутацията, призната в бизнес комбинация, е актив, представляващ бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и отделно признати. Бъдещите икономически ползи може да произтичат от синергията между разграничимите придобити активи или от активи, които индивидуално не отговарят на условията за признаване във финансовите отчети.

Последващи разходи

Разходи, свързани с поддръжка на първоначално установена стандартна ефективност, извършени след въвеждане в експлоатация на нематериалните дълготрайни активи, се признават като текущи в момента на извършването им. С разходите, които водят до увеличаване на очакваните бъдещи икономически ползи от използването на даден нематериален актив над първоначално определената стандартна ефективност, се коригира балансовата стойност на съответния нематериален актив.

Възприет подход за извеждане от употреба на нематериални активи

Разходите за консервиране (изваждане от употреба за определен период от време и последващо въвеждане в употреба) се отчитат като текущи разходи в периода, през който са възникнали.

Балансовата стойност на даден нематериален актив се отписва при продажба или когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериалния актив, се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан. Печалбите и загубите от освобождаване от нетекущи активи се определят, като постъпленията от продажба (освобождаване) се намаляват с балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват нетно, към „Други приходи от дейността“/„Други разходи от дейността“ в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Амортизация

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот на базата на линейния метод и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация за нематериален актив с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всеки отчетен период. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериални активи с ограничен полезен живот се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход като себестойност на продажби, административни разходи или разходи за продажби в съответствие с функцията на нематериалните активи. Разходите за администриране на интелектуалната собственост, които не отговарят на условията за капитализиране, се отчитат като разходи за администриране на интелектуална собственост в печалбата и загубата.

Полезният живот на нематериален актив се определя съответно като ограничен или неопределен, както следва:

	2023	**2022**
• Права върху интелектуална собственост	от 2 г.-неопределен	от 2 г.-неопределен
• Софтуер	от 2-10 г.	от 2-10 г.
• Развойни продукти	от 10 до 20 г.	от 10 до 20 г.
• Досиета	неопределен	неопределен
• Репутация	неопределен	неопределен
• Други	от 2 г.-неопределен	от 2 г.-неопределен

Нематериални активи с неопределен полезен живот

Нематериални активи с неопределен полезен живот не се амортизират, а се тестват за обезценка ежегодно или индивидуално, или на ниво обекти, генериращи парични потоци.

Полезният живот на нематериален актив с неопределен полезен живот се преглежда в края на всеки отчетен период, за да се определи дали оценката на актива като такъв с неопределен срок на полезен живот продължава да бъде поддържана. Ако не, промяната в оценката на полезния живот от неопределен на ограничен се отчита в бъдещи периоди.

Права върху интелектуална собственост и досиета

Правата върху интелектуална собственост включват разрешителни за търговия, търговски марки и патенти. Групата получава пазарни разрешения, издадени от съответната регулаторна агенция на страната, в която Групата реализира тези продукти. Полезният живот на тези разрешителни за търговия е в границите между 2 и 11 години, с опция за подновяване в края на този период. Също така Групата притежава търговски марки и патенти. Те също са издадени от съответната регулаторна агенция. Патентите имат полезен живот от 6 години, а търговските марки от 10 години, освен ако не се очакват неограничени входящи нетни парични потоци. В този случай търговските марки се оценяват като имащи неопределен полезен живот. Патентите, както и търговските марки, съдържат възможност за подновяване след края на този период. Групата притежава и досиета, които са активи (включващи основно разходите за лабораторни изследвания и разходите за доказване ефикасността, ефективността и безопасността на лекарственото вещество), използвани за получаване на новите разрешителни от съответната регулаторна агенция или подновяване на вече съществуващи такива. Поради това, Групата оценява досиетата като имащи неопределен полезен живот.

Разходи за развойна дейност

Разходите за научно-изследователска дейност се признават като разход в момента на възникване. Разходите за развойна дейност по индивидуален проект се признават като нематериален актив, когато Групата може да докаже:

- техническата изпълнимост на завършването на нематериален актив, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- намерението да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- как активът ще генерира бъдещи икономически ползи;
- наличието на ресурси за завършване на актива;
- способност за надеждно определяне на разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване.

След първоначалното признаване на разходите за развойна дейност като актив, Групата прилага себестойностния метод, който изисква актива да бъде отчетен по себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизацията на актива започва, когато разработването е завършено и активът е на разположение за употреба. Нематериалният актив се амортизира през периода на очакваните бъдещи ползи. Амортизацията се отчита в себестойността на продажбите, административните разходи, разходите за продажба и дистрибуция или разходите за управление на интелектуална собственост. По време на периода на разработване, активът годишно се тества за обезценка от Групата.

Тестване за обезценка на нематериални активи с неопределен полезен живот

Групата е извършила годишен тест за обезценка към 31 декември 2023 г.

За целите на тестването за обезценка, нематериални активи с неопределен полезен живот и нематериални активи в процес на изпълнение са тествани като част от обект, генериращ парични потоци.

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци е определена въз основа на стойността в употреба, като се използват прогнози за паричните потоци от финансовите бюджети, одобрени от ръководството, които обхващат период от пет години. Прогнозните парични потоци са актуализирани, за да отразят нарасналото търсене на продукти. Дисконтовият процент, приложен към прогнозите за паричните потоци, се основава на среднопретеглената цена на капитала за отрасъла и е в диапазона 7.0- 8.0 (2022: 6.5 -7.5).. В резултат на този анализ, ръководството не е установило индикации за обезценка на нематериални активи с неопределен полезен живот.

Ключови предположения, използвани при оценката на стойността в употреба

Изчисляването на стойността в употреба за единица, генерираща парични потоци, е най-чувствително към следните предположения:

- Брутен марж;
- Норма на дисконтиране;
- Въвеждане на нови продукти.

Брутни маржове - Брутните маржове се основават на средните стойности, постигнати през петте години, предхождащи началото на бюджетния период. Слабото покачване отразява очакваните продажби на продуктов микс.

Норми на дисконтиране - Нормите на дисконтиране представляват текущата пазарна оценка на специфичните рискове, свързани с единиците, генериращи парични потоци, като се вземе предвид времевата стойност на парите. Изчисляването на дисконтовия процент се основава на специфичните обстоятелства, обуславящи дейността на Групата и се получава от нейната средно претеглена стойност на капитала (WACC), коригирана с данъчния ефект. Средно претеглената стойност на капитала (WACC) взема предвид дълга и собствения капитал. Стойността на дълга се базира на лихвоносните привлечени средства, които Групата е задължена да обслужва. Стойността на собствения капитал е изчислена на базата на очакванията за възвръщаемост на инвестициите на инвеститора.

Въвеждане на нови продукти от съществуващи Активни фармацевтични съставки (APIs) - Тези предположения са важни, защото ръководството определя как позицията на единицата, съотнесена с конкурентните субекти, може да се промени в течение на бюджетния период при въвеждането на нови продукти. Ръководството очаква пазарния дял на Групата на хранителни добавки и фармацевтични продукти да се увеличи през бюджетния период, основно в областта на търсенето на протеини и усъвършенстване на методите за отглеждане на добитък.

Чувствителност към промени в предположенията

По отношение на оценката на стойността в употреба на единицата, генерираща парични потоци, ръководството счита, че не е налице разумно възможна значителна промяна в някое от горните ключови предположения, която би довела до спад във възстановимата стойност на горепосочения обект, под съответната му балансова стойност.

Нетекущи нематериални активи в процес на разработване

Нетекущите нематериални активи в процес на разработване са свързани с разработването и придобиването на технологии и регистрация за производството и продажбата на фармацевтични продукти.

Развойните продукти са вътрешно разработвани.

Лицензи

Придобитите лицензи се посочват по историческа стойност. Амортизацията се начислява в зависимост от определения в лицензa срок.

Софтуер и права на ползване на програмни продукти

Придобитите лицензи за програмни продукти се капитализират на базата на разходите, необходими за придобиване и пускане в експлоатация на специфичния програмен продукт. Амортизират се през периода на техния очакван полезен живот.

2.13. Концесия

Дружество от Групата „БМФ ПОРТ БУРГАС“ АД, има сключени два договора за предоставяне на концесия с Министерство на транспорта и съобщенията на Република България, както следва:

1. Пристанищен терминал Бургас Изток-2 със срок до 1 септември 2058 година.
2. Пристанищен терминал Бургас Запад със срок до 3 януари 2060 година.

Според договорите „БМФ ПОРТ БУРГАС“ АД се задължава да управлява пристанищните услуги по обработка на товари и поща, и морско-технически услуги, за извършването на които се изисква използване на пристанищната територия и/или пристанищните съоръжения.

Управление на пристанищните услуги включва:

- Поддържане на пристанищните услуги налични и осигуряване на непрекъснатост и ниво на качество на предоставянето на тези услуги, както и
- Управление и поддържане на пристанищния терминал (обекта на концесия).

Тези услуги се предоставят срещу правото на „БМФ ПОРТ БУРГАС“ АД да експлоатира услугата, като я предоставя срещу получаване на приходи.

Въз основа на анализ на критериите, заложени в МСФО 16, е установено, че концесионните договори на Групата попадат в неговия обхват и следва да се приложи модела на отчитане на актив с право на ползване.

2.14. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са собствени земи и сгради или части от тях, държани с цел получаване на приходи от отдаването им под наем.

Групата класифицира като инвестиционен имот земя, притежавана с цел дългосрочно увеличаване на стойността на капитала, а не с цел краткосрочна продажба в хода на обичайната дейност.

Групата класифицира като инвестиционен имот сграда за отдаване по един или повече лизинги или имот, който се изгражда за бъдещо използване за отдаване по един или повече лизинги.

Първоначална оценка

Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Цената на придобиване на закупен инвестиционен имот включва неговата покупна цена и всякакви разходи, които могат да му бъдат пряко приписани.

Инвестиционни имоти в процес на изграждане

Към датата на отчета няма инвестиционни имоти в процес на изграждане.

Последващо оценяване след първоначално признаване

За последващо оценяване след първоначално признаване Групата е избрала модела на цената на придобиване като своя счетоводна политика и прилага тази политика към всеки един от своите инвестиционни имоти.

Прехвърляния

Групата прехвърля имот от или към инвестиционен имот само, ако възникне промяна в използването. Промяна в използването на имот възниква, когато имотът отговаря или престане да отговаря на определението за инвестиционен имот и има доказателства за промяна в използването. Промяната в намеренията на ръководството относно използването на даден имот сама по себе си не представлява доказателство за промяна в използването. Примери на доказателства за промяна в използването са:

- започване на ползване от страна на собственика или на разработване с цел ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот; както и
- начало на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот.

Освобождаване от актива

Инвестиционен имот се отписва от отчета за финансовото състояние при освобождаването или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване.

Освобождаване на инвестиционния имот може да възникне чрез продажба или чрез встъпване в лизинг.

Когато Групата реши да се освободи от инвестиционен имот без разработване, тя продължава да третира имота като инвестиционен, докато го отпише (извади от консолидирания отчет за финансовото състояние), и не го прекласифицира като материален запас. По подобен начин, ако Групата започне наново да разработва един съществуващ инвестиционен имот за продължително бъдещо използване като инвестиционен имот, той остава инвестиционен имот и не се прекласифицира като ползван от собственика имот през периода на повторното разработване.

Печалби или загуби, произтичащи от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разликата между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в периода на изваждането от употреба или освобождаването и се посочват нетно, към статия „Други приходи от дейността“ или в самостоятелна статия в отчета за всеобхватния доход.

Изискуемото вземане при освобождаването от инвестиционния имот се признава първоначално по справедлива стойност. В частност, ако плащането за инвестиционния имот е отложено, полученото възнаграждение се признава първоначално по еквивалентната цена. Разликата между номиналната сума на възнаграждението и еквивалентната цена се признава като приходи от лихви, като се използва методът на ефективната лихва.

2.15. Материални запаси

Групата прилага МСС 2 за отчитане на материални запаси. Материалните запаси са активи:

- държани за продажба в обичайния ход на стопанска дейност (стоки, продукция);
- намиращи се в процес на производство за такава продажба (незавършено производство);
- материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги (материали, суровини).

Материалните запаси са оценени по по-ниската от цена на придобиване (себестойност) и нетна реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

• суровини, материали и стоки в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

• готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи.

Променливите общи разходи се разпределят за всяка производствена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Включването на постоянните разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Групата база за разпределението им е в зависимост от обема на производството.

В ограничени случаи разходи по ползвани кредити, които са определени в МСС 23 Разходи за заеми, се включват в стойността на материалните запаси.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използват методи на отчитане, както следва:

- стоки - конкретно определена доставна стойност;
- суровини - покупна цена на база „първа входяща, първа изходяща“;
- готова продукция и незавършено производство - стойността на употребените преки материали, труд и общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми.

Когато се продават материални запаси, тяхната балансова стойност се признава като разход през периода, през който е бил признат съответният приход. Печалбата/загубата от продажба на материали се определя като постъпленията от продажба се намаляват с балансовата сума на актива и свързаните с продажбата разходи. Те се посочват към „Други приходи от дейността“ в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализируема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнало в резултат на увеличение на нетната реализируема стойност, се признават като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който е възникнало възстановяването. Обезценката на материалните запаси се начислява като разход за всеки вид материален запас.

2.16. Обезценка на нефинансови активи

На всяка отчетна дата Групата преценява дали има индикации, че даден актив може да бъде обезценен. Ако съществуват такива индикации или когато се изисква годишно тестване за обезценка на актив, Групата прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Възстановимата стойност на даден актив е по-високата от справедливата стойност на актива или на единицата, генерираща парични потоци (ЕГПП), намалена с разходите за освобождаване, и неговата стойност в употреба и се определя за отделен актив, освен ако активът не генерира парични постъпления, които са до голяма степен независими от тези от други активи или групи активи. Когато балансовата стойност на актив или ЕГПП превишава неговата възстановима стойност, активът се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност. При оценката на стойността в употреба очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като

се използва дисконтов процент преди данъци, който отразява текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и специфичните за актива рискове. При определянето на справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване, се вземат предвид последните пазарни сделки, ако има такива. Ако не могат да бъдат идентифицирани такива сделки, се използва подходящ модел за оценка. Тези изчисления се потвърждават от оценъчни коефициенти, котирани цени на акции за публично търгувани дъщерни дружества или други налични показатели за справедлива стойност.

Групата базира изчисленията си за обезценка на подробни бюджети и прогнозни изчисления, които се изготвят поотделно за всяка от ЕГПП, към които са разпределени отделните активи. Тези бюджети и прогнозни изчисления обикновено обхващат период от пет години. За по-дълги периоди се изчислява дългосрочен процент на растеж и се прилага за прогнозиране на бъдещите парични потоци след петата година.

Загубите от обезценка на продължаващи дейности, включително обезценка на материални запаси, се признават в отчета за всеобхватния доход в тези категории разходи, които съответстват на функцията на обезценения актив. За активите, с изключение на репутацията, на всяка отчетна дата се прави оценка дали има индикации, че признатите преди това загуби от обезценка може вече да не съществуват или да са намалели. Ако такава индикация съществува, Групата оценява възстановимата стойност на актива или ЕГПП.

Предишно призната загуба от обезценка се възстановява само ако е настъпила промяна в предположенията, използвани за определяне на възстановимата стойност на актива, след като е била призната последната загуба от обезценка. Възстановяването се ограничава така, че балансовата стойност на актива да не превишава неговата възстановима стойност, нито да превишава балансовата стойност, която би била определена, нетно от амортизацията, ако за актива не е била призната загуба от обезценка през предходните години. Такова възстановяване се признава в отчета за всеобхватния доход.

Следните активи имат специфични характеристики за тестване за обезценка:

Репутация

Репутацията се тества за обезценка ежегодно (към 31 декември) и когато обстоятелствата показват, че балансовата стойност може да е обезценена.

Обезценката се определя за репутацията чрез оценка на възстановимата стойност на всяка ЕГПП (или група ЕГПП), за която се отнася репутацията. Когато възстановимата стойност на ЕГПП е по-малка от балансовата им стойност, се признава загуба от обезценка. Загубите от обезценка, свързани с репутацията, не могат да бъдат възстановени в бъдещи периоди.

Нематериални активи

Нематериалните активи с неограничен полезен живот се тестват за обезценка ежегодно към 31 декември или индивидуално, или на ниво ЕГПП, както е уместно, и когато обстоятелствата показват, че балансовата стойност може да е обезценена.

2.17. Финансови активи

При първоначалното признаване Групата класифицира финансовите инструменти или техните съставни части като финансов актив, финансов пасив или инструмент на собствения капитал, според същността на договорното споразумение. Финансовите инструменти се признават, когато Групата стане страна по договорните клаузи на инструмента.

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно, както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Групата за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи отразява начина, по който тя управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

За целите на оценяването финансовите активи се класифицират в една от следните три категории:

- финансови активи по амортизирана стойност (амортизирана стойност);
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССПДВД);
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата (ССППЗ).

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, когато се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци и договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва.

Тези финансови активи се състоят от търговските вземания и парични средства и еквиваленти. При първоначалното признаване търговските вземания се отчитат по справедлива стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност с използването на метода на ефективната лихва, намалена с коректива за обезценка. Търговските вземания се намаляват с подходящи корективи за очакваните невъзстановими суми. Лихвите по просрочени търговски вземания се признават в момента на начисляването им.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са леснообръщаеми в конкретни парични суми и са свързани с незначителен риск от промяна в стойността им. Инвестиция с падеж от три месеца или по-малко обикновено се класифицира като краткосрочна. Банковите овърдрафти се включват в привлечени средства - в краткосрочни пасиви.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансовите активи се класифицират като оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, когато активът се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи и където договорните парични потоци се състоят единствено от плащането на главницата и лихви. Инвестиция в капиталови инструменти, която не е държана за търгуване, също се

класифицира като оценявана по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, съгласно конкретния избор, направен от Групата.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Всички финансови активи, различни от тези, класифицирани като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се класифицират като оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Активите, оценявани като справедлива стойност през печалбата или загубата, включват финансови активи, които отговарят на описаните по-горе признаци за бизнес модел, но при първоначалното признаване са били определени по справедлива стойност през печалбата или загубата. Финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата се състоят от капиталови и деривативни финансови инструменти.

След първоначалното признаване финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат по справедлива стойност. Промените в справедливите стойности се признават в печалбата или загубата, освен ако не са свързани с финансови активи, които са били определени и ефективни като хеджиращи инструменти, в който случай моментът на признаването им в печалбата или загубата зависи от естеството на хеджиращото взаимоотношение.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на Групата са класифицирани като финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти) и финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват: парични средства и еквиваленти в банки и вземания.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата или през друг всеобхватен доход, се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават съответно в печалбата или загубата или в друг всеобхватен доход за годината. Тази категория включва деривативни инструменти и капиталови инвестиции, които Групата е избрала неотменимо да класифицира като финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или

• правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или:

- Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или

- Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Групата определя дали финансовият актив, който трябва да се отпише, е:

• актив в неговата цялост; или

• конкретно установени парични потоци от актива (или група от сходни финансови активи); или

• напълно пропорционална част от парични потоци от актива (или група от сходни финансови активи); или

• напълно пропорционална част от конкретно установени парични потоци от актива (или група от сходни финансови активи).

След като се определи активът, подлежащ на отписване, се преценява дали активът е прехвърлен и ако е така, дали прехвърлянето отговаря на условието за отписване.

Даден актив е прехвърлен, ако*:*

• Групата е прехвърлила договорните права за получаване на парични потоци; или

• Групата е запазила договорните права за получаване на парични потоци от актива, но е поела договорно задължение за плащане на паричните потоци на един или повече получатели по споразумение, което отговаря на следните три изисквания:

- Групата няма задължение да плати суми на крайните получатели, освен ако не събере еквивалентни суми от първоначалния актив;

- на Групата е забранено да продава или залага първоначалния актив (освен като обезпечение на крайните получатели);

- Групата е задължена да преведе всякакви парични потоци, които събере от името на крайните получатели, без съществено закъснение.

Условия за отписване

След като Групата определи, че финансовият актив е прехвърлен, тя оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

• ако Групата прехвърли в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, тя отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;

• ако Групата запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, тя продължава да признава финансовия актив;

• ако Групата нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, Групата определя дали е запазила контрол върху финансовия актив:

- ако Групата не е запазила контрол, тя отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера;

- ако Групата е запазила контрол, тя продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото й участие във финансовия актив.

При отписването на финансовия актив разликата между:

• неговата балансова стойност; и

• сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, намалена с всички поети нови пасиви) и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Обезценка на финансови активи

В МСФО 9 е възприет ***моделът на очакваните кредитни загуби***. Според модела на очакваните кредитни загуби, Групата трябва да признае очакваните кредитни загуби по всяко време и да актуализира сумата на признатите кредитни загуби, признати на всяка отчетна дата, за да отрази промените в кредитния риск на финансовите инструменти.

МСФО 9 изисква Групата да оцени очакваните кредитни загуби с разумна и подкрепяща информация, която е на разположение, без прекомерни разходи и усилия и тя включва историческа, текуща и прогнозна информация. Прилага се един и същи модел за обезценка за всички финансови инструменти, които подлежат на обезценка.

Обхват на обезценките

МСФО 9 изисква да се прилага моделът на очакваните кредитни загуби за следните отчетни обекти:

• дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност (депозити в банки, предоставени кредити, търговски вземания, облигации, ДЦК, търговски полици и др.);

• дългови инструменти, оценявани през друг всеобхватен доход;

• кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция, които не се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата;

• вземания по лизинг в обхвата на МСФО 16;

• активи по договори в обхвата на МСФО 15 (права на възнаграждение, след като са прехвърлени, продукция, стоки или услуги).

Инвестициите в капиталови инструменти са извън обхвата на изискванията за обезценка на МСФО 9, защото те се оценяват по справедлива стойност или през печалбата или загубата, или през друг всеобхватен доход, като в последния случай не се допуска прекласификация в текущата печалба или загуба.

Подходи на обезценка

МСФО 9 изисква да се определя коректив за очаквани кредитни загуби за всеки вид актив или експозиция. Стандартът въвежда три различни подхода в зависимост от вида на актива или експозицията на кредитен риск:

• Общ (тристепенен) подход;

• Опростен подход (за търговски вземания и активи по договори с клиенти без значителен финансов компонент; със значителен финансов компонент - по избор; вземания по лизинг по избор);

• Подход на закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка.

Общият подход за признаване на кредитни загуби се базира на тристепенен процес, при който се цели да се отрази влошаването на кредитното качество на финансовия инструмент. Понятието кредитна загуба се дефинира като целия паричен недостиг - разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата по договор и всички парични потоци, които тя очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Тристепенният общ модел за обезценка отразява общата схема на влошаване на кредитното качество (увеличение на кредитния риск) на даден финансов инструмент, който в крайна сметка е в неизпълнение.

Етап 1. Включва финансово стабилни финансови активи, които се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск. По отношение на Етап 1 се признават очакваните кредитни загуби за **12 месеца**. Очакваните кредитни загуби за 12 месеца са в резултат на събития на неизпълнение, които са възможни в рамките на 12 месеца след края на отчетния период.

Етап 2. Когато кредитният риск на някой финансов актив се увеличи значително след първоначалното признаване и не е с кредитна обезценка, инструментът попада в етап 2. Трябва да се признаят очаквани кредитни загуби за **целия срок** на финансовия инструмент, които са резултат на всички възможни събития на неизпълнение през очаквания срок.

Етап 3. Отнася се за финансови инструменти с кредитна обезценка, когато е налице обективно доказателство за обезценка. Трябва да се признаят очаквани кредитни загуби за **целия срок** на финансовия инструмент, които са резултат на всички възможни събития на неизпълнение през очаквания срок. Очакваните кредитни загуби са среднопретеглените кредитни загуби с помощта на вероятността за неизпълнение като претегляща величина.

Опростен подход. При този подход се премахва необходимостта да се изчисляват очакваните кредитни загуби за следващите 12 месеца и да се оценява дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск. Корективът за загуби се оценява при първоначалното признаване и в течение на срока на финансовите активи на стойност, равна на очакваните кредитни загуби за целия срок.

Очакваните кредитни загуби се представят в отчета за финансовото състояние като:

- **коректив за загуби** по отношение на финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност и вземания за лизинг;
- **провизия** (пасив) по отношение на кредитни ангажименти и договори за финансова гаранция.

Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните договорни парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

В обхвата на модела попадат дълговите инструменти, управлявани от Групата с бизнес модел, държани за събиране на договорените парични потоци.

Групата прилага индивидуален подход за обезценка на предоставените заемни средства като отчита съответните рискове, свързани с контрагента.

Търговската политика на Групата е да работи с клиенти с висок кредитен рейтинг. Стриктно съблюдава спазването на договорните условия от всеки клиент. Създадена е система за ежедневно анализиране и са въведени механизми за незабавно преустановяване на партньорски взаимоотношения с клиенти, които не спазват условията за разплащане в уговорените срокове.

Последващо оценяване

Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност без натрупания коректив за очаквани кредитни загуби.

Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Групата прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Очакваните кредитни загуби на търговските вземания се начисляват като разходи за обезценка на активи и чрез съответна коригиращата сметка за всеки вид вземане. Посочват се съответно в консолидирания отчет за всеобхватния доход и в намаление на търговските вземания, като коректив от очаквани загуби.

Подробна информация по отношение на възрастовата структура и структурата на търговските вземания по вид валута е оповестена в Бележка 3.14 към настоящия консолидиран финансов отчет.

Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Заемите и другите предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по номинална стойност, която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Печалбите (лихвите)/ загубите от предоставените заеми се посочват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, статия *„Финансови приходи“*, през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди вземането си в срок над 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Признаване и отчитане на лизингови договори, по които Групата е лизингодател

Активите, държани за отдаване по лизингови договори, се представят в отчетите в съответствие със същността на актива. Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Договори за финансова гаранция

Договор за финансова гаранция е договор, който изисква емитентът да извърши определени плащания, за да възстанови на притежателя загубата, която той понася, поради това, че определен длъжник няма възможност да направи плащане, когато то е дължимо, в съответствие с първоначалните или модифицираните условия на дългов инструмент.

2.18. Текущи и нетекущи пасиви

Групата класифицира пасив като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

• очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;

• държи пасива предимно с цел търгуване;

• пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;

• групата няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ. Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

• първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и

• след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

2.19. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите пасиви се класифицират:

- като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или
- като заеми и привлечени средства, търговски или други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства, включително и банкови овърдрафти, деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се класифицират като оценявани по амортизирана стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти, които се оценяват по справедлива стойност.

Търговските задължения се завеждат първоначално по справедлива стойност, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност с използването на метода на ефективната лихва.

Банковите овърдрафти и лихвоносните заеми се признават първоначално по справедлива стойност, нетно от разходите по сделката, а впоследствие се оценяват по амортизирана стойност с използването на метода на ефективната лихва.

Към датата на емитирането справедливата стойност на пасивния компонент на съставен инструмент се определя с използването на пазарния лихвен процент за подобен неконвертируем инструмент. Тази сума се отразява като пасив по амортизирана стойност с използването на метода на ефективната лихва до момента, в който бъде изцяло усвоена при конвертиране или на датата на обратно изкупуване на инструмента. Капиталовият компонент се определя като разлика между справедливата стойност на инструмента и стойността на пасивния компонент. Признава се в собствения капитал, нетно от ефекта на данъка върху дохода, и впоследствие не се преоценява.

Метод на ефективната лихва

Методът на ефективната лихва е метод на изчисляване на амортизираната стойност на финансов пасив и за разпределянето на приходите от лихви или разходите за лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания срок на финансовия пасив.

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато Групата има юридически упражняемо право да компенсира признатите суми и има намерение или да уреди на нетна база, или да реализира актива и едновременно с това да уреди пасива.

Отписване

Групата отписва финансов пасив /или част от финансовия пасив/, когато той е погасен - т. е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл. При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или на част от финансов пасив), който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Лихвоносни заеми и други привлечени ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се

признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход като финансови разходи (финансови разходи) през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Детайлна информация по отношение на получените банкови заеми и тяхната класификация на текущи и нетекущи е представена в Бележка 3.17 към настоящия консолидиран финансов отчет.

Обезпечения

Задълженията на Групата по получени банкови заеми са обезпечени с:

- ипотеки на недвижимо имущество;
- залози върху движимо имущество и нематериални активи;
- залози върху постъпления по банкови сметки;
- залози на акции;
- залози на търговски и други вземания.

Предоставените обезпечения са в размери достатъчни за покриване на задълженията по кредитите и изискванията на банките.

Неизпълнение и нарушения

Групата няма неизпълнения, свързани с погасяване на задълженията си по договорите за кредит.

Лизинг

В началото на всеки договор, Групата преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. Преценката включва преценка на следните фактори:

- дали договорът включва използването на идентифициран актив - това може да бъде посочено изрично или по подразбиране и трябва да бъде физически разграничимо или да представлява по същество целия капацитет на физически отделен актив. Ако доставчикът има съществено право на замяна, тогава активът не е идентифициран;
- дали Групата има право да получи съществено всички икономически ползи от използването на актива през целия период на използване; и
- дали Групата има право да ръководи използването на актива. Групата има това право, когато има права за вземане на решения, които са свързани с промяната на начина и целта за използване на актива. В редки случаи, когато решението за това как и с каква цел се използва активът е предварително определено, Групата има право да ръководи използването на актива, ако:

✓ Групата има право да експлоатира актива; или

✓ Групата е проектирала актива по начин, който предопределя как и с каква цел ще бъде използван.

В началото или при преоценка на договор, който съдържа лизингов компонент, Групата разпределя възнаграждението по договора за всеки лизингов компонент въз основа на относителната единична цена на лизинговия компонент. Въпреки това, при лизинговите договори за земя и сгради, в които Групата е лизингополучател, тя е избрала да не отделя нелизинговия компонент и да отчита лизинговия и нелизинговия компонент като един лизингов компонент.

Групата като лизингополучател

На началната дата Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга. Активът с право на ползване се оценява първоначално по цена на придобиване, която обхваща първоначалната стойност на пасива по лизинга,

коригирана с направени лизингови плащания на, или преди началната дата, плюс направените първоначални преки разходи и приблизителна оценка на разходите за демонтиране, отстраняване или възстановяване на базовия актив или мястото, на което се намира, минус всички получени лизингови стимули.

Активът с право на ползване последващо се амортизира с прилагане на линеен метод от началната дата до края на полезния живот на актива с право на ползване или до изтичането на срока на лизинговия договор, което от двете настъпи по-рано. Очакваният полезен живот на активите с право на използване се определя на същата база като тези на имоти и оборудване. В допълнение, активът с право на ползване се намалява периодично с евентуални загуби от обезценка и преоценки на лизинговото задължение.

Пасивът по лизинга се оценява първоначално по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към началната дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, или, ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент на Групата.

Лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат следните плащания:

- ✓ фиксирани плащания (включително фиксираните по същество плащания);
- ✓ променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- ✓ суми, които се очаква да бъдат дължими по гаранциите за остатъчна стойност;
- ✓ цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тази опция, лизингови плащания при незадължителен период на подновяване, ако Групата е достатъчно сигурна, че ще упражни опция за удължаване и санкции за прекратяване на лизинговия договор, освен ако Групата е достатъчно сигурна, че няма да упражни опция за ранно прекратяване на договора.

Пасивът по лизинга се оценява по амортизирана стойност с използване на метод на ефективния лихвен процент. Той се преоценява, когато настъпи промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичаща от промяна в индекса или процента, ако е налице промяна в сумите, които Групата очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност или ако Групата промени оценката си по отношение на това дали ще упражни опция на закупуване, удължаване или прекратяване.

Когато пасивът по лизинга е преоценен по този начин, кореспондиращата сума се признава като корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула. Групата признава активи с право на ползване, които не отговарят на определението за инвестиционен имот в „активи с право на ползване“, а лизинговите пасиви в „лизинг“ в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Групата има различни лизингови договори за сгради, машини, превозни средства и други активи, използвани в дейността ѝ. Задълженията на Групата по лизингови договори са обезпечени с правото на лизингодателя върху лизингованите активи. Като цяло, Групата е ограничена да преотстъпва на лизинг активите, а някои договори изискват Групата да поддържа определени финансови съотношения.

Отчитане на краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойности

Групата е избрала да не признава активи с право на ползване и лизингови пасиви при краткосрочни лизингови договори със срок на договора от 12 месеца или по-малко, както и при лизинг на активи с ниска стойност. Групата признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход на линейна база през периода на лизинговия договор.

Активи с право на ползване

Групата признава активи с право на ползване към началната дата на лизинга (т.е. датата, на която базовият актив е наличен за използване). Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка и се коригират спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга. Стойността на активите с право на ползване включва сумата на признатите лизингови задължения, първоначалните преки разходи и извършените лизингови плащания на или преди началната дата на лизинга. Активите с право на ползване се амортизират на линейна база за срок, по-кратък от срока на лизинга и очаквания полезен живот на активите, както следва:

- Фиксирани концесионни задължения и придобити/изградени активи, които са публично-държавна собственост, до изтичане на срока на договора, както следва:
  - за терминал Изток-2 - до месец септември 2058 г.
  - за терминал Запад - до месец януари 2060 г.
- Други активи с право на ползване:
  - Сгради от 1 до 10 г.
  - Машини и съоръжения от 2 до 3 г.
  - Транспортни средства от 1 до 5 г.
  - Други от 2 до 5 г.

Ако собствеността върху актива се прехвърля на Групата по силата на лизинговия договор до края на срока на този договор или ако в разходите за актива с право на ползване е отразено упражняването на опция за закупуване, Групата амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на основния актив. Активите с право на ползване също подлежат на обезценка.

Лизингови пасиви

На началната дата на лизинга Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които следва да се изплатят за срока на лизинга. Лизинговите плащания включват фиксирани плащания (включително фиксираните по същество плащания).

При изчисляване на настоящата стойност на лизинговите плащания Групата използва диференциалния си лихвен процент на началната дата на лизинга, защото лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, не може да бъде непосредствено определен. След началната дата, сумата на лизинговите пасиви се увеличава за да отрази лихвата по пасива и намалява, за да отрази извършените лизингови плащания. В допълнение, балансовата стойност на лизинговите пасиви се преоценява, за да отрази модификация, промяна в лизинговия договор, промяна в лизинговите плащания (напр. промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичаща от промяна в индекс или процент, използван за определяне на тези плащания) или промяна в оценката на опция за закупуване на базовия актив.

Лизинговите задължения на Групата са включени в Бележка 3.18.

2.20. Деривативни финансови инструменти и счетоводно отчитане на хеджирането

Първоначално признаване и последващо оценяване

Групата е използвала деривативен финансов инструмент лихвен суап. Този деривативен финансов инструмент се признава първоначално по справедлива стойност на датата, на която е сключен деривативния договор. След първоначалното му признаване се оценява по справедлива стойност. Той се отчита като финансов актив, когато справедливата стойност е положителна, и като финансов пасив, когато справедливата стойност е отрицателна.

Печалби или загуби, произтичащи от промени в справедливата стойност на деривативните инструменти, се отнасят директно в отчета за всеобхватния доход, с изключение на частта от хеджирането на паричен поток, която се определя като ефективно хеджиране и се признава в друг всеобхватен доход.

За целите на счетоводното отчитане на хеджирането, хеджирането се класифицира като хеджиране на паричен поток, когато се хеджира експозиция към променливостта на паричните потоци, която се дължи на конкретен риск, свързан с признат актив или пасив, или на много вероятна прогнозна сделка, или на валутен риск, свързан с непризнат неотменим ангажимент.

При започване на хеджирането се извършва формално определяне и документиране на хеджиращото взаимоотношение, за което Групата иска да приложи счетоводно отчитане на хеджирането, и на целта и стратегията за управлението на риска, за да се предприеме хеджиране. Тази документация включва определяне на хеджиращия инструмент, хеджираната позиция или сделка, същността на хеджирания риск и начините, които Групата ще използва за оценка на ефективността на промените в справедливата стойност на хеджиращия инструмент при компенсиране на експозицията към промени в справедливата стойност на хеджираната позиция или парични потоци, които се дължат на хеджирания риск. Хеджирането се очаква да бъде високоефективно при постигане на компенсиращи се промени в справедливата стойност или паричните потоци, които се дължат на хеджирания риск и се оценява на регулярна база, за да се определи фактически дали е било високоефективно в рамките на отчетните финансови периоди, за които е определено хеджирането.

Хеджиращите взаимоотношения, които изпълняват стриктните условия за счетоводно отчитане на хеджирането, се отчитат, както следва:

Хеджиране на паричен поток

Частта от печалбата или загубата от хеджиращия инструмент, която се определя като ефективно хеджиране, се признава директно в другия всеобхватен доход в резерва за хеджиране на парични потоци, докато неефективната част се признава във финансовите разходи в отчета за всеобхватния доход.

Сумите, признати като друг всеобхватен доход, се прехвърлят в печалбата или загубата, когато хеджираната сделка засяга печалбата или загубата както, когато се признава хеджиран финансов приход или финансов разход. Когато хеджираната позиция е цената на нефинансов актив или нефинансов пасив, сумите, признати като друг всеобхватен доход се прехвърлят към първоначалната балансова стойност на нефинансовия актив или пасив.

Ако хеджиращият инструмент изтече или е продаден, прекратен или упражнен без замяна или подновяване (като част от стратегията за хеджиране), или ако неговото определяне като хеджиращ е отменено, или когато хеджирането вече не отговаря на критериите за счетоводно отчитане на хеджиране, всяка кумулативна печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се запазва отделно в собствения капитал, докато хеджирания инструмент не бъде отписан. За отчитането на хеджирането Групата прилага МСФО 9, 7.2.21 и избира като своя счетоводна политика да продължи да прилага изискванията за счетоводно отчитане на хеджиране в МСС 39.

2.21. Данъци

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия период се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети на отчетната дата в държавите, в които Групата оперира и генерира облагаеми доходи.

Текущите данъци върху доходите, свързани със статии, признати директно в собствения капитал, се признават в собствения капитал, а не в отчета за доходите. Ръководството периодично оценява позициите в данъчните декларации по отношение на ситуации, в които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и заделя провизии, когато това е уместно.

Данък върху нетния тонаж

Дейността си от опериране на кораби Групата облага с данък върху нетния тонаж на корабите. Същият се признава изцяло в Консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната датата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, освен:

- до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация или от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката;
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Групата е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби, освен:

- ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката;
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Групата извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъчни статии се признават във връзка със залегналата в тях сделка – или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчно задължено предприятие.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай данъкът се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

2.22. Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Другите дългосрочни доходи включват годишни компенсируеми отпуски, които Групата не очаква да уреди изцяло в рамките на следващия отчетен период. Те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата, или се капитализират в стойността на актив, когато служителите положат труда, който води до получаване на право за бъдещи компенсируеми отпуски. Дългосрочните компенсируеми отпуски се оценяват по настоящата стойност на очакваните плащания за уреждане на неизползваните права за отпуск към края на отчетния период, която отразява очаквания времеви период на уреждане, очакваните нива на възнаграждения, доходността по срочни държавни облигации към края на отчетния период.

Групата има пенсионен план с дефинирани доходи. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Групата определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние и се представят в други компоненти на собствения капитал чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят, както следва:

- разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана се включват в статия „Разходи за персонала“;
- разходите за лихви се представят като „Други разходи“.

Едно от дъщерните дружества в Групата има план с дефинирани вноски с осигурителна компания за всички служители. Според този план служителите имат право на предварително определена годишна осигурителна

вноска, направена от дъщерното дружество, по плана с дефинирани вноски. Общият размер на вноските, платени от дъщерното дружество за 2023 г., възлиза на 404 хил. евро (2022 г.: 394 хил. евро).

Детайлна информация във връзка с доходи на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 3.22 към настоящия консолидиран финансов отчет.

2.23. Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума. Провизии се признават по повод на конструктивни и правни задължения, възникнали в резултат на минали събития, съгласно изискванията на МСС 37. Правно задължение е задължение, което произлиза от:

• договор /според неговите изрични клаузи и по подразбиране/;

• законодателство; или

• друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на Групата, когато:

• на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение Групата е показала на други страни, че е готова да приеме определени отговорности; и

• като резултат Групата създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

• Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;

• има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и

• може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на Групата към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение. Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка.

Емисии на парникови газове

Групата получава безплатни емисионни права в резултат на Европейската схема за търговия с квоти за емисии. Правата се получават веднъж годишно, а в замяна Групата е длъжна да предостави права, равни на нейните действителни емисии. Групата е възприела политика за прилагане на подхода на нетния пасив по отношение на предоставените й права на емисии. Следователно, провизия се признава само тогава, когато действителните емисии надвишат предоставените и все още притежавани права на емисии. Разходите за емисии се признават като други оперативни разходи. Когато правата на емисии се закупуват от други лица, те се отразяват по цена на придобиване и се третират като право на възстановяване, при което се съпоставят със задълженията по емисии и се преостойностяват до справедлива стойност. Промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.24. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Правителствените дарения се признават, когато съществува разумна степен на сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички условия, свързани с него, ще бъдат изпълнени. Когато дарението е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

Когато дарението е свързано с актив, то намалява балансовата стойност на дадения актив.

През отчетния период Групата е получила безвъзмездни средствата във връзка със следните проекти:

➢ Получени авансови плащания по две споразумения за безвъзмездна финансова помощ по програма „Механизъм за свързване на Европа“ - сектор Транспорт:

- Проект Raising low-Emissions multimodal transport in the core port of Burgas with new Infrastructures for Berth 28 (ReBirth28) по програма „Механизъм за свързване на Европа 2021-2027 - сектор Транспорт, приоритет „Коридори от основната мрежа“ на ЕС в рамките на Кохезионния пакет от процедурата (CEF-T-2021-CORECOEN) за изграждането на корабно място № 28. Срокът за изпълнение на проекта е 31 месеца. Финансирането е получено през октомври 2022 г., като строителните работи започнаха през м.02.2023.
- Проект Black Sea Gateway to the OEM Transport Corridor по програма „Механизъм за свързване на Европа“ - сектор Транспорт, приоритет „Предварително идентифицирани проекти от Коридорите на основната мрежа и от други участъци от основната мрежа“, Анекс I, част I, точка 2 от Регламент на ЕС 1316/2013 на ЕС в рамките на Кохезионния пакет от процедурата (CEF-T-2021-CORECOEN) за проектиране на ново корабно място №29 и нов пирс към корабно място №20А. Срокът за изпълнение на проекта е 35 месеца.

➢ Предоставени са безвъзмездни средства за закупуване на определени имоти, машини и съоръжения и за текуща оперативна научна дейност, както и безвъзмездна помощ, насочена към намаляване на тежестта, наложена от разходите за енергия от възобновяеми източници. Няма неуредени ангажименти или условности, свързани с тези безвъзмездни средства.

2.25. Ключови преценки, приблизителни оценки и предположения с определящо значение при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата изисква от ръководството да направи преценки, приблизителни счетоводни оценки и предположения, които засягат отчетените суми на приходите, разходите, активите и пасивите, както и оповестяването на условни задължения в края на отчетния период. Несигурността относно тези предположения и приблизителни оценки обаче може да доведе до резултати, които изискват съществена корекция на балансовата стойност на актива или пасива, повлияна в бъдещи периоди.

В процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата, ръководството е направило следните приблизителни счетоводни оценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовите отчети. Групата основава своите предположения и приблизителни счетоводни оценки на параметри и информация, налични към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет. Съществуващите обстоятелства и предположения за бъдещо развитие обаче могат да се променят поради пазарни промени или възникнали обстоятелства, които са извън контрола на Групата.

Групата извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Значимите счетоводни приблизителни оценки, при които има значителен риск от последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите, са дискутирани по-долу:

Международни конфликти

Конфликтите между Украйна и Русия от 2022 г., както и между Израел и Хамас от 2023 г., предизвикваха редица счетоводни съображения по МСФО, засягащи финансовите отчети. Много държави наложиха и продължават да налагат санкции на Русия, както и на определени руски юридически и физически лица. Санкции са наложени и на Беларус.

Конфликтите нямат съществен неблагоприятен ефект върху финансовите резултати на Групата през 2023 г.

Групата има несъществени приходи от продажби от руския и украинския пазар за 2023 г. и несъществени търговски вземания от руски клиенти към 31 декември 2023 г. Групата извършва своята дейност в Русия при пълно спазване на приложимите санкции, закони и разпоредби.

Ръководството на Групата внимателно следи рисковите експозиции на Групата и анализира необходимостта от преразглеждане на определени допускания, преценки и приблизителни счетоводни оценки, които биха имали ефект по отношение на финансово-счетоводната отчетност, както и възможността за смекчаване на потенциалните негативни последствия.

Лизинги - приблизителна оценка на вътрешно присъщ лихвен процент

Групата притежава права по концесия. Ръководството е преценило, че те отговарят на критериите за признаване на активи с право на ползване и съответните лизингови задължения в съответствие с МСФО 16. В преценката си Групата е анализирала дали отчитането на концесията попада в обхвата на КРМСФО 12 Споразумение за концесионна услуга, като е установено, че не е спазено едно от основните изисквания, а именно Концедента не контролира цената, на която се предоставят услугите от Концесионера. Групата е анализирала доколко има правото да контролира наетия актив за определен период от време, следователно да попадне в обхвата на МСФО 16. Групата е преценила, че има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, както и че има право да ръководи използването на актива.

Правата по концесията са оценени на базата на сегашната стойност на минималните задължителни плащания за срока на договорите, при дисконтова норма от 4,95%. Тя е определена на база лихвените равнища по ползваните от Групата заемни средства, като е добавена и крива за дългосрочен период (ДЦК в евро), отговарящ на срочността на концесията. За срок на амортизация на този специфичен актив с право на ползване е приет срокът на концесионния договор.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Групата. В края на всяка година ръководството извършва преглед и преценява дали са необходими корекции в сроковете на полезен живот на активите, техните балансови стойности и методи на амортизация.

Преоценени стойности на имоти, машини и оборудване

При извършване на преоценки, като метод за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи, за които има реален пазар и пазарни аналози се прилага „Метода на пазарните аналози“. За база за сравнимост се приема пазарната стойност на активите по сравнителен метод.

За активите, за които липсва реален пазар се прилага „Метод на амортизирана възстановителна стойност“, като за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност с хипотеза за използването им в технологично обвързан процес (подход на база разходи /активи).

Основните източници за информация, използвани при изчисленията и преценките, във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството относно експлоатационно състояние на активите, степен на използваемост на капацитета, намерение за продажба на конкретни активи, извършени основни ремонти, перспективи за използване на активите.

Провизия за очаквани кредитни загуби от търговски вземания

Групата използва матрица за провизии, за да изчисли очакваните кредитни загуби за търговски вземания. Процентните норми на провизиите се базират на дни с просрочие по отношение на групи от различни клиентски сегменти, които имат сходни модели на загуби (т.е. по географски признак, тип продукт, тип и рейтинг на клиента и покритие с акредитиви и други форми на кредитно застраховане).

Матрицата на провизиите първоначално се основава на исторически наблюдаваните процентни норми на неизпълнение. Групата калибрира матрицата, за да коригира историческия опит на кредитните загуби с прогнозна информация. Например, ако се очаква прогнозираните икономически условия (т.е. брутният вътрешен продукт) да се влошат през следващата година, което може да доведе до увеличен брой неизпълнения в производствения сектор, историческите процентни норми на неизпълнение се коригират. На всяка отчетна дата историческите наблюдавани нива на неизпълнение се актуализират и се анализират промените в прогнозните приблизителни счетоводни оценки.

Оценката на взаимовръзката между исторически наблюдавани нива на неизпълнение, прогнозни икономически условия и очаквани кредитни загуби е силно чувствителна. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промените в обстоятелствата и прогнозните икономически условия. Историческият опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозата относно икономическите условия може също да се окажат непредставителни за действителното неизпълнение на задълженията на клиента в бъдеще.

Към 31 декември 2023 г. търговски вземания с номинална стойност 2 611 хил. лв. (31 декември 2022 г.:
3 101 хил. лв.) са оценени като несъбираеми и са индивидуално обезценени.

Очаквани кредитни загуби на други финансови активи

Според модела на очакваните кредитни загуби Групата трябва да признава очакваните кредитни загуби по всяко време и да актуализира сумата на признатите кредитни загуби, за да отрази промените в кредитния риск на финансовите инструменти. Сумата на загубата от обезценка за периода се признава като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход. В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва като *„Други приходи“* за сметка на намаление на коректива. Към 31 декември 2023 г. са направени преценки с разумна и подкрепяща информация на база историческа, текуща и прогнозна информация и са отразени промените в коректива на очакваните кредитни загуби.

Обезценка на нефинансови активи

Обезценка съществува, когато балансовата стойност на даден актив и/или обект, генериращ парични потоци, надвишава възстановимата му стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, и стойността му в употреба. Изчисляването на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, се базира на наличните данни от обвързващи сделки за продажби в непринудителни и справедливи сделки със сходни активи или подлежащи на наблюдение пазарни цени, намалени с присъщите разходи за освобождаване на актива. Изчисляването на стойността в употреба се базира на модела на дисконтираните парични потоци. Паричните потоци се изчисляват от бюджета за следващите пет години и не включват дейности по преструктуриране, които Групата все още не е поела като неотменим ангажимент, или съществени бъдещи инвестиции, които ще повишат резултатите от работата на актива от обекта, генериращ парични потоци, който е предмет на теста. Възстановимата стойност е най-чувствителна спрямо нормата на дисконтиране, използвана в модела на дисконтираните парични потоци, както и спрямо очакваните бъдещи парични постъпления и нормата на растеж, която е използвана за целите на екстраполацията.

Промените в климата бяха разгледани, но не се очаква да имат съществено въздействие върху възстановимата стойност на нефинансовите активи.

Данъци

Съществува несигурност, относно тълкуването на сложните данъчни разпоредби, промени в данъчни закони и сумата и времето на възникване на бъдещите облагаеми доходи. Поради широкия обхват на международните бизнес отношения и дългосрочния характер и сложност на съществуващите договорни споразумения, разликите, възникващи между реалните резултати и направените предположения, или бъдещи промени в тези предположения, могат да наложат бъдещи корекции в облагаемите приходи и разходи, които вече са отчетени. Групата заделя провизии, базирани на разумни приблизителни оценки, за възможните последици от данъчни ревизии от данъчните органи в съответните държави, в които функционира. Сумата на тези провизии се базира на различни фактори, като например опит с предишни данъчни ревизии и различни тълкувания на данъчните разпоредби от данъчно задълженото предприятие и отговорния данъчен орган. Тези разлики в тълкуването могат да възникнат по широка гама въпроси в зависимост от условията, действащи в съответната държава, в която е регистрирано дружеството от Групата. Тъй като Групата оценява вероятността от един съдебен процес и последващ изходящ паричен поток по отношение на данъците като малко вероятна, условно задължение не е признато.

Данъци върху дохода от втори стълб

Групата попада в обхвата на правилата на ОИСР от Втори стълб. Групата прилага изключението за признаване и оповестяване на информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от Втори стълб, както е предвидено в измененията на МСС 12, издадени през май 2023 г. Групата е в процес на оценка на експозициите си към законодателството по Втори стълб от момента на влизането му в сила. Поради сложността от прилагането на тази регулация, количественото въздействие на приетото или по същество прието законодателство все още не може разумно да се оцени.

Разходи за развойна дейност

Разходите за развойна дейност се капитализират и отчитат в нематериални активи, съгласно счетоводната политика на Групата. Първоначалната капитализация на разходите се базира на преценката на ръководството за потвърдена технологична и икономическа приложимост, обикновено когато даден проект за разработка на продукт е стигнал до определен основен етап в съответствие с утвърден модел за управление на проекта. При определянето на сумите, които следва да бъдат капитализирани, ръководството прави предположения относно очакваното генериране на парични средства от проекта, нормите на дисконтиране, които следва да бъдат приложени и очакваните периоди на получаване на ползите.

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за Групата.

Обезценка на материални запаси

Към всяка дата на консолидирания отчет за финансовото състояние ръководството на Групата извършва преглед и анализ на наличните материални запаси /материали, продукция, стоки/, чрез комисии, в които участват специалисти от Групата. Комисиите правят преглед на всички налични материали, продукция, стоки по отношение на основните показатели - еднородност, търговски вид и срок на годност и т.н. и определя експертни

цени. За изчислението на нетната реализируема стойност на отделните видове материали, продукция, стоки, от експертно определената продажна цена се изключват предполагаемите преки разходи, свързани с продажбата. На база на прегледа от комисиите се правят предложения (ако е необходимо) за обезценка на наличните материални запаси. Обезценката се изчислява като разлика между отчетна стойност на материалите запаси в Консолидирания отчет за финансовото състояние преди прегледа и нетната им реализируема стойност, определена на база експертните цени, определени по посочения по-горе начин.

Към 31 декември 2023 г. Групата е отразила обезценка на материални запаси до нетна реализируема стойност в размер на 4 480 хил. лв. (2022: 10 702 хил. лв.).

Значително неконтролиращо участие в дъщерно дружество

Групата оценява дали неконтролиращо участие в дъщерно дружество е съществено за целите на оповестяването на база на количествени и качествени показатели, които включват относителния дял на съответното неконтролиращо участие в консолидирането на капитала и резултатите за текущия период.

Съществен е делът, притежаван от неконтролиращо участие на българската държава чрез Министерство на транспорта и съобщенията в капитала на „Параходство Български Морски Флот“ АД - 30%, делът, притежаван от Project Apollo Holdings в капитала на „БМФ Порт Бургас“ АД - 49% и делът, притежаван от неконтролиращо участие на „ПИ ЕН“ ООД в капитала на „Кей Пи Джи Пропъртис“ ООД - 33.33%.

Нематериални активи с неопределен полезен живот

Активите с неопределен полезен живот се тестват за обезценка всяка година. Обезценка съществува, когато балансовата стойност на актив или единица, генерираща парични потоци надвишава възстановимата му стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване и стойността при употреба. Изчислението на справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване, се основава на наличните данни от обвързващи сделки за продажба при справедливи пазарни условия за подобни активи или наблюдаеми пазарни цени, намалени с допълнителни разходи за освобождаване от актива. Изчислението на стойността при употреба се базира на метода на дисконтираните парични потоци. Паричните потоци са получени от бюджета за следващите пет години и не включват дейности по преструктуриране, с които Групата все още не е ангажирана, или значителни бъдещи инвестиции, които ще подобрят ефективността на активите на единици, генериращи парични потоци, които се тестват. Възстановимата сума е чувствителна към дисконтовия процент, използван при метода на дисконтирания паричен поток, както и към очакваните бъдещи парични потоци и темпа на растеж, използван за целите на екстраполацията. Тези приблизителни счетоводни оценки са най-уместни по отношение на репутацията и други нематериални активи с неопределен полезен живот, признати от Групата.

Условни задължения

Ръководството анализира всеки договор и прилага преценки по отношение на оценката на вероятните резултати от настъпването на събития, които биха могли да предизвикат плащания на условни ангажименти.

2.26. Финансови инструменти

Финансови инструменти по категории:

	31 Декември 2023			
BGN'000	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност	**Общо**
Финансови активи според консолидирания отчет за финансовото състояние				
Други финансови активи			1 056	**1 056**
Предоставени заеми	275 037			**275 037**
Вземания от свързани предприятия	42 337			**42 337**
Търговски вземания	291 204			**291 204**
Пари и парични еквиваленти	308 535			**308 535**
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	**917 113**		**1 056**	**918 169**

BGN'000	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	Финансови пасиви, отчитани по специфично определяна стойност (сборна категория)	Финансови пасиви по справедлива стойност	**Общо**
Финансови пасиви според консолидирания отчет за финансовото състояние				
Получени заеми	29 284			**29 284**
Банкови заеми	1 426 227			**1 426 227**
Лизинг	196 692			**196 692**
Други финансови пасиви			76	**76**
Пасиви по договор	95 604			**95 604**
Търговски задължения	230 630			**230 630**
Задължения по концесионни договори	860			**860**
Задължения към свързани предприятия	31 051			**31 051**
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**2 010 348**		**76**	**2 010 424**

Кредитно качество на финансовите активи

Кредитното качество на финансовите активи, които не са нито просрочени, нито обезценени, може да бъде оценено чрез справка с външни кредитни рейтинги или чрез историческа информация за нива на просрочия от този вид.

2.27. Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката (изходна цена). Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива, според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност, като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 - Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 - Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 - Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер (и) от едно ниво в друго.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи, като имоти и финансови активи, се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Групата. Критериите за подбор на външни оценители включват познаване на пазара, репутация, независимост и спазване на професионалните стандарти. След обсъждане със специалистите - оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване, съгласно счетоводните политики на Групата. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви е базирана на приблизителна оценка на сумата, срещу която инструментът може да бъде разменен в текуща сделка между желаещи страни, различна от принудителна или ликвидационна продажба.

За оценка на справедливите стойности са използвани следните методи и предположения:

- Дългосрочните вземания с фиксиран и променлив лихвен процент се оценяват от Групата въз основа на параметри като лихвени проценти, специфични рискови фактори за страната, индивидуална кредитоспособност на клиента и рискови характеристики на финансираната сделка/проект. Въз основа на тази оценка се отчитат провизии за очакваните загуби по тези вземания. Към 31 декември 2023 г. балансовите стойности на тези вземания, намалени с провизиите, не се различават съществено от изчислените им справедливи стойности.
- Паричните средства и краткосрочните депозити, търговските вземания, търговските задължения и другите текущи активи и пасиви са приблизително равни на балансовите им стойности поради краткосрочните падежи на тези инструменти.
- Лихвоносните заеми и привлечени средства се оценяват, като се използват дисконтираните бъдещи парични потоци на базата на средните пазарни лихвени проценти към отчетната дата.

Йерархия на справедлива стойност към 31 декември 2023 г.:

BGN'000			**Оценяване на справедливата стойност използвайки**		
	Дата на оценка	***Общо***	*Котирани цени на активен пазар*	*Значителни наблюдавани входящи данни*	*Значителни ненаблюдавани входящи данни*
			Ниво 1	**Ниво 2**	**Ниво 3**
Дълготрайни материални активи по преоценена стойност					
Кораби	31.12.2023	**1 021 802**			1 021 802
Активи, за които справедливата стойност се оповестява					
Други финансови активи	31.12.2023	**1 056**		1 056	
Предоставени заеми	31.12.2023	**275 037**			275 037
Вземания от свързани предприятия	31.12.2023	**42 337**			42 337
Търговски вземания	31.12.2023	**291 204**			291 204
Пари и парични еквиваленти	31.12.2023	**308 535**		308 535	
Пасиви, за които справедливата стойност се оповестява					
Получени заеми	31.12.2023	**29 284**			29 284
Банкови заеми	31.12.2023	**1 426 227**		1 426 227	
Лизинг	31.12.2023	**196 692**		196 692	
Други финансови пасиви	31.12.2023	**76**		76	
Пасиви по договор	31.12.2023	**95 604**			95 604
Търговски задължения	31.12.2023	**230 630**			230 630
Задължения по концесионни договори	31.12.2023	**860**		860	
Задължения към свързани предприятия	31.12.2023	**31 051**			31 051

Таблицата по-долу съпоставя балансовата стойност на всички финансови инструменти на Групата, включени във финансовия отчет, спрямо тяхната справедлива стойност:

BGN'000	***Балансова стойност***		***Справедлива стойност***	
	2023	***2022***	***2023***	***2022***
ФИНАНСОВИ АКТИВИ				
Финансови активи по справедлива стойност	-	36 156	-	36 156
Други финансови активи	1 056	4 291	1 056	4 291
Предоставени заеми	275 037	408 497	275 037	408 497
Вземания от свързани предприятия	42 337	5 496	42 337	5 496
Търговски вземания	291 204	227 289	291 204	227 289
Пари и парични еквиваленти	308 535	256 064	308 535	256 064
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	**918 169**	**937 793**	**918 169**	**937 793**

BGN'000	***Балансова стойност***		***Справедлива стойност***	
	2023	***2022***	***2023***	***2022***
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ				
Получени заеми	29 284	79 136	29 284	79 136
Банкови заеми	1 426 227	1 399 027	1 426 227	1 399 027
Лизинг	196 692	138 003	196 692	138 003
Други финансови пасиви	76	-	76	-
Пасиви по договор	95 604	33 707	95 604	33 707
Търговски задължения	230 630	237 905	230 630	237 905
Задължения по концесионни договори	860	758	860	758
Задължения към свързани предприятия	31 051	6 477	31 051	6 477
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**2 010 424**	**1 895 013**	**2 010 424**	**1 895 013**

2.28. Управление на финансовия риск

Дейността на Групата е изложена на редица рискове, свързани с обективни условия като непредвидимостта на пазарите, общите икономически тенденции, промени във валутните курсове, поети ангажименти по концесионни споразумения.

За минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, Групата е възприела политики за цялостно управление и оценка на риска и установяване на процедури за адресиране на идентифицираните рискове. Като част от тези политики, Ръководството на Групата е внедрило система за контрол и текущо осъществява надзор по отношение на съответствието и спазването на определените лимити и правила.

Стратегията за управление на риска регулярно се преразглежда с цел актуализиране на политиките към динамиката в пазарните и икономически условия. Групата цели да развие дисциплина и конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята отговорност посредством периодични обучения и прилагане на установени стандарти.

Групата идентифицира следните потенциални рискове, на които е изложена:

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът, че даден контрагент може да не изпълни задълженията си по финансовия инструмент или клиентски договор, което води до финансова загуба. Групата е изложена на кредитен риск от основната си дейност (основно за търговски вземания) и от финансовите си дейности, включително депозити в банки и финансови институции, валутни сделки и други финансови инструменти.

Групата търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо в резултат, на което експозицията на Групата по трудно събираеми и несъбираеми вземания не е съществена.

Кредитният риск на клиентите се управлява от всяко бизнес звено, предмет на установени политика, процедури и контрол от страна на Групата, свързани с управлението на кредитния риск на клиентите. Кредитната надеждност на всеки клиент се оценява индивидуално. Неиздължените вземания от клиенти се наблюдават текущо и всички доставки за големи клиенти като цяло са обхванати от акредитиви или кредитна застраховка. Изискването за обезценка се анализира към всяка отчетна дата на индивидуална база за всеки клиент. Групата е оценила концентрацията на риска по отношение на търговските вземания като ниска, тъй като клиентите й се намират в различни юрисдикции и индустрии и оперират в значителна степен на независими пазари.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Групата, като например парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозиция, произтичаща от възможността нейните контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Финансовите активи на Групата са концентрирани в следните групи: парични средства (в брой и по банкови сметки), вземания от клиенти, вземания от свързани лица, предоставени заеми, инвестиции в дялове на инвестиционен фонд и деривативи.

МСФО 9 изисква Групата да оцени очакваните кредитни загуби с разумна и подкрепяща информация, която е на разположение, без прекомерни разходи и усилия и тя включва историческа, текуща и прогнозна информация. Очакваните кредитни загуби са изчислени към 31 декември 2023 г.

Ръководството е определило своята политика за оценяване на кредитните загуби.

BGN'000	**2023**	**2022**
Очаквана кредитна загуба от финансови активи по амортизирана стойност	2 611	3 101
Очаквана кредитна загуба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	X	X
Очаквана кредитна загуба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	X	X

Ръководството на Групата е създало политика и текущо оценява кредитния риск. Прави се кредитна оценка на клиентите, на които се предоставя кредит над определен размер. Към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние Групата няма значителна концентрация на кредитен риск. Нейната политика е да договаря кредитен период по-дълъг от 30 дни само на клиенти, които имат доказано коректно търговско сътрудничество. Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на Групата. За целта, периодично се прави преглед на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми.

Паричните средства и разплащателните операции са разпределени в различни банки, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Банкови салда и депозити в банки и финансови институции

Кредитният риск от салда в банки и финансови институции се управлява от отдела за управление на паричните средства на Групата в съответствие с политиката на Групата. Инвестициите на излишни парични средства се

извършват само с одобрени контрагенти и в рамките на кредитни лимити, определени за всеки контрагент. Кредитните лимити на контрагентите се преразглеждат от висшето ръководство на Групата ежегодно и могат да бъдат актуализирани през цялата година, след одобрение от висшето ръководство. Лимитите са определени с цел да се минимизира концентрацията на рискове и по този начин да се намалят финансовите загуби при потенциална неспособност на контрагента да извърши плащания. Депозитите на Групата са само в банки с много добри кредитни рейтинги.

Експозицията на Групата на кредитен риск произтича от неизпълнение на контрагент, като максималната кредитна експозиция е равна на балансовата стойност на тези инструменти.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент може да се колебае, поради промени в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: валутен риск, лихвен риск и друг ценови риск, като например риска за цената на собствения капитал и риска за цената на стоките. Финансовите инструменти, които се влияят от пазарния риск, включват заеми и търговски задължения.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

Групата е изложена на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно по отношение на дългосрочните си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Групата е да управляват разходите за лихви чрез постоянни преговори с кредитиращите институции (банки) като целта е да се договарят най-добрите възможни условия, които се предлагат.

Групата управлява лихвения си риск чрез балансиран портфейл от кредити и привлечени средства с плаващ и фиксиран лихвен процент.

Групата е сключила лихвени суапове, за да „фиксира“ лихвения процент по кредит, който е част от споразумението за синдикиран кредит.

Лихвоносните активи на Групата включват основно предоставени заеми при фиксиран лихвен процент и свободни парични средства по разплащателни сметки в банки.

Средствата по разплащателни сметки се олихвяват с лихвени проценти, съгласно тарифите на съответните банки, които се запазват относително постоянни за по-дълъг период от време.

Ръководството на Групата текущо наблюдава и анализира нейната експозиция, спрямо промените в лихвените равнища. Стимулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. Изчисления се правят за значителните лихвоносни позиции.

- ***Хеджиращо взаимоотношение***

Групата прилага счетоводно отчитане на хеджирането под формата на хеджиране на парични потоци - хеджиране на лихвен риск, произтичащ от променлива лихва, дължима върху 75% от банков дълг на стойност 235 540 хил. евро. Групата има договори за лихвен суап с четири контрагента да получи променлив лихвен процент и да плати фиксиран лихвен процент.

- ***Идентифициране на хеджиращи позиции и инструменти***

Хеджираната позиция е заем с условна сума от 235 540 хил. евро в началото на хеджиращото взаимоотношение, лихвен процент EURIBOR + марж и падеж 25 юли 2027 г. Лихвите и главницата се уреждат тримесечно по погасителен план.

Хеджиращите инструменти са лихвени суапове в шест отделни договора. Всички те представляват хеджиране на 12,5 % от условната сума на заема с фиксирани лихвени проценти между 2,80 % и 2,84 %. Падежът на хеджирането е 01 ноември 2025 г. с тримесечно уреждане на лихвите.

- ***Икономическо взаимоотношение***

Хеджираната позиция създава експозиция за плащане на фиксиран лихвен процент и получаване на тримесечна лихва EURIBOR върху 75% от условната сума в размер на 235 776 хил. евро, уреждана на тримесечие.

- ***Съотношение на хеджиране***

За да се спази политиката за управление на риска, съотношението на хеджиране се основава на дълг с номинална стойност 235 776 хил. евро с тримесечно уреждане на лихвата и падеж 25 юли 2027 г., компенсиран с шест лихвени суапа с падеж 01 ноември 2025 г. и същите критични условия, с изключение на номиналната стойност (която е 12,5% от номиналната стойност на дълга за всеки суап). В резултат на това съотношението на хеджиране е 1:0,75 или 75%.

- ***Източници на неефективност***

Към момента на настоящата оценка не са установени съществени източници на неефективност. Това ще бъде преоценявано на всяка отчетна дата или в случаите, когато има значителна промяна.

- ***Честота на оценка на ефективността на хеджирането***

Оценка на ефективността на хеджирането се прави при неговото възникване, на всяка отчетна дата и при значителна промяна в обстоятелствата, засягащи изискванията за ефективност на хеджирането.

- ***Оценка на ефективността на хеджирането***

Ръководството може да извърши качествена оценка, че хеджиращият инструмент и хеджираните позиции ще се движат в противоположни посоки и ще бъдат напълно компенсирани.

Тъй като кредитният рейтинг на контрагента към деривата е висок и кредитният риск на Групата се счита за нисък, ефектът от кредитния риск не се счита нито за съществен, нито за доминиращ в икономическите отношения.

Заключение: хеджирането се очаква да бъде високоефективно.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци от даден финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Експозицията на Групата спрямо риск от промени във валутните курсове е свързана с оперативната и финансовата дейност. От оперативната дейност възниква валутен риск, когато приход или разход е деноминиран във валута, различна от функционалната валута на Групата.

Тъй като валутният курс евро/лев е фиксиран на 1,95583 и ръководството не очаква това да се промени в средносрочен план, то валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Групата, е минимален.

Групата е изложена на валутен риск във връзка с получени заеми в щатски долари, както и във връзка с транзакции в щатски долари.

Основната цел на управлението на валутния риск е да се защитят от промени стойностите на активите, задълженията и очакваните парични потоци, поради изменения на валутните курсове. За контролиране на валутния риск, Групата има практика за ежедневно наблюдение на движенията във валутните курсове с цел преценка на сделки по превалутиране и контрол върху предстоящите плащания.

Анализ на чувствителността към валутен риск

Таблицата по-долу показва чувствителността на печалбата преди данъци на Групата към промяна с 1% в обменния курс на щатския долар, като всички останали променливи се запазват постоянни. Експозицията на Групата към промени в чуждестранната валута за всички останали валути не е съществена.

BGN'000	***Ефект върху печалбата преди данъци***	
	2023	**2022**
Ако е налице намаление с 1 % в обменния курс, при равни други условия - увеличение / (намаление)	(4 292)	(8 067)
Ако е налице увеличение с 1 % в обменния курс, при равни други условия - увеличение / (намаление)	4 292	8 067

Ценови риск

Минимизирането на ценовия риск за негативни промени в цените на стоките и услугите, обект на търговските операции, се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо промените на пазара.

Групата управлява ценовия риск, свързан с финансовите активи, отчитани по справедлива стойност като активно следи изменението в цените на дневна и седмична база, както и с помощта на външни специалисти в тази област.

Друг ценови риск

- ***Риск от промени в цените на стоките***

Дейността на Групата не се засяга конкретно от промени в цените на търгуваните стоки, извън нормалния ефект върху бизнеса на потребител, засегнат от промени в цените и заплатите в резултат на инфлацията.

Минимизирането на ценовия риск от негативни промени в цените на стоките и услугите, обект на търговските операции, се постига чрез периодичен анализ и обсъждане на договорните отношения за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо промените на пазара.

Ръководството не е предприело конкретни действия по отношение на риска от промени в цените на стоките, извън стандартната си политика и процедури за покупки, за които отговаря екип от специалисти по снабдяването с цел постигане на най-добрите възможни цени и условия.

- ***Риск за цените на собствения капитал***

Инвестициите на Групата в инструменти на собствен капитал са свързани основно с участията в дъщерните дружества, които са придобити с оглед разширяване на бизнеса, а не с цел да се държат за търгуване и затова се отчитат по цена на придобиване (предмет на последваща обезценка) в индивидуалните счетоводни отчети. Собственият капитал на „Адванс Пропъртис“ ООД не се търгува и се отчита по историческа стойност на направените вноски.

Инвестициите се влияят от несигурности, свързани не толкова с бъдещите стойности на инвестиционните ценни книжа, колкото от тяхната бъдеща атрактивност за потенциални инвеститори, която зависи основно от бъдещите резултати от дейността. Съответно, ръководството адресира риска за цените на собствения капитал чрез контролиране и насочване на дейността на Групата с цел постигане на висок растеж.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, при който Групата може да срещне трудности да спазва задълженията по отношение на финансовите пасиви, уреждани с наличности или друг финансов актив.

Групата провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност.

Групата ползва и привлечени кредитни ресурси. Групата оцени концентрацията на риска по отношение на

рефинансирането на дълга си и я определи като ниска. Достъпът до източници на финансиране е достатъчен, а дългът с падеж до 12 месеца може да бъде разсрочен със съществуващите кредитори.

За да контролира риска Групата следи за незабавно плащане на нововъзникналите задължения, а натрупаните стари задължения се погасяват по индивидуални споразумения с длъжниците. Групата осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на Групата. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. Ефективното управление на ликвидността на Групата предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани отпуснати кредитни линии.

Поради естеството на осъществяваната дейност, свързана с регулярни плащания от клиенти с висок кредитен рейтинг и необходимостта от инвестиции, контролът на ликвидния риск се състои главно в три посоки:

- внимателно планиране на всички входящи и изходящи парични потоци, базирано на ежедневни и месечни прогнози;
- условия на плащане за клиенти, които се извършват преди сделката или в приемливо кратък срок след нея;
- отпуснати кредитни лимити от финансови институции, които осигуряват гъвкавост при управление на ликвидния риск в краткосрочен план.

Анализ на договорния падеж на финансовите пасиви

BGN'000

31 декември 2023	Дължими до една година	Дължими над една до три години	Дължими над три до пет години	Дължими над пет години	**Общо**
Финансови пасиви					
Получени заеми	16 146	4 075	2 650	6 413	**29 284**
Банкови заеми	198 554	436 601	722 668	68 404	**1 426 227**
Лизинг	18 149	30 959	22 427	125 157	**196 692**
Други финансови пасиви		76			**76**
Пасиви по договор	94 233	589	449	333	**95 604**
Търговски задължения	230 630				**230 630**
Задължения по концесионни договори	860				**860**
Задължения към свързани предприятия	23 760	7 291			**31 051**
ОБЩО Финансови пасиви	**582 332**	**479 591**	**748 194**	**200 307**	**2 010 424**

31 декември 2022	Дължими до една година	Дължими над една до три години	Дължими над три до пет години	Дължими над пет години	**Общо**
Финансови пасиви					
Получени заеми	64 968	3 810	2 578	7 780	**79 136**
Банкови заеми	147 307	438 200	712 756	100 764	**1 399 027**
Лизинг	13 692	20 795	13 020	90 496	**138 003**
Други финансови пасиви					**-**
Пасиви по договор	31 972	738	437	560	**33 707**
Търговски задължения	237 905				**237 905**
Задължения по концесионни договори	758				**758**
Задължения към свързани предприятия	139	6 338			**6 477**
ОБЩО Финансови пасиви	**496 741**	**469 881**	**728 791**	**199 600**	**1 895 013**

Групата поддържа достатъчно парични средства и ликвидни активи. Ръководството извършва регулярни прегледи на прогнозите за паричните потоци, за да определи дали разполага с достатъчно парични резерви, за да посрещне бъдещи потребности от оборотен капитал и да използва предимствата от възможностите за бизнес.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създава и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собствениците, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в нейния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала. Групата определя размера на капитала, пропорционално на риска. Групата управлява структурата на капитала и предприема необходимите мерки в съответствие с промените в икономическите условия и рисковите характеристики на съответните активи. Осигуреността и структурата на капитала текущо се наблюдават на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в отчета за финансово състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал. През отчетния период стратегията на ръководството на Групата е да се поддържа съотношение в рамките на не повече от 50%.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала към 31 декември 2023 г.:

BGN'000	**2023**	**2022**
Общо дългов капитал, в т.ч.:	2 200 222	2 091 937
Заеми от банки	*1 426 227*	*1 399 027*
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	308 535	256 064
Нетен дългов капитал	1 891 687	1 835 873
Общо собствен капитал	2 721 945	2 568 461
Общо капитал	4 613 632	4 404 334
Съотношение на задлъжнялост	**41.00%**	**41.68%**

2.29. Условни задължения и ангажименти

Условен пасив е:

- възможно задължение, възникнало като последствие от минали събития и чието съществуване може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от Групата; или
- настоящо задължение, произтичащо от минали събития, което не е било признато поради това, че:

- не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи за погасяване на задължението; или
- сумата на задължението не подлежи на оценяване с необходимата надеждност

- банкови гаранции
- предоставени други обезпечения
- друг

➢ ***Условни задължения и ангажименти във връзка с дейността на Групата Параходство Български Морски Флот (ПБМФ)***

▪ ***Съдебни искове***

Съдебните, арбитражни или административни дела, заведени от ПБМФ, са общо в размер на 494 хил. лв.

Исковете по дела, заведени срещу ПБМФ, са в общ размер на 1 430 хил. лв., в т.ч. провизии, признати като пасив - 806 хил. лв.

▪ ***Банкови гаранции***

ПБМФ АД има сключен договор с българска банка за предоставяне на кредитна линия за издаване на банкови гаранции.

Към 31 декември 2023 г. усвоената част от кредитната линия е в размер на 150 хил. лв. По издадените гаранции не са предявени искове за плащане.

➢ ***Условни задължения и ангажименти във връзка с дейността на Групата Хювефарма***

▪ ***Съдебни искове***

Няма съществени съдебни искове, по които Групата е страна като ответник или като ищец.

▪ ***Гаранции***

Групата е предоставила гаранции в размер на 2 887 хил. евро (2022: 2 859 хил. евро), свързани с покупко-продажбата на електрическа и топлинна енергия.

Групата е сключила договор с българска банка за издаване на банкови гаранции, изтичащи на 30 юни 2024 г. Договорът предвижда банката да издава банкови гаранции до общ лимит за всички непогасени банкови гаранции от 4 000 хил. евро.

Групата е предоставила гаранции в размер на 360 хил. щатски долара (2022 г.: 360 хил. щатски долара) за закупуване на алтернативно гориво. Срокът на гаранцията беше 30 януари 2023 г., като към 31 декември 2023 г. Групата е прекратила тази гаранция.

Групата е предоставила гаранции на Агенция „Митници“, Териториална дирекция Митница Пловдив, за обезпечаване на задължения за плащане на акцизи, съгласно Закона за акцизите и данъчните складове. Размерът на банковата гаранция е 10 хил. евро. (2022 г.: 0 EUR).

▪ ***Обезпечения***

Земя, сгради и съоръжения и оборудване с балансова стойност 248 719 хил. евро (2022: 202 989 хил. евро) са ипотекирани като обезпечение по банкови заеми.

Нематериални активи с балансова стойност от 159 335 хил. евро (2022: 157 204 хил. евро) са заложени като обезпечение по банкови заеми.

Към 31 декември 2023 г. търговски вземания (включително вземания от свързани лица) с балансова стойност (преди елиминация) от 192 230 хил. евро са заложени като обезпечение по банкови заеми (31 декември 2022 г.: 166 035 хил. евро). Сумите, заложени като обезпечение по банкови заеми, се отнасят до отделни дъщерни дружества и следователно заложената сума (преди елиминация) надвишава консолидираните търговски вземания (след елиминации).

Към 31 декември 2023 г. банкови сметки в размер на 34 131 хил. евро са заложени като обезпечение по банкови заеми (31 декември 2022 г.: 25 893 хил. евро).

➢ ***Условни задължения и ангажименти във връзка с дейността на Групата БМФ Порт Бургас***

▪ ***Съдебни искове***

Срещу дружествата от групата БМФ Порт Бургас няма заведени значителни правни искове.

- ***Банкови гаранции***

Към 31.12.2023 г. Групата има издадени банкови гаранции в размер на 14 599 хил. лв. (към 31.12.2022 г.: 9 138 хил. лв.).

- ***Обезпечения***

Към 31.12.2023 г. машини, съоръжения и транспортни средства с балансова стойност 27 104 хил. лв. (2022 г.: 13 466 хил. лв.) са заложени като обезпечение на лихвоносни заеми на Групата.

➢ ***Условни задължения и ангажименти в Групата Адванс Пропъртис (извън подгрупите на Хювефарма, Параходство Български Морски Флот и БМФ Порт Бургас)***

- ***Условни задължения***

Към 31 декември 2023 г. няма издадени банкови гаранции или одобрени лимити за издаване на банкови гаранции.

- ***Съдебни искове***

Няма съществени съдебни искове, по които Групата е страна като ответник или като ищец.

2.30. Оповестяване на свързани лица

По смисъла на МСС 24 в обхвата на определението за свързаност към 31 декември 2023 г. са следните лица:

а) Крайни контролиращи лица

Кирил Петров Домусчиев

Георги Петров Домусчиев

б) Асоциирани и съвместни предприятия, върху които Групата има значително влияние са:

ДРУЖЕСТВО	ДЪРЖАВА
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	БЪЛГАРИЯ
ВАТИЯ КВАРЦ АД	БЪЛГАРИЯ
ВАРНАФЕРИ ООД	БЪЛГАРИЯ
ГЕОТЕРМ ЗЛАТОГРАД ООД	БЪЛГАРИЯ
UBG AGENCY LLC	ГРУЗИЯ
КОНСОРЦИУМ ТСЦ ДЗЗД	БЪЛГАРИЯ
КОНСОРЦИУМ ТСЦ 1 ДЗЗД	БЪЛГАРИЯ

в) Други дружества под общ контрол са:

ДРУЖЕСТВО	ДЪРЖАВА
АДВАНС ИНШУРЪНС СЪЛЮШЪНС БРОКЕР АД	БЪЛГАРИЯ
ПФК ЛУДОГОРЕЦ 1945 АД	БЪЛГАРИЯ
ЕВРОПА ПАРК ДИВЕЛОПМЪНТ АД	БЪЛГАРИЯ
ЕВРОПА ПАРК СОФИЯ ЕООД	БЪЛГАРИЯ
БРАЙТ СЪЛЮШЪНС ООД	БЪЛГАРИЯ
КЕЙ ДЖИ МАРИТАЙМ ПАРТНЪРС ЕАД	БЪЛГАРИЯ
КЕЙ ДЖИ МАРИТАЙМ ШИПИНГ АД	БЪЛГАРИЯ
ХЮВЕФАРМА ИНВЕСТ ООД	БЪЛГАРИЯ
HUVE SEA LIMITED	МАЛТА
KIRRIN LIMITED	О-В МАН
KD MARITIME LIMITED	МАЛТА

През отчетния период Групата е осъществявала сделки със следните свързани лица:

ДРУЖЕСТВО	ВИД НА СВЪРЗАНОСТТА
КИРИЛ ПЕТРОВ ДОМУСЧИЕВ	Крайно контролиращо лице
ГЕОРГИ ПЕТРОВ ДОМУСЧИЕВ	Крайно контролиращо лице
ВАРНАФЕРИ ООД	Съвместно предприятие
ВАТИЯ КВАРЦ АД	Съвместно предприятие
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	Асоциирано дружество
АДВАНС ИНШУРЪНС СЪЛЮШЪНС БРОКЕР АД	Дружество под общ контрол
БРАЙТ СЪЛЮШЪНС ООД	Дружество под общ контрол
ЕВРОПА ПАРК ДИВЕЛОПМЪНТ АД	Дружество под общ контрол
КЕЙ ДЖИ МАРИТАЙМ ШИПИНГ АД	Дружество под общ контрол
КЕЙ ДЖИ МАРИТАЙМ ПАРТНЪРС ЕАД	Дружество под общ контрол
ПФК ЛУДОГОРЕЦ 1945 АД	Дружество под общ контрол
КОНСОРЦИУМ ТСЦ 1 ДЗЗД	Дружество със значително влияние
PROJECT APOLLO HOLDINGS	Акционер в дружество от Групата
ПИ ЕН ООД	Съдружник в дружество от Групата

Условия на сделки със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на отчетния период са необезпечени, безлихвени и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Към 31 декември 2023 г. Групата не е отчела обезценка на вземания, свързани със суми, дължими от свързани лица.

Откритите салда (разчети) със свързани лица към края на отчетния период са представени в бележка № 3.08, 3.13, 3.16, 3.20 и 3.26 към Отчета за финансовото състояние.

2.31. Парични дивиденти и непарични разпределения към собствениците

Задължение за парични или непарични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от дружеството. Кореспондиращата сума се намалява директно в собствения капитал. Задължението за непарични разпределения се оценява по справедливата стойност на активите, които подлежат на разпределение, като последващите преоценки се признават директно в собствения капитал.

При фактическото разпределение на непарични активи, разликата между балансовата стойност на признатото задължение и тази на разпределените активи се признава в печалбата или загубата за периода.

Разпределените през 2023 г. дивиденти са посочени в Бележка 3.32.

2.32. Ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва членове на Съвет на директорите и директори на ключови дъщерни дружества на Групата с управленски отговорности в цялата Група. Сумата на възнагражденията на ключовия управленски персонал за 2023 г. възлиза на 18 689 хил. лв. (2022 г.: 20 174 хил. лв.).

2.33. Оповестяване на одиторско възнаграждение

Сумата на договореното възнаграждение за одит на годишния консолидиран финансов отчет на „Адванс Пропъртис“ ООД за 2023 г. възлиза на 100 хил. лв.

2.34. Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди, произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

• е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

• е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

През отчетният период не са отразени корекции на грешки от предходни периоди.

2.35. Консолидиран отчет за паричния поток

Групата е приела политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в консолидирания отчет за паричните потоци. Паричните потоци се класифицират като парични потоци от оперативна инвестиционна и финансова дейност. Като инвестиционна дейност се класифицират парични потоци, чийто резултат е признаване в консолидирания отчет за финансовото състояние на актив.

В таблицата по-долу е представено равнение на пасивите, възникващи от финансови дейности:

BGN'000

Равнение на пасиви, възникващи от финансови дейности	**Банкови кредити**	**Други кредити**	**Лизинг**
Салдо към 1 януари 2023 година	**1 399 027**	**79 136**	**138 003**
Изменения от финансови парични потоци			
Постъпления / Погашения по дългосрочни задължения (нетно)	12 080	333	
Постъпления / Погашения по краткосрочни задължения (нетно)	27 135	(52 758)	
Погашения на лихви	(74 922)	(1 153)	(9 517)
Изплащане на задължения по лизинг			(15 028)
Общо изменения от финансови парични потоци	**(35 707)**	**(53 578)**	**(24 545)**
Непарични изменения			
Нови лизинги			102 369
Разходи за лихви	66 752	2 013	10 761
Други непарични изменения	(3 845)	1 713	(29 896)
Общо непарични изменения	**62 907**	**3 726**	**83 234**
Салдо към 31 декември 2023 година	**1 426 227**	**29 284**	**196 692**

2.36. Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

Групата представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

• обща сума на всеобхватния доход за периода;

• за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;

• за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:

- печалба или загуба;

- всяка статия на друг всеобхватен доход;

- сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците.

2.37. Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

• такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период /коригиращи събития/;

• такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период /некоригиращи събития/.

Коригиращи и некоригиращи събития

През отчетния период не са отразени коригиращи събития след края на отчетния период в съответствие с МСС 10 Събития след края на отчетния период.

След края на отчетния период са настъпили следните съществени некоригиращи събития:

- ***Отделяне на Подгрупата на Хювефарма***

▪ На 9 февруари 2024 г. „Адванс Пропъртис“ ООД сключи договор за преобразуване чрез отделяне по реда на чл.262в и следващи от българския Търговски закон. Въз основа на този договор „Хювефарма Инвест“ ООД ще упражнява контрол върху Групата Хювефарма без участие в странични сектори и ще изпълнява функциите на управляващо дружество, изпълнявани до момента от „Адванс Пропъртис“ ООД. Участията на крайните собственици, а именно Кирил Домусчиев и Георги Домусчиев, остават непроменени (50:50). Преобразуването е вписано в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ при Агенция по вписванията на 3 април 2024 г.

В резултат на преобразуването, Групата Адванс Пропъртис прекратява контролиращото си участие в дъщерните дружества от подгрупата на Хювефарма.

▪ На 19 февруари 2024 г. Подгрупата на Хювефарма сключи Шесто изменение на договора за заемни средства във връзка с отделянето от Адванс Пропъртис ООД.

- ***Придобиване на нови кораби***

▪ През месец януари и месец април 2024 г. две дъщерни дружества на „Параходство Български Морски Флот“ АД са придобили два нови кораба за насипни товари.

- ***Прекратяване на дейността на съвместно контролирано предприятие***

▪ В края на април 2024 г. е вписвано прекратяване на дейността на дружество, в което „Параходство Български Морски Флот“ АД има 50% участие и откриване на производство по ликвидация на същото.

2.38. Справка за менажираните и оперирани кораби към 31 декември 2023 г. и тяхната собственост

Кораб	Дейност	Собственост	
		31.12.2023	31.12.2022
ПИРИН	Насипни товари	Georgi Maritime Ltd	Georgi Maritime Ltd
ВИТОША	Насипни товари	Vitosha Maritime Ltd	Vitosha Maritime Ltd
СТРАНДЖА	Насипни товари	Balkan Navigation Ltd	Balkan Navigation Ltd
ОСОГОВО	Насипни товари	Osogovo Navigation Ltd	Osogovo Navigation Ltd
ЛЮЛИН	Насипни товари	Lyulin Maritime Ltd	Lyulin Maritime Ltd
БЕЛАСИЦА	Насипни товари	Belasitza Maritime Ltd	Belasitza Maritime Ltd
РОДОПИ	Насипни товари	Rodopi Maritime Ltd	Rodopi Maritime Ltd
БЕЛМЕКЕН	Насипни товари	Belmeken Maritime Ltd	Belmeken Maritime Ltd
ПЕРСЕНК	Насипни товари	Persenk Maritime Ltd	Persenk Maritime Ltd
ОБОРИЩЕ	Насипни товари	Oborishte Maritime Ltd	Oborishte Maritime Ltd
ЛУДОГОРЕЦ	Насипни товари	Ludogorets Maritime Ltd	Ludogorets Maritime Ltd

Кораб	Дейност	Собственост	
		31.12.2023	31.12.2022
РУЕН	Насипни товари	Ruen Maritime Ltd	Ruen Maritime Ltd
РИЛА	Насипни товари	Rila Maritime Ltd	Rila Maritime Ltd
РОЖЕН	Насипни товари	Rojen Maritime Ltd	Rojen Maritime Ltd
ЧУМЕРНА	Насипни товари	Bogdan Maritime Ltd	Bogdan Maritime Ltd
ВИДЕН	Насипни товари	Viden Maritime Ltd	Viden Maritime Ltd
ВЕСЛЕЦ	Насипни товари	Veslets Maritime Ltd	Veslets Maritime Ltd
ВОЛА	Насипни товари	Vola Maritime Ltd	Vola Maritime Lt
ПЛАНА	Насипни товари	Plana Maritime Ltd	Plana Maritime Ltd
МИДЖУР	Насипни товари	Midjur 1 Maritime Ltd	Midjur 1 Maritime Ltd
БУЗЛУДЖА	Насипни товари	Buzludja Maritime Ltd	Buzludja Maritime Ltd
МАЛЬОВИЦА	Насипни товари	Malyovitsa Maritime Ltd	Malyovitsa Maritime Ltd
МИЛИН КАМЪК	Насипни товари	Milin Kamak Maritime Ltd	Milin Kamak Maritime Ltd
ОКОЛЧИЦА	Насипни товари	Okolchitsa Maritime Ltd	Okolchitsa Maritime Ltd
КОМ	Насипни товари	Kom Navigation Limited	Kom Navigation Limited
БОГДАН	Насипни товари	Bogdan Navigation Limited	Bogdan Navigation Limited
ПЕРЕЛИК	Насипни товари	Perelik Navigation Limited	Perelik Navigation Limited
ВЕРИЛА	Насипни товари	Verila Navigation Limited	Verila Navigation Limited
ШИПКА	Насипни товари	Shipka Navigation Limited	Shipka Navigation Limited
ВЕЖЕН	Насипни товари	Vezhen Navigation Limited	Vezhen Navigation Limited
СЛАВЯНКА	Насипни товари	Slavyanka Navigation Limited	-
МУСАЛА	Насипни товари	Musala Navigation Limited	-
АЛКАИД	Влекач	Параходство Български Морски Флот АД	Параходство Български Морски Флот АД
КАСТОР	Влекач	Параходство Български Морски Флот АД	Параходство Български Морски Флот АД
РИГЕЛ	Влекач	Параходство Български Морски Флот АД	Параходство Български Морски Флот АД
СПИКА Н	Влекач	Параходство Български Морски Флот АД	Параходство Български Морски Флот АД

2.39. Нови и изменени стандарти и разяснения

Счетоводните политики на Групата са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период.

Групата се е запознала с всички долуспоменати нови стандарти, изменения и разяснения, които са били издадени и ги е взела предвид при изготвянето на текущия годишен консолидиран финансов отчет.

Стандарти, изменения и разяснения, които са издадени към отчетната дата, но не са приложими за отчетния период и не са възприети за ранно прилагане от Групата:

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения на МСС 1)

Издаден: 23 януари 2020 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Измененията имат за цел да насърчават последователността в прилагането на изискванията, като помагат на дружествата да определят дали в отчета за финансовото състояние, дългът и други задължения с несигурна дата на уреждане трябва да бъдат класифицирани, като текущи (дължими или потенциално дължими за уреждане в рамките на една година) или нетекущи.

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - отсрочване на датата на влизане в сила (изменение на МСС 1)

Издаден: 15 юли 2020 г. За непосредствено прилагане.

Все още не е одобрен за употреба в ЕС.

Изменението отлага датата на влизане в сила на измененията от януари 2020 г. с една година, така че предприятията ще трябва да прилагат изменението за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Нетекущи пасиви с условия (Изменения на МСС 1)

Издаден: 31 октомври 2022 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Модифициране на изискванията, въведени с *Класификация на пасиви като текущи или нетекущи*, относно начина, по който предприятието класифицира дълговите и други финансови пасиви, като текущи или нетекущи в определени случаи: Само споразумения, с които предприятието е длъжно да се съобрази на, или преди отчетната дата, влияят върху класифицирането на даден пасив, като текущ или нетекущ. Освен това предприятието трябва да оповести информация в пояснителните приложения, която да позволи на потребителите на финансовите отчети да разберат риска, че нетекущите пасиви с договорни условия могат да станат платими в рамките на дванадесет месеца.

Лизингов пасив при продажба и обратен лизинг (Изменения на МСФО 16)

Издаден: 22 септември 2022 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Изменението разяснява как продавач-лизингополучател оценява впоследствие сделките за продажба и обратен лизинг, които отговарят на изискванията на МСФО 15, за да бъдат отчетени като продажба.

МСФО S1 Общи изисквания за оповестяване на финансова информация, свързана с устойчивото развитие

Издаден: 26 юни 2023 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Няма да бъде одобрен за използване в ЕС.

МСФО S1 определя общите изисквания за оповестяване на финансова информация, свързана с устойчивото развитие, като целта е да се изиска от предприятието да оповестява информация за своите рискове и възможности, свързани с устойчивото развитие, която е полезна за основните потребители на финансови отчети с общо предназначение при вземането на решения, свързани с предоставянето на ресурси на предприятието.

МСФО S2 Оповестявания, свързани с климата

Издаден: 26 юни 2023 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Няма да бъде одобрен за използване в ЕС.

МСФО S2 определя изискванията за идентифициране, оценяване и оповестяване на информация за свързаните с климата рискове и възможности, която е полезна за основните потребители на финансовите отчети с общо предназначение при вземането на решения, свързани с предоставянето на ресурси на предприятието.

Споразумения за финансиране на доставчици (Изменения на МСС 7 и МСФО 7)

Издаден: 25 май 2023 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Все още не е одобрен за използване в ЕС.

През май 2023 г. Съветът по международни счетоводни стандарти издаде изменения на МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания. С измененията СМСС въведе нови изисквания за оповестяване в стандартите на МСФО, за да повиши прозрачността, а оттам и полезността на информацията, предоставяна от предприятията относно споразуменията за финансиране на доставчици.

Липса на обменяемост (Изменения на МСС 21)

Издаден: 15 август 2023 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.

Все още не е одобрен за използване в ЕС.

Измененията съдържат насоки за уточняване на това, кога дадена валута е обменяема и как да се определи обменният курс, когато не е.

Изменения на стандартите на SASB (Съвет за международни стандарти за устойчивост) с цел подобряване на тяхната международна приложимост

Издадени: 19 декември 2023 г.

В сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.

Няма да бъде одобрен за използване в ЕС.

Измененията премахват и заменят специфичните за юрисдикцията препратки и определения в стандартите на SASB, без да променят съществено отраслите, темите или показателите.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА

3. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

3.01 Имоти, машини и съоръжения

BGN'000

	Земи	Подобрения върху земите	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Кораби	Ремонти	Транспортни средства	Компютърна техника	Офис оборудване	Други	Разходи за придобиване на ДМА	**Общо**
01.01.2022													
Отчетна стойност	**43 373**	**8 501**	**214 771**	**88 483**	**447 633**	**833 539**	**31 112**	**69 521**	**9 483**	**13 934**	**9 588**	**399 865**	**2 169 803**
Амортизация	**(36)**	**(724)**	**(53 794)**	**(19 022)**	**(168 352)**	**(76 603)**	**(12 128)**	**(27 662)**	**(7 332)**	**(9 289)**	**(5 259)**	**-**	**(380 201)**
Балансова стойност	**43 337**	**7 777**	**160 977**	**69 461**	**279 281**	**756 936**	**18 984**	**41 859**	**2 151**	**4 645**	**4 329**	**399 865**	**1 789 602**
Придобивания (отчетна стойност)	9 497	5 277	23 370	7 482	33 112	269 495	21 144	(4 635)	1 914	3 221	904	305 279	**676 060**
Намаления (балансова стойност)	(5 326)	(101)	(2 594)	-	(767)	(119 930)	(706)	(10 885)	(22)	(17)	-	(240 320)	**(380 668)**
Амортизация за периода	(4)	(292)	(8 930)	(2 873)	(25 371)	(32 650)	(8 255)	(4 947)	(1 375)	(1 487)	(1 067)	-	**(87 251)**
Изменения на амортизацията	2	98	3 083	(21)	676	5 518	6 949	7 907	361	62	304	-	**24 939**
Балансова стойност в края	47 504	12 661	172 823	74 070	286 255	873 851	31 167	21 392	2 668	6 362	4 166	464 824	**1 997 743**
31.12.2022													
Отчетна стойност	**47 542**	**13 579**	**232 464**	**95 986**	**479 302**	**977 586**	**44 601**	**46 094**	**11 014**	**17 076**	**10 188**	**464 824**	**2 440 256**
Амортизация	**(38)**	**(918)**	**(59 641)**	**(21 916)**	**(193 047)**	**(103 735)**	**(13 434)**	**(24 702)**	**(8 346)**	**(10 714)**	**(6 022)**	**-**	**(442 513)**
Балансова стойност	**47 504**	**12 661**	**172 823**	**74 070**	**286 255**	**873 851**	**31 167**	**21 392**	**2 668**	**6 362**	**4 166**	**464 824**	**1 997 743**
01.01.2023													
Отчетна стойност	**47 542**	**13 579**	**232 464**	**95 986**	**479 302**	**977 586**	**44 601**	**46 094**	**11 014**	**17 076**	**10 188**	**464 824**	**2 440 256**
Амортизация	**(38)**	**(918)**	**(59 641)**	**(21 916)**	**(193 047)**	**(103 735)**	**(13 434)**	**(24 702)**	**(8 346)**	**(10 714)**	**(6 022)**	**-**	**(442 513)**
Балансова стойност	**47 504**	**12 661**	**172 823**	**74 070**	**286 255**	**873 851**	**31 167**	**21 392**	**2 668**	**6 362**	**4 166**	**464 824**	**1 997 743**
Придобивания (отчетна стойност)	317	5 046	10 342	21 028	94 315	296 243	6 782	72 522	2 994	1 492	1 824	212 606	**725 511**
Намаления (балансова стойност)	(59)	-	(98)	-	(119)	(112 576)	(3 737)	(5 294)	(12)	(28)	(441)	(268 593)	**(390 957)**
Амортизация за периода	(4)	(534)	(9 329)	(3 488)	(27 237)	(35 716)	(8 644)	(6 030)	(1 810)	(1 902)	(987)	-	**(95 681)**
Изменения на амортизацията	2	-	710	(39)	3 793	139 451	3 117	3 171	815	148	184	-	**151 352**
Балансова стойност в края	47 758	17 173	173 738	91 610	353 214	1 021 802	25 568	82 590	3 840	5 924	4 562	408 837	**2 236 616**
31.12.2023													
Отчетна стойност	**47 798**	**18 625**	**241 998**	**117 053**	**569 705**	**1 021 802**	**44 529**	**110 151**	**13 181**	**18 392**	**11 387**	**408 837**	**2 623 458**
Амортизация	**(40)**	**(1 452)**	**(68 260)**	**(25 443)**	**(216 491)**	**-**	**(18 961)**	**(27 561)**	**(9 341)**	**(12 468)**	**(6 825)**	**-**	**(386 842)**
Балансова стойност	**47 758**	**17 173**	**173 738**	**91 610**	**353 214**	**1 021 802**	**25 568**	**82 590**	**3 840**	**5 924**	**4 562**	**408 837**	**2 236 616**

3.02 Нематериални активи

BGN'000

	Права върху интелектуална собственост	Досиета	Продукти от развойна дейност	Програмни продукти	Положителна репутация	Други	Разходи за придобиване на НДМА	**Общо**
01.01.2022								
Отчетна стойност	**235 746**	**149 023**	**49 535**	**29 038**	**28 657**	**92 991**	**220 132**	**805 122**
Амортизация	**(83 936)**	**-**	**(9 734)**	**(21 013)**	**-**	**(3 345)**	**-**	**(118 028)**
Балансова стойност	**151 810**	**149 023**	**39 801**	**8 025**	**28 657**	**89 646**	**220 132**	**687 094**
Придобивания (отчетна стойност)	16 449	14 198	1	5 649	1 081	5 403	59 006	**101 787**
Намаления (балансова стойност)	-	(209)	(1 125)	-	(1 383)	29	(15 314)	**(18 002)**
Амортизация за периода	(7 062)	-	(1 528)	(4 390)	-	(1 694)	-	**(14 674)**
Изменения на амортизацията	(136)	-	-	(72)	-	29	-	**(179)**
Балансова стойност в края	161 197	163 012	37 149	9 284	28 355	93 384	263 824	**756 205**
31.12.2022								
Отчетна стойност	**252 331**	**163 012**	**48 411**	**34 759**	**28 355**	**98 394**	**263 824**	**889 086**
Амортизация	**(91 134)**	**-**	**(11 262)**	**(25 475)**	**-**	**(5 010)**	**-**	**(132 881)**
Балансова стойност	**161 197**	**163 012**	**37 149**	**9 284**	**28 355**	**93 384**	**263 824**	**756 205**
01.01.2023								
Отчетна стойност	**252 331**	**163 012**	**48 411**	**34 759**	**28 355**	**98 394**	**263 824**	**889 086**
Амортизация	**(91 134)**	**-**	**(11 262)**	**(25 475)**	**-**	**(5 010)**	**-**	**(132 881)**
Балансова стойност	**161 197**	**163 012**	**37 149**	**9 284**	**28 355**	**93 384**	**263 824**	**756 205**
Придобивания (отчетна стойност)	9 108	10 045	3 196	5 840	(714)	2 591	55 241	**85 307**
Намаления (балансова стойност)	(199)	-	-	-	-	-	(24 610)	**(24 809)**
Амортизация за периода	(7 224)	-	(1 557)	(5 125)	-	(1 940)	-	**(15 846)**
Изменения на амортизацията	896	-	-	231	-	-	-	**1 127**
Балансова стойност в края	162 882	173 057	38 788	9 999	27 641	94 035	294 455	**800 857**
31.12.2023								
Отчетна стойност	**260 344**	**173 057**	**51 607**	**40 368**	**27 641**	**100 985**	**294 455**	**948 457**
Амортизация	**(97 462)**	**-**	**(12 819)**	**(30 369)**	**-**	**(6 950)**	**-**	**(147 600)**
Балансова стойност	**162 882**	**173 057**	**38 788**	**9 999**	**27 641**	**94 035**	**294 455**	**800 857**

3.03 Активи с право на ползване

BGN'000

	Сгради	Пристанищен терминал Бургас Изток-2	Пристанищен терминал Бургас Запад	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други	**Общо**
01.01.2022							
Отчетна стойност	**11 301**	**154 388**	**55 773**	**1 135**	**12 822**	**140**	**235 559**
Амортизация	**(4 765)**	**(12 248)**	**(3 487)**	**(529)**	**(8 483)**	**(49)**	**(29 561)**
Балансова стойност	**6 536**	**142 140**	**52 286**	**606**	**4 339**	**91**	**205 998**
Придобивания (отчетна стойност)	5 594	1 596	3 512	8	1 418	-	**12 128**
Намаления (балансова стойност)	(65)	-	-	-	(94)	-	**(159)**
Амортизация за периода	(2 342)	(3 876)	(1 376)	(156)	(2 554)	(21)	**(10 325)**
Изменения на амортизацията	31	-	-	74	3 349	-	**3 454**
Балансова стойност в края	9 723	139 860	54 422	458	3 109	70	**207 642**
31.12.2022							
Отчетна стойност	**16 799**	**155 984**	**59 285**	**1 069**	**10 797**	**140**	**244 074**
Амортизация	**(7 076)**	**(16 124)**	**(4 863)**	**(611)**	**(7 688)**	**(70)**	**(36 432)**
Балансова стойност	**9 723**	**139 860**	**54 422**	**458**	**3 109**	**70**	**207 642**
01.01.2023							
Отчетна стойност	**16 799**	**155 984**	**59 285**	**1 069**	**10 797**	**140**	**244 074**
Амортизация	**(7 076)**	**(16 124)**	**(4 863)**	**(611)**	**(7 688)**	**(70)**	**(36 432)**
Балансова стойност	**9 723**	**139 860**	**54 422**	**458**	**3 109**	**70**	**207 642**
Придобивания (отчетна стойност)	1 329	1 841	6 174	64	4 316	8	**13 732**
Намаления (балансова стойност)	-	-	-	-	(49)	-	**(49)**
Амортизация за периода	(2 431)	(3 944)	(1 541)	(147)	(2 489)	(23)	**(10 575)**
Изменения на амортизацията	769	-	-	55	2 126	8	**2 958**
Балансова стойност в края	8 621	137 757	59 055	375	4 887	55	**210 750**
31.12.2023							
Отчетна стойност	**17 359**	**157 825**	**65 459**	**1 078**	**12 938**	**140**	**254 799**
Амортизация	**(8 738)**	**(20 068)**	**(6 404)**	**(703)**	**(8 051)**	**(85)**	**(44 049)**
Балансова стойност	**8 621**	**137 757**	**59 055**	**375**	**4 887**	**55**	**210 750**

3.04 Инвестиционни имоти

BGN'000

	31 декември 2023				31 декември 2022			
	Земи	Сгради и конструкции	Разходи за придобиване на инвестиционни имоти	**Общо**	Земи	Сгради и конструкции	Разходи за придобиване на инвестиционни имоти	**Общо**
В началото на периода								
Отчетна стойност	**3 913**	**92 962**	**-**	**96 875**	**3 913**	**51 471**	**41 514**	**96 898**
Амортизация	**-**	**(17 411)**	**-**	**(17 411)**	**-**	**(15 404)**	**-**	**(15 404)**
Балансова стойност	**3 913**	**75 551**	**-**	**79 464**	**3 913**	**36 067**	**41 514**	**81 494**
Придобивания (отчетна стойност)	157	-	-	**157**	-	41 491	2 802	**44 293**
Намаления (балансова стойност)	(17)	-	-	**(17)**	-	-	(44 316)	**(44 316)**
Амортизация за периода	-	(2 215)	-	**(2 215)**	-	(2 007)	-	**(2 007)**
Балансова стойност в края	4 053	73 336	-	**77 389**	3 913	75 551	-	**79 464**
Отчетна стойност	**4 053**	**92 962**	**-**	**97 015**	**3 913**	**92 962**	**-**	**96 875**
Амортизация	**-**	**(19 626)**	**-**	**(19 626)**	**-**	**(17 411)**	**-**	**(17 411)**
Балансова стойност	**4 053**	**73 336**	**-**	**77 389**	**3 913**	**75 551**	**-**	**79 464**

3.05 Инвестиции в асоциирани и съвместно контролирани дружества

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
В началото на периода		
Балансова стойност	**5 739**	**4 011**
Придобивания (отчетна стойност)	**250**	**2 275**
Придобивания чрез покупка	-	100
Увеличение на капитала/дела	250	2 175
Преоценки	**(929)**	**(547)**
Увеличение	-	8
Намаление	(929)	(555)
В края на периода		
Балансова стойност	**5 060**	**5 739**

Анализ на инвестициите в асоциирани дружества

BGN

Наименование на предприятиятията, в които са съучастията	31 декември 2023 Процент на съучастието	Брой дялове	Брой акции	**Стойност на съучастието**	31 декември 2022 Процент на съучастието	Брой дялове	Брой акции	**Стойност на съучастието**
В началото на периода				**5 739 326**				**4 010 904**
В страната				***5 582 206***				***3 862 245***
ВАТИЯ КВАРЦ АД	*50.00%*	*-*	*5 500 000*	*4 794 246*	*50.00%*	*-*	*4 300 000*	*3 837 246*
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	*49.998%*	*-*	*999 960*	*687 960*	*49.998%*	*-*	*24 999*	*24 999*
ГЕОТЕРМ ЗЛАТОГРАД ООД	*50.00%*	*-*	*100 000*	*100 000*	*-*	*-*	*-*	*-*
ВАРНАФЕРИ ООД	*50.00%*	*505 700*	*-*	*-*	*50.00%*	*505 700*	*-*	*-*
В Чужбина				***157 120***				***148 659***
UBG AGENCY LLC-GEORGIA	*35.00%*	*3 500*	*-*	*157 120*	*35.00%*	*3 500*	*-*	*148 659*
Придобивания (отчетна стойност)				**250 000**				**2 274 961**
Придобивания чрез покупка				***-***				***100 000***
ГЕОТЕРМ ЗЛАТОГРАД ООД	*-*	*-*	*-*	*-*	*50.00%*	*-*	*100 000*	*100 000*
Увеличение на капитала / дела				***250 000***				***2 174 961***
ВАТИЯ КВАРЦ АД	*-*	*-*	*250 000*	*250 000*	*-*	*-*	*1 200 000*	*1 200 000*
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*	*974 961*	*974 961*
Преоценки				**(928 828)**				**(546 539)**
Увеличение				***-***				***8 461***
UBG AGENCY LLC-GEORGIA	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*	*8 461*
Намаление				***(928 828)***				***(555 000)***
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	*-*	*-*	*-*	*(687 960)*	*-*	*-*	*-*	*(312 000)*
UBG AGENCY LLC-GEORGIA	*-*	*-*	*-*	*(868)*	*-*	*-*	*-*	*-*
ВАТИЯ КВАРЦ АД	*-*	*-*	*-*	*(240 000)*	*-*	*-*	*-*	*(243 000)*
В края на периода				**5 060 498**				**5 739 326**
В страната				***4 904 246***				***5 582 206***
ВАТИЯ КВАРЦ АД	*50.00%*	*-*	*5 750 000*	*4 804 246*	*50.00%*	*-*	*5 500 000*	*4 794 246*
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	*49.998%*	*-*	*999 960*	*-*	*49.998%*	*-*	*999 960*	*687 960*
ГЕОТЕРМ ЗЛАТОГРАД ООД	*50.00%*	*-*	*100 000*	*100 000*	*50.00%*	*-*	*100 000*	*100 000*
ВАРНАФЕРИ ООД	*50.00%*	*505 700*	*-*	*-*	*50.00%*	*505 700*	*-*	*-*
В Чужбина				***156 252***				***157 120***
UBG AGENCY LLC-GEORGIA	*35.00%*	*3 500*	*-*	*156 252*	*35.00%*	*3 500*	*-*	*157 120*
ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНО КОНТРОЛИРАНИ ДРУЖЕСТВА				**5 060 498**				**5 739 326**

3.06 Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
В началото на периода		
Стойност	**36 156**	**57 310**
Отписани	(37 280)	(35 232)
Преоценки	1 124	14 078
В края на периода		
Стойност	-	**36 156**

Анализ на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

BGN

	31 декември 2023			31 декември 2022		
Наименование на предприятиятията, в които са съучастията	Брой акции	Номинална стойност	**Стойност на съучастието**	Брой акции	Номинална стойност	**Стойност на съучастието**
В началото на периода			**36 156 198**			**57 310 202**
Акции и дялове в капитала на дружества			***36 156 198***			***57 310 202***
Инвестиционен фонд	*50 000*	*100 USD*	*36 156 198*	*150 000*	*100 USD*	*57 310 202*
Отписани			**(37 280 558)**			**(35 231 592)**
Инвестиционен фонд	*(50 000)*	*100 USD*	*(37 280 558)*	*(100 000)*	*100 USD*	*(35 231 592)*
Преоценки			**1 124 360**			**14 077 588**
Инвестиционен фонд	-	-	*1 124 360*	-	-	*14 077 588*
В края на периода			-			**36 156 198**
Акции и дялове в капитала на дружества			-			***36 156 198***
Инвестиционен фонд	-	-	-	*50 000*	*100 USD*	*36 156 198*
ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОТЧИТАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА			-			**36 156 198**

3.07 Други финансови активи

BGN'000

Контрагенти	Вид	31 декември 2023	31 декември 2022
ХЮВЕФАРМА ЕООД	OligoScience Biotechnology GmbH 3.7%	978	978
ХЮВЕФАРМА ЕООД	Лихвен суап	-	3 002
HUVEPHARMA SEA (PUNE) LTD	Лихвен суап	78	311
ДРУГИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ		**1 056**	**4 291**

3.08 Предоставени заеми

BGN'000

		31 декември 2023		31 декември 2022	
		До една година	Над една година	До една година	Над една година
Предоставени заеми на свързани предприятия					
Контрагент	**КОНСОРЦИУМ ТСЦ 1 ДЗЗД**				
Договор дата	08.06.2021				
Общ размер	6 600 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2022				489	-
до една година				*489*	
Контрагент	**СЪДРУЖНИЦИ**				
Договор дата	15.11.2022				
Общ размер	14 000 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				15 705	-
до една година				*15 705*	
Контрагент	**ПФК ЛУДОГОРЕЦ 1945 АД**				
Договор дата	04.01.2022				
Общ размер	50 000 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2022				-	6 889
над една до три години					*6 889*
Погасителен план 31.12.2023		-	21 265		
над една до три години			*21 265*		
Контрагент	**КОНСОРЦИУМ ТСЦ 1 ДЗЗД**				
Договор дата	18.02.2019				
Общ размер	2 500 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2022				3	-
до една година				*3*	
Погасителен план 31.12.2023		1 913	-		
до една година		*1 913*			
Контрагент	**ДРУГИ СВЪРЗАНИ ЛИЦА**				
Погасителен план 31.12.2022				35	49
до една година				*35*	
над една до три години					*49*
Погасителен план 31.12.2023		21	52		
до една година		*21*			
над една до три години			*52*		
Контрагент	**КЕЙ ДЖИ МАРИТАЙМ ШИПИНГ АД**				
Договор дата	13.05.2015				
Общ размер	200 000 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				-	94 316
над една до три години					*94 316*
Погасителен план 31.12.2023		-	96 546		
над една до три години			*96 546*		
Контрагент	**ПФК ЛУДОГОРЕЦ 1945 АД**				
Договор дата	21.04.2021				
Общ размер	37 000 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2022				34 310	-
до една година				*34 310*	
Погасителен план 31.12.2023		-	34 794		
над една до три години			*34 794*		
Предоставени заеми на свързани предприятия общо		**1 934**	**152 657**	**50 542**	**101 254**

3.08 Предоставени заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023		31 декември 2022	
		До една година	Над една година	До една година	Над една година
Предоставени заеми на асоциирани и съвместни предприятия					
Контрагент	**НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД**				
Договор дата	31.03.2022				
Общ размер	3 800 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				6 895	-
до една година				*6 895*	
Погасителен план 31.12.2023		7 040	-		
до една година		*7 040*			
Контрагент	**ВАТИЯ КВАРЦ АД**				
Договор дата	04.07.2023				
Общ размер	850 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2023		-	864		
над една до три години			*864*		
Контрагент	**ВАРНАФЕРИ ООД**				
Договор дата	2011-2023				
Общ размер	5 448 750 USD				
Погасителен план 31.12.2022				8 574	-
до една година				*8 574*	
Погасителен план 31.12.2023		9 365	-		
до една година		*9 365*			
Предоставени заеми на асоциирани и съвместни предприятия общо		**16 405**	**864**	**15 469**	**-**
Предоставени заеми					
Контрагент	**ЗАЕМАТЕЛ**				
Договор дата	25.01.2021				
Общ размер	4 600 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2022				2 890	-
до една година				*2 890*	
Погасителен план 31.12.2023		2 938	-		
до една година		*2 938*			
Контрагент	**ЗАЕМАТЕЛ**				
Договор дата	29.07.2022				
Общ размер	52 500 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				-	87 652
над една до три години					*87 652*
Погасителен план 31.12.2023		-	96 065		
над една до три години			*96 065*		
Контрагент	**ЗАЕМАТЕЛ**				
Договор дата	27.11.2023				
Общ размер	950 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2023		1 867	-		
до една година		*1 867*			
Контрагент	**ЗАЕМАТЕЛ**				
Договор дата	14.06.2018				
Общ размер	757 500 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				1 706	-
до една година				*1 706*	
Погасителен план 31.12.2023		1 751	-		
до една година		*1 751*			

3.08 Предоставени заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023		31 декември 2022	
		До една година	Над една година	До една година	Над една година
Контрагент	**ЗАЕМАТЕЛ**				
Договор дата	01.02.2021				
Общ размер	73 900 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				148 622	-
до една година				*148 622*	
Контрагент	**ДРУГИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ**				
Погасителен план 31.12.2022				360	2
до една година				*360*	
над една до три години					*2*
Погасителен план 31.12.2023		325	231		
до една година		*325*			
над една до три години			*231*		
Предоставени заеми общо		**6 881**	**96 296**	**153 578**	**87 654**
ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ		**25 220**	**249 817**	**219 589**	**188 908**

3.09 Други вземания

BGN'000

	31 декември 2023						31 декември 2022					
	До една година			Над една година			До една година			Над една година		
	Вземания	Обезценка	**Балансова стойност**	Вземания	Обезценка	**Балансова стойност**	Вземания	Обезценка	**Балансова стойност**	Вземания	Обезценка	**Балансова стойност**
ДАНЪЧНИ ВЗЕМАНИЯ	**27 235**	**-**	**27 235**	**50**	**-**	**50**	**24 178**	**-**	**24 178**	**31**	**-**	**31**
Корпоративен данък	9 124	-	**9 124**	15	-	**15**	8 152	-	**8 152**	-	-	-
ДДС за възстановяване	16 557	-	**16 557**	35	-	**35**	13 905	-	**13 905**	31	-	**31**
Разчети с митниците	796	-	**796**	-	-	**-**	458	-	**458**	-	-	-
Други данъци	758	-	**758**	-	-	**-**	1 663	-	**1 663**	-	-	-
ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	**45 292**	**459**	**44 833**	**1 964**	**-**	**1 964**	**102 971**	**470**	**102 501**	**2 071**	**-**	**2 071**
Вземания за застраховки	789	-	**789**	-	-	**-**	1 866	-	**1 866**	-	-	-
Доставчици по аванси	29 639	-	**29 639**	-	-	**-**	29 873	-	**29 873**	-	-	-
Депозити	973	-	**973**	1 082	-	**1 082**	955	-	**955**	1 072	-	**1 072**
Гаранции	129	-	**129**	31	-	**31**	53 065	-	**53 065**	31	-	**31**
Вземания от агенти	1 199	-	**1 199**	-	-	**-**	1 125	-	**1 125**	-	-	-
Подотчетни лица	1 668	-	**1 668**	-	-	**-**	1 912	-	**1 912**	-	-	-
Вземания по съдебни спорове	800	45	**755**	-	-	**-**	515	61	**454**	-	-	-
Присъдени вземания	449	414	**35**	-	-	**-**	461	409	**52**	-	-	-
Други вземания	9 646	-	**9 646**	851	-	**851**	13 199	-	**13 199**	968	-	**968**
ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	**72 527**	**459**	**72 068**	**2 014**	**-**	**2 014**	**127 149**	**470**	**126 679**	**2 102**	**-**	**2 102**

3.10 Активи / Пасиви / по отсрочени данъци

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
	Данък	
Преоценъчен резерв	679	685
Разлика между счетоводни и данъчни амортизации	22 129	18 879
Преоценка на финансови активи	-	2 714
Друг всеобхватен доход	-	177
Други данъчни облекчения	(122)	672
Общо пасиви по отсрочени данъци	**22 686**	**23 127**
Обезценка на материални запаси	1 199	679
Намаление на стойността на финансови активи от преоценка	15 299	31
Намаление стойността на вземанията, включително отписването им като несъбираеми	11	12
Нереализирана печалба	6 619	7 151
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	532	518
Лизинг	372	259
Други задължения	6 346	6 424
Неизплатени доходи на физически лица	10	35
Неизползвани отпуски на персонала	3 115	2 387
Лихви при прилагане на чл.43 и чл.43а от ЗКПО	8	3
Данъчни загуби	4 240	3 638
Друг всеобхватен доход	60	-
Общо активи по отсрочени данъци	**37 811**	**21 137**
АКТИВИ / ПАСИВИ / ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	**15 125**	**(1 990)**

3.11 Разходи за бъдещи периоди

BGN'000

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	До една година	Над една година	**Общо**	До една година	Над една година	**Общо**
Оперативна дейност						
Застраховки	8 036	-	**8 036**	8 169	-	**8 169**
Предплатени такси	5 158	2 198	**7 356**	5 295	1 692	**6 987**
Абонаменти	1 445	15	**1 460**	1 246	-	**1 246**
Други	7 211	156	**7 367**	7 467	233	**7 700**
Общо оперативна дейност	**21 850**	**2 369**	**24 219**	**22 177**	**1 925**	**24 102**
Финансови						
Такси	183	-	**183**	292	-	**292**
Други	82	10	**92**	-	12	**12**
Общо финансови	**265**	**10**	**275**	**292**	**12**	**304**
РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	**22 115**	**2 379**	**24 494**	**22 469**	**1 937**	**24 406**

3.12 Материални запаси

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Суровини и материали за ветеринарно производство	150 744	141 940
Други суровини и материали	35 099	44 566
Ветеринарна продукция	12 574	20 532
Строителна продукция	298	298
Продукция	4 698	-
Стоки	273 689	282 084
Ветеринарни стоки на склад	*236 908*	*253 366*
Ветеринарни стоки на път	*34 741*	*26 875*
Други стоки	*2 040*	*1 843*
Незавършено ветеринарно производство	35 522	24 833
Незавършено строително производство	46 634	8 372
Незавършено друго производство	367	-
МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	**559 625**	**522 625**

3.13 Вземания от свързани дружества

BGN'000

	31 декември 2023					31 декември 2022				
	Дивиденти	Продажби	Аванси	Други	**Общо**	Дивиденти	Продажби	Аванси	Други	**Общо**
Вземания от свързани дружества										
КЕЙ ДЖИ МАРИТАЙМ ШИПИНГ АД	-	-	-	34 649	**34 649**	-	-	-	-	**-**
КОНСОРЦИУМ ТСЦ 1 ДЗЗД	7 315	-	-	-	**7 315**	5 417	-	-	-	**5 417**
ВАРНАФЕРИ ООД	-	225	-	-	**225**	-	41	-	-	**41**
ПФК ЛУДОГОРЕЦ 1945 АД	-	3	122	-	**125**	-	22	-	-	**22**
ДРУГИ	-	23	-	-	**23**	-	16	-	-	**16**
ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ДРУЖЕСТВА	**7 315**	**251**	**122**	**34 649**	**42 337**	**5 417**	**79**	**-**	**-**	**5 496**

3.14 Търговски вземания

BGN'000

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	Вземания от клиенти	Обезценка	**Балансова стойност**	Вземания от клиенти	Обезценка	**Балансова стойност**
Вземания от клиенти по договори						
Клиенти по договори	230 538	2 611	**227 927**	224 418	3 101	**221 317**
Активи по договори за концесия						
Министерство на транспорта и съобщенията - Пристанищен терминал Бургас Запад - Активи по договори за концесия	x	x	61 308	x	x	3 997
Министерство на транспорта и съобщенията - Пристанищен терминал Бургас Изток-2 - Активи по договори за концесия	x	x	1 969	x	x	1 975
Общо активи по договори за концесия			**63 277**			**5 972**
ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ			**291 204**			**227 289**

Търговски вземания по видове валути

BGN'000

	31 декември 2023		31 декември 2022	
Вид валута	BGN	BGN'000	BGN	BGN'000
BGN	92 214 814	**92 215**	21 435 642	**21 436**
USD	71 800 272	**71 800**	84 658 243	**84 658**
EUR	70 336 148	**70 336**	76 180 601	**76 181**
Други	56 852 621	**56 853**	45 013 670	**45 014**
ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ ПО ВИДОВЕ ВАЛУТИ	**291 203 855**	**291 204**	**227 288 156**	**227 289**

Възрастова структура на вземанията

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Балансова стойност		
до 30 дни	263 361	213 201
от 31- 60 дни	14 555	4 504
от 61- 90 дни	5 594	2 434
от 91- 180 дни	4 183	4 388
над 180 дни	3 511	2 762
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА НА ВЗЕМАНИЯТА	**291 204**	**227 289**

3.15 Пари и парични еквиваленти

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Парични средства в брой	233	648
Парични средства в разплащателни сметки	217 667	248 867
Банкови наличности	90 628	6 512
Парични еквиваленти	7	37
ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	**308 535**	**256 064**

3.16 Получени заеми

BGN'000

		31 декември 2023		31 декември 2022	
		До една година	Над една година	До една година	Над една година
Получени заеми от свързани предприятия					
Контрагент	**ЕВРОПА ПАРК ДИВЕЛОПМЪНТ АД**				
Договор дата	24.02.2014				
Общ размер	35 000 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				-	90
над три до пет години					*90*
Погасителен план 31.12.2023		-	60		
над една до три години			*60*		
Контрагент	**СЪДРУЖНИЦИ**				
Договор дата	21.06.2022				
Общ размер	23 000 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				45 232	-
до една година				*45 232*	
Контрагент	**ПИ ЕН ООД**				
Договор дата	15.12.2011				
Общ размер	78 500 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				248	-
до една година				*248*	
Погасителен план 31.12.2023		253	-		
до една година		*253*			
Контрагент	**ПИ ЕН ООД**				
Общ размер	1 816 625 BGN				
Погасителен план 31.12.2022				450	1 042
до една година				*450*	
над една до три години					*1 042*
Погасителен план 31.12.2023		581	1 266		
до една година		*581*			
над една до три години			*1 266*		
Получени заеми от свързани предприятия общо		**834**	**1 326**	**45 930**	**1 132**

3.16 Получени заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023		31 декември 2022	
		До една година	Над една година	До една година	Над една година
Други заеми					
Контрагент	**ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ**				
Договор дата	29.06.2022				
Общ размер	9 000 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				17 091	-
до една година				*17 091*	
Контрагент	**ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ**				
Договор дата	05.04.2023				
Общ размер	17 250 000 BGN				
Погасителен план 31.12.2023		13 346	-		
до една година		*13 346*			
Контрагент	**ТЪРГОВСКИ ЗАЕМ**				
Договор дата	19.08.2015				
Общ размер	9 000 000 EUR				
Погасителен план 31.12.2022				1 872	13 036
до една година				*1 872*	
над една до три години					*2 768*
над три до пет години					*2 488*
над пет години					*7 780*
Погасителен план 31.12.2023		1 966	11 812		
до една година		*1 966*			
над една до три години			*2 749*		
над три до пет години			*2 650*		
над пет години			*6 413*		
Контрагент	**ДРУГИ ЗАЕМИ**				
Погасителен план 31.12.2022				75	-
до една година				*75*	
Други заеми общо		**15 312**	**11 812**	**19 038**	**13 036**
ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ		**16 146**	**13 138**	**64 968**	**14 168**

3.17 Банкови заеми

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД**		
Договор дата	27.08.2015		
Общ размер	48 442 000 BGN		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			23 541
до една година			*6 141*
над една до три години			*12 276*
над три до пет години			*5 124*
Погасителен план 31.12.2023		19 075	
до една година		*7 812*	
над една до три години		*11 263*	
Кредитор	**ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД**		
Договор дата	07.09.2017		
Общ размер	2 000 000 EUR		
Цел	Овърдрафт		
Погасителен план 31.12.2023		3 815	
до една година		*3 815*	
Кредитор	**ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД**		
Договор дата	25.11.2022		
Общ размер	20 000 BGN		
Цел	Кредитни карти		
Погасителен план 31.12.2023		3	
до една година		*3*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	23.10.2017		
Общ размер	28 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			38 790
до една година			*4 563*
над една до три години			*9 128*
над три до пет години			*25 099*
Погасителен план 31.12.2023		33 578	
до една година		*4 563*	
над една до три години		*29 015*	
Кредитор	**UNICREDIT S.P.A.**		
Договор дата	27.04.2016		
Общ размер	9 600 000 EUR		
Цел	Овърдрафт		
Погасителен план 31.12.2022			16 410
до една година			*16 410*
Погасителен план 31.12.2023		18 621	
до една година		*18 621*	
Кредитор	**EUROPEAN INVESTMENT BANK**		
Договор дата	22.12.2017		
Общ размер	125 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			209 010
до една година			*21 534*
над една до три години			*169 750*
над три до пет години			*17 726*
Погасителен план 31.12.2023		185 225	
до една година		*21 534*	
над една до три години		*163 691*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	15.08.2014		
Общ размер	80 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			156 833
до една година			*861*
над една до три години			*(313)*
над три до пет години			*156 285*
Погасителен план 31.12.2023		157 551	
до една година		*1 443*	
над една до три години		*(278)*	
над три до пет години		*156 386*	
Кредитор	**СИТИБАНК Н.А.**		
Договор дата	07.01.2022		
Общ размер	20 0000 000 INR		
Цел	Оборотни средства		
Погасителен план 31.12.2022			3 706
до една година			*3 706*
Погасителен план 31.12.2023		2 198	
до една година		*2 198*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	23.10.2017		
Общ размер	22 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			30 484
до една година			*3 591*
над една до три години			*7 172*
над три до пет години			*19 721*
Погасителен план 31.12.2023		26 396	
до една година		*3 595*	
над една до три години		*7 172*	
над три до пет години		*15 629*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	15.08.2020		
Общ размер	90 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			50 250
до една година			*6*
над една до три години			*(383)*
над три до пет години			*50 627*
Погасителен план 31.12.2023		153 234	
до една година		*1 115*	
над една до три години		*(340)*	
над три до пет години		*152 459*	
Кредитор	**AXIS BANK**		
Договор дата	09.10.2021		
Общ размер	10 487 340 INR		
Погасителен план 31.12.2022			178
до една година			*45*
над една до три години			*133*
Погасителен план 31.12.2023		127	
до една година		*45*	
над една до три години		*82*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	15.08.2014		
Общ размер	88 680 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			124 480
до една година			*8 850*
над една до три години			*18 003*
над три до пет години			*97 627*
Погасителен план 31.12.2023		113 278	
до една година		*8 762*	
над една до три години		*18 017*	
над три до пет години		*86 499*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	23.10.2017		
Общ размер	180 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			252 281
до една година			*17 961*
над една до три години			*35 432*
над три до пет години			*198 888*
Погасителен план 31.12.2023		230 080	
до една година		*18 033*	
над една до три години		*36 519*	
над три до пет години		*175 528*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	04.05.2022		
Общ размер	20 000 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			36 764
над една до три години			*36 764*
Погасителен план 31.12.2023		35 479	
до една година		*78*	
над една до три години		*35 401*	
Кредитор	**КРЕДИТНИ КАРТИ**		
Цел	Кредитни карти		
Погасителен план 31.12.2022			20
до една година			*20*
Погасителен план 31.12.2023		(72)	
до една година		*(74)*	
над една до три години		*2*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	27.10.2017		
Общ размер	51 320 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			71 557
до една година			*5 028*
над една до три години			*10 084*
над три до пет години			*56 445*
Погасителен план 31.12.2023		65 315	
до една година		*5 058*	
над една до три години		*10 106*	
над три до пет години		*50 151*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	22.03.2022		
Общ размер	100 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			2
до една година			*2*
Погасителен план 31.12.2023		17 776	
до една година		*174*	
над три до пет години		*17 602*	
Кредитор	**SENIOR FACILITIES AGREEMENT**		
Договор дата	22.03.2022		
Общ размер	100 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			26 536
до една година			*130*
над една до три години			*26 406*
Погасителен план 31.12.2023		26 637	
до една година		*233*	
над една до три години		*26 404*	
Кредитор	**UNICREDIT S.P.A.**		
Договор дата	09.04.2018		
Общ размер	5 700 416 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			12 091
до една година			*5 109*
над една до три години			*2 421*
над три до пет години			*3 020*
над пет години			*1 541*
Погасителен план 31.12.2023		7 870	
до една година		*1 295*	
над една до три години		*3 094*	
над три до пет години		*3 481*	
Кредитор	**ОББ АД**		
Договор дата	08.06.2016		
Общ размер	7 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			2 573
до една година			*1 290*
над една до три години			*1 283*
Погасителен план 31.12.2023		859	
до една година		*859*	
Кредитор	**ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД**		
Договор дата	12.09.2016		
Общ размер	3 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			1 002
до една година			*644*
над една до три години			*358*
Погасителен план 31.12.2023		216	
до една година		*216*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**БАНКА ДСК АД**		
Договор дата	25.11.2019		
Общ размер	4 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			5 349
до една година			*1 568*
над една до три години			*3 129*
над три до пет години			*652*
Погасителен план 31.12.2023		3 785	
до една година		*1 569*	
над една до три години		*2 216*	
Кредитор	**БАНКА ДСК АД**		
Договор дата	01.01.2022		
Общ размер	6 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			11 745
до една година			*429*
над една до три години			*3 353*
над три до пет години			*3 353*
над пет години			*4 610*
Погасителен план 31.12.2023		11 330	
до една година		*1 690*	
над една до три години		*3 353*	
над три до пет години		*3 353*	
над пет години		*2 934*	
Кредитор	**БАНКА ДСК АД**		
Договор дата	18.08.2023		
Общ размер	2 000 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2023		3 917	
до една година		*991*	
над една до три години		*2 629*	
над три до пет години		*297*	
Кредитор	**БАНКА ДСК АД**		
Договор дата	18.08.2023		
Общ размер	5 370 000 EUR		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2023		4 481	
до една година		*5*	
над една до три години		*4 476*	
Кредитор	**СИТИБАНК АД**		
Договор дата	15.08.2023		
Общ размер	55 000 000 BGN		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2023		13 923	
до една година		*13 923*	
Кредитор	**ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД**		
Договор дата	20.04.2011		
Общ размер	15 000 000 USD		
Цел	овърдрафт		
Погасителен план 31.12.2022			884
до една година			*884*
Погасителен план 31.12.2023		25 117	
до една година		*25 117*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**ИНВЕСТБАНК АД**		
Договор дата	03.11.2020		
Общ размер	5 200 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			7 064
до една година			*1 412*
над една до три години			*2 824*
над три до пет години			*2 828*
Погасителен план 31.12.2023		5 456	
до една година		*1 363*	
над една до три години		*2 726*	
над три до пет години		*1 367*	
Кредитор	**БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД**		
Договор дата	06.04.2017		
Общ размер	6 333 333 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			4 820
до една година			*1 430*
над една до три години			*3 390*
Погасителен план 31.12.2023		3 272	
до една година		*3 272*	
Кредитор	**БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД**		
Договор дата	11.06.2019		
Общ размер	3 500 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			3 667
до една година			*917*
над една до три години			*1 834*
над три до пет години			*916*
Погасителен план 31.12.2023		2 655	
до една година		*885*	
над една до три години		*1 770*	
Кредитор	**БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД**		
Договор дата	06.04.2017		
Общ размер	6 333 333 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			4 820
до една година			*1 430*
над една до три години			*3 390*
Погасителен план 31.12.2023		3 272	
до една година		*3 272*	
Кредитор	**БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД**		
Договор дата	11.06.2019		
Общ размер	4 000 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			4 191
до една година			*1 048*
над една до три години			*2 096*
над три до пет години			*1 047*
Погасителен план 31.12.2023		3 034	
до една година		*1 011*	
над една до три години		*2 023*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД**		
Договор дата	06.04.2017		
Общ размер	6 333 334 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			4 820
до една година			*1 430*
над една до три години			*3 390*
Погасителен план 31.12.2023		3 272	
до една година		*3 272*	
Кредитор	**БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД**		
Договор дата	02.09.2020		
Общ размер	3 000 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			3 667
до една година			*815*
над една до три години			*1 630*
над три до пет години			*1 222*
Погасителен план 31.12.2023		2 753	
до една година		*787*	
над една до три години		*1 573*	
над три до пет години		*393*	
Кредитор	**ИНВЕСТБАНК АД**		
Договор дата	03.11.2020		
Общ размер	6 300 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			8 562
до една година			*1 709*
над една до три години			*3 418*
над три до пет години			*3 435*
Погасителен план 31.12.2023		6 614	
до една година		*1 650*	
над една до три години		*3 299*	
над три до пет години		*1 665*	
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	06.04.2016		
Общ размер	17 027 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			12 786
до една година			*2 557*
над една до три години			*5 114*
над три до пет години			*5 115*
Погасителен план 31.12.2023		9 873	
до една година		*2 468*	
над една до три години		*4 937*	
над три до пет години		*2 468*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	06.04.2016		
Общ размер	17 027 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			10 237
до една година			*2 155*
над една до три години			*4 310*
над три до пет години			*3 772*
Погасителен план 31.12.2023		7 801	
до една година		*2 080*	
над една до три години		*4 160*	
над три до пет години		*1 561*	
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	06.04.2016		
Общ размер	17 027 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			8 914
до една година			*2 228*
над една до три години			*4 457*
над три до пет години			*2 229*
Погасителен план 31.12.2023		6 453	
до една година		*2 151*	
над една до три години		*4 302*	
Кредитор	**ИНТЕРНЕШЪНЪЛ АСЕТ БАНК АД**		
Договор дата	11.09.2019		
Общ размер	5 825 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			7 010
до една година			*1 335*
над една до три години			*2 670*
над три до пет години			*3 005*
Погасителен план 31.12.2023		5 477	
до една година		*1 289*	
над една до три години		*2 578*	
над три до пет години		*1 610*	
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	25.04.2019		
Общ размер	15 669 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			19 395
до една година			*2 873*
над една до три години			*5 747*
над три до пет години			*5 747*
над пет години			*5 028*
Погасителен план 31.12.2023		15 947	
до една година		*2 773*	
над една до три години		*5 547*	
над три до пет години		*5 547*	
над пет години		*2 080*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	25.04.2019		
Общ размер	15 669 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			21 550
до една година			*2 873*
над една до три години			*5 747*
над три до пет години			*5 747*
над пет години			*7 183*
Погасителен план 31.12.2023		18 028	
до една година		*2 773*	
над една до три години		*5 547*	
над три до пет години		*5 547*	
над пет години		*4 161*	
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	25.04.2019		
Общ размер	15 669 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			20 113
до една година			*2 873*
над една до три години			*5 747*
над три до пет години			*5 747*
над пет години			*5 746*
Погасителен план 31.12.2023		16 641	
до една година		*2 773*	
над една до три години		*5 547*	
над три до пет години		*5 547*	
над пет години		*2 774*	
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	25.04.2019		
Общ размер	15 669 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			20 113
до една година			*2 873*
над една до три години			*5 747*
над три до пет години			*5 747*
над пет години			*5 746*
Погасителен план 31.12.2023		16 641	
до една година		*2 773*	
над една до три години		*5 547*	
над три до пет години		*5 547*	
над пет години		*2 774*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	25.04.2019		
Общ размер	15 669 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			22 268
до една година			*2 873*
над една до три години			*5 747*
над три до пет години			*5 747*
над пет години			*7 901*
Погасителен план 31.12.2023		18 721	
до една година		*2 773*	
над една до три години		*5 547*	
над три до пет години		*5 547*	
над пет години		*4 854*	
Кредитор	**THE EXPORT-IMPORT BANK OF CHINA**		
Договор дата	25.04.2019		
Общ размер	15 669 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			22 268
до една година			*2 873*
над една до три години			*5 747*
над три до пет години			*5 747*
над пет години			*7 901*
Погасителен план 31.12.2023		18 721	
до една година		*2 773*	
над една до три години		*5 547*	
над три до пет години		*5 547*	
над пет години		*4 854*	
Кредитор	**ИНТЕРНЕШЪНЪЛ АСЕТ БАНК АД**		
Договор дата	15.02.2018		
Общ размер	6 600 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			6 583
до една година			*1 380*
над една до три години			*5 203*
Погасителен план 31.12.2023		5 022	
до една година		*1 332*	
над една до три години		*3 690*	
Кредитор	**ИНТЕРНЕШЪНЪЛ АСЕТ БАНК АД**		
Договор дата	25.01.2018		
Общ размер	6 600 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			6 238
до една година			*1 380*
над една до три години			*4 858*
Погасителен план 31.12.2023		4 689	
до една година		*4 689*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**ИНВЕСТБАНК АД**		
Договор дата	22.04.2021		
Общ размер	3 950 000 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			5 904
до една година			*1 071*
над една до три години			*2 142*
над три до пет години			*2 142*
над пет години			*549*
Погасителен план 31.12.2023		4 666	
до една година		*1 034*	
над една до три години		*2 067*	
над три до пет години		*1 565*	
Кредитор	**BANK OF CHINA**		
Договор дата	18.08.2021		
Общ размер	14 722 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			24 185
до една година			*2 250*
над една до три години			*4 499*
над три до пет години			*4 499*
над пет години			*12 937*
Погасителен план 31.12.2023		21 173	
до една година		*2 172*	
над една до три години		*4 343*	
над три до пет години		*4 343*	
над пет години		*10 315*	
Кредитор	**BANK OF CHINA**		
Договор дата	18.08.2021		
Общ размер	14 722 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			24 185
до една година			*2 250*
над една до три години			*4 499*
над три до пет години			*4 499*
над пет години			*12 937*
Погасителен план 31.12.2023		21 173	
до една година		*2 172*	
над една до три години		*4 343*	
над три до пет години		*4 343*	
над пет години		*10 315*	

3.17 Банкови заеми - продължение

BGN'000

		31 декември 2023	31 декември 2022
Кредитор	**BANK OF CHINA**		
Договор дата	18.08.2021		
Общ размер	14 722 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			25 309
до една година			*2 250*
над една до три години			*4 499*
над три до пет години			*4 499*
над пет години			*14 061*
Погасителен план 31.12.2023		22 258	
до една година		*2 172*	
над една до три години		*4 343*	
над три до пет години		*4 343*	
над пет години		*11 400*	
Кредитор	**BANK OF CHINA**		
Договор дата	18.08.2021		
Общ размер	14 722 500 USD		
Цел	Инвестиционен		
Погасителен план 31.12.2022			25 872
до една година			*2 250*
над една до три години			*4 499*
над три до пет години			*4 499*
над пет години			*14 624*
Погасителен план 31.12.2023		22 801	
до една година		*2 172*	
над една до три години		*4 343*	
над три до пет години		*4 343*	
над пет години		*11 943*	
БАНКОВИ ЗАЕМИ		**1 227 673**	**1 251 720**
ТЕКУЩ ДЯЛ ОТ БАНКОВИ ЗАЕМИ		**198 554**	**147 307**

3.18 Лизинг

BGN'000

	Лизингодател	31 декември 2023						31 декември 2022					
		До една година	Над една година	над една до три години	над три до пет години	над пет години	Общо	До една година	Над една година	над една до три години	над три до пет години	над пет години	Общо
ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ													
Лизингови плащания	ENTERPRISE LEASE	837	1 821	1 393	428	-	**2 658**	802	764	614	150	-	**1 566**
Бъдещ финансов разход		12	10	10	-	-	**22**	27	29	25	4	-	**56**
Настояща стойност на плащанията		825	1 811	1 383	428	-	**2 636**	775	735	589	146	-	**1 510**
Лизингови плащания	WILMAR	84	49	49	-	-	**133**	78	137	137	-	-	**215**
Бъдещ финансов разход		-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-	**-**
Настояща стойност на плащанията		84	49	49	-	-	**133**	78	137	137	-	-	**215**
Лизингови плащания	ОТП ЛИЗИНГ ЕООД	4 265	8 979	6 162	2 817	-	**13 244**	2 878	5 760	5 104	656	-	**8 638**
Бъдещ финансов разход		451	488	403	85	-	**939**	179	162	157	5	-	**341**
Настояща стойност на плащанията		3 814	8 491	5 759	2 732	-	**12 305**	2 699	5 598	4 947	651	-	**8 297**
Лизингови плащания	MLEASING	70	129	106	23	-	**199**	38	35	35	-	-	**73**
Бъдещ финансов разход		14	12	10	2	-	**26**	6	4	4	-	-	**10**
Настояща стойност на плащанията		56	117	96	21	-	**173**	32	31	31	-	-	**63**
Лизингови плащания	GET IN LEASING	23	16	16	-	-	**39**	26	27	27	-	-	**53**
Бъдещ финансов разход		4	2	2	-	-	**6**	3	2	2	-	-	**5**
Настояща стойност на плащанията		19	14	14	-	-	**33**	23	25	25	-	-	**48**
Лизингови плащания	BMW LEASE	27	-	-	-	-	**27**	26	25	25	-	-	**51**
Бъдещ финансов разход		2	-	-	-	-	**2**	2	2	2	-	-	**4**
Настояща стойност на плащанията		25	-	-	-	-	**25**	24	23	23	-	-	**47**
Лизингови плащания	УНИКРЕДИТ ЛИЗИНГ АД	-	-	-	-	-	**-**	492	-	-	-	-	**492**
Бъдещ финансов разход		-	-	-	-	-	**-**	5	-	-	-	-	**5**
Настояща стойност на плащанията		-	-	-	-	-	**-**	487	-	-	-	-	**487**
Лизингови плащания	КЕЙ БИ СИ ЛИЗИНГ БЪЛГАРИЯ ЕООД	36	-	-	-	-	**36**	214	36	36	-	-	**250**
Бъдещ финансов разход		-	-	-	-	-	**-**	5	-	-	-	-	**5**
Настояща стойност на плащанията		36	-	-	-	-	**36**	209	36	36	-	-	**245**

3.18 Лизинг - продължение

BGN'000

		31 декември 2023						31 декември 2022					
	Лизингодател	До една година	Над една година	*над една до три години*	*над три до пет години*	*над пет години*	**Общо**	До една година	Над една година	*над една до три години*	*над три до пет години*	*над пет години*	**Общо**
Лизингови плащания	ОББ ИНТЕРЛИЙЗ ЕАД	68	24	*24*	-	-	**92**	67	57	*54*	*3*	-	**124**
Бъдещ финансов разход		2	-	-	-	-	**2**	3	1	*1*	-	-	**4**
Настояща стойност на плащанията		66	24	*24*	-	-	**90**	64	56	*53*	*3*	-	**120**
Лизингови плащания	HAI KUO SHIPPING 2016B LIMITED	4 315	36 239	*8 082*	*7 373*	*20 784*	**40 554**	4 209	39 519	*7 965*	*7 349*	*24 205*	**43 728**
Бъдещ финансов разход		2 264	11 553	*3 980*	*3 271*	*4 302*	**13 817**	2 084	11 818	*3 715*	*3 099*	*5 004*	**13 902**
Настояща стойност на плащанията		2 051	24 686	*4 102*	*4 102*	*16 482*	**26 737**	2 125	27 701	*4 250*	*4 250*	*19 201*	**29 826**
Лизингови плащания	HAI KUO SHIPPING 2015B LIMITED	4 315	36 108	*8 082*	*7 373*	*20 653*	**40 423**	4 208	39 407	*7 965*	*7 349*	*24 093*	**43 615**
Бъдещ финансов разход		2 264	11 421	*3 980*	*3 271*	*4 170*	**13 685**	2 083	11 706	*3 715*	*3 099*	*4 892*	**13 789**
Настояща стойност на плащанията		2 051	24 687	*4 102*	*4 102*	*16 483*	**26 738**	2 125	27 701	*4 250*	*4 250*	*19 201*	**29 826**
Лизингови плащания	HAI KUO SHIPPING 2018B LIMITED	4 494	40 491	*8 439*	*7 730*	*24 322*	**44 985**	-	-	-	-	-	-
Бъдещ финансов разход		2 442	13 753	*4 337*	*3 628*	*5 788*	**16 195**	-	-	-	-	-	-
Настояща стойност на плащанията		2 052	26 738	*4 102*	*4 102*	*18 534*	**28 790**	-	-	-	-	-	-
Лизингови плащания	HAI KUO SHIPPING 2017B LIMITED	4 494	40 431	*8 439*	*7 730*	*24 262*	**44 925**	-	-	-	-	-	-
Бъдещ финансов разход		2 442	13 693	*4 337*	*3 628*	*5 728*	**16 135**	-	-	-	-	-	-
Настояща стойност на плащанията		2 052	26 738	*4 102*	*4 102*	*18 534*	**28 790**	-	-	-	-	-	-
Финансов лизинг - Лизингови плащания		**23 028**	**164 287**	***40 792***	***33 474***	***90 021***	**187 315**	**13 038**	**85 767**	***21 962***	***15 507***	***48 298***	**98 805**
Финансов лизинг - Бъдещ финансов разход		**9 897**	**50 932**	***17 059***	***13 885***	***19 988***	**60 829**	**4 397**	**23 724**	***7 621***	***6 207***	***9 896***	**28 121**
Финансов лизинг - Настояща стойност на плащанията		**13 131**	**113 355**	***23 733***	***19 589***	***70 033***	**126 486**	**8 641**	**62 043**	***14 341***	***9 300***	***38 402***	**70 684**
ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ													
Лизингови плащания	JLL RUBENS	849	5 311	*1 700*	*1 700*	*1 911*	**6 160**	849	6 162	*1 700*	*1 700*	*2 762*	**7 011**
Бъдещ финансов разход		37	379	*119*	*84*	*176*	**416**	21	513	*88*	*57*	*368*	**534**
Настояща стойност на плащанията		812	4 932	*1 581*	*1 616*	*1 735*	**5 744**	828	5 649	*1 612*	*1 643*	*2 394*	**6 477**
Лизингови плащания	PRECEDE CO	147	563	*293*	*270*	-	**710**	164	791	*327*	*327*	*137*	**955**
Бъдещ финансов разход		(14)	22	*10*	*12*	-	**8**	(16)	30	*10*	*14*	*6*	**14**
Настояща стойност на плащанията		161	541	*283*	*258*	-	**702**	180	761	*317*	*313*	*131*	**941**

3.18 Лизинг - продължение

BGN'000

	Лизингодател	31 декември 2023						31 декември 2022					
		До една година	Над една година	над една до три години	над три до пет години	над пет години	Общо	До една година	Над една година	над една до три години	над три до пет години	над пет години	Общо
Лизингови плащания	ARVAL SERVICE LEASE	499	714	634	80	-	**1 213**	372	435	409	26	-	**807**
Бъдещ финансов разход		(6)	39	33	6	-	**33**	(6)	26	24	2	-	**20**
Настояща стойност на плащанията		505	675	601	74	-	**1 180**	378	409	385	24	-	**787**
Лизингови плащания	B&J PARTNERSHIP	280	147	147	-	-	**427**	270	440	440	-	-	**710**
Бъдещ финансов разход		-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	-	-	**-**
Настояща стойност на плащанията		280	147	147	-	-	**427**	270	440	440	-	-	**710**
Лизингови плащания	BV LEASES ALPHABET	250	358	317	41	-	**608**	217	182	182	-	-	**399**
Бъдещ финансов разход		(2)	20	16	4	-	**18**	-	10	10	-	-	**10**
Настояща стойност на плащанията		252	338	301	37	-	**590**	217	172	172	-	-	**389**
Лизингови плащания	ОАО ВТБ ЛИЗИНГ	143	200	149	51	-	**343**	174	217	180	37	-	**391**
Бъдещ финансов разход		(2)	18	12	6	-	**16**	(4)	14	10	4	-	**10**
Настояща стойност на плащанията		145	182	137	45	-	**327**	178	203	170	33	-	**381**
Лизингови плащания	МОТО ПФОЕ ЛИЗИНГ	142	94	94	-	-	**236**	98	-	-	-	-	**98**
Бъдещ финансов разход		8	2	2	-	-	**10**	-	-	-	-	-	**-**
Настояща стойност на плащанията		134	92	92	-	-	**226**	98	-	-	-	-	**98**
Лизингови плащания	ДРУГИ	1 934	2 437	2 255	182	-	**4 371**	2 087	1 971	1 786	184	1	**4 058**
Бъдещ финансов разход		66	88	78	10	-	**154**	49	71	67	4	-	**120**
Настояща стойност на плащанията		1 868	2 349	2 177	172	-	**4 217**	2 038	1 900	1 719	180	1	**3 938**
Лизингови плащания	СОФИЯ ТЕХ ПАРК АД	164	123	123	-	-	**287**	-	-	-	-	-	-
Бъдещ финансов разход		11	7	7	-	-	**18**	-	-	-	-	-	-
Настояща стойност на плащанията		153	116	116	-	-	**269**	-	-	-	-	-	-
Оперативен лизинг - Лизингови плащания		**4 408**	**9 947**	***5 712***	***2 324***	***1 911***	**14 355**	**4 231**	**10 198**	***5 024***	***2 274***	***2 900***	**14 429**
Оперативен лизинг - Бъдещ финансов разход		**98**	**575**	***277***	***122***	***176***	**673**	**44**	**664**	***209***	***81***	***374***	**708**
Оперативен лизинг - Настояща стойност на плащанията		**4 310**	**9 372**	***5 435***	***2 202***	***1 735***	**13 682**	**4 187**	**9 534**	***4 815***	***2 193***	***2 526***	**13 721**

3.18 Лизинг - продължение

BGN'000

	Лизингодател	31 декември 2023						31 декември 2022					
		До една година	Над една година	*над една до три години*	*над три до пет години*	*над пет години*	**Общо**	До една година	Над една година	*над една до три години*	*над три до пет години*	*над пет години*	**Общо**
КОНЦЕСИОННИ ДОГОВОРИ													
Лизингови плащания	Министерство на транспорта и съобщенията - Пристанищен терминал Бургас Изток-2	2 217	71 162	*4 271*	*3 062*	*63 829*	**73 379**	2 270	73 743	*4 379*	*4 164*	*65 200*	**76 013**
Бъдещ финансов разход		1 703	37 133	*3 333*	*3 245*	*30 555*	**38 836**	1 772	38 927	*3 485*	*3 401*	*32 041*	**40 699**
Настояща стойност на плащанията		514	34 029	*938*	*(183)*	*33 274*	**34 543**	498	34 816	*894*	*763*	*33 159*	**35 314**
Лизингови плащания	Министерство на транспорта и съобщенията - Пристанищен терминал Бургас Запад	1 280	45 397	*2 979*	*2 858*	*39 560*	**46 677**	1 288	39 112	*2 561*	*2 539*	*34 012*	**40 400**
Бъдещ финансов разход		1 086	23 610	*2 126*	*2 039*	*19 445*	**24 696**	922	21 194	*1 816*	*1 775*	*17 603*	**22 116**
Настояща стойност на плащанията		194	21 787	*853*	*819*	*20 115*	**21 981**	366	17 918	*745*	*764*	*16 409*	**18 284**
Концесионни договори - Лизингови плащания		**3 497**	**116 559**	***7 250***	***5 920***	***103 389***	**120 056**	**3 558**	**112 855**	***6 940***	***6 703***	***99 212***	**116 413**
Концесионни договори - Бъдещ финансов разход		**2 789**	**60 743**	***5 459***	***5 284***	***50 000***	**63 532**	**2 694**	**60 121**	***5 301***	***5 176***	***49 644***	**62 815**
Концесионни договори - Настояща стойност на плащанията		**708**	**55 816**	***1 791***	***636***	***53 389***	**56 524**	**864**	**52 734**	***1 639***	***1 527***	***49 568***	**53 598**
ОБЩО - Лизингови плащания		**30 933**	**290 793**	***53 754***	***41 718***	***195 321***	**321 726**	**20 827**	**208 820**	***33 926***	***24 484***	***150 410***	**229 647**
ОБЩО - Бъдещ финансов разход		**12 784**	**112 250**	***22 795***	***19 291***	***70 164***	**125 034**	**7 135**	**84 509**	***13 131***	***11 464***	***59 914***	**91 644**
ОБЩО - Настояща стойност на плащанията		**18 149**	**178 543**	***30 959***	***22 427***	***125 157***	**196 692**	**13 692**	**124 311**	***20 795***	***13 020***	***90 496***	**138 003**

3.19 Пасиви по договор

BGN'000

	31 декември 2023					31 декември 2022				
	До една година	Над една година	*над една до три години*	*над три до пет години*	*над пет години*	До една година	Над една година	*над една до три години*	*над три до пет години*	*над пет години*
ОТМЕНИМИ ДОГОВОРИ										
Договор ***Договори за наем и управление на имоти***										
Стойност към 31.12.2022						203	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	208	-	-	-	-					
НЕОТМЕНИМИ ДОГОВОРИ										
Договор ***Договори за наем и такса управление***										
Стойност към 31.12.2022						761	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	797	-	-	-	-					
Договор ***Такса съхранение буферен склад за срок от 12 г.***										
Стойност към 31.12.2022						176	1 202	*367*	*389*	*446*
Стойност към 31.12.2023	181	1 021	*378*	*400*	*243*					
Договор ***Съхранение на товари за срок 10 г.***										
Стойност към 31.12.2022						156	326	*326*	-	-
Стойност към 31.12.2023	161	165	*165*	-	-					
Договор ***Съхранение на товари за срок 10 г.***										
Стойност към 31.12.2022						21	207	*45*	*48*	*114*
Стойност към 31.12.2023	22	185	*46*	*49*	*90*					
Договор ***Задължения по договори за концесия***										
Стойност към 31.12.2022						1 975	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	1 969	-	-	-	-					
Договор ***Задължения по договори за концесия***										
Стойност към 31.12.2022						3 997	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	61 308	-	-	-	-					
АВАНСОВИ ТАКСИ, НЕПОДЛЕЖАЩИ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ										
Договор ***Други***										
Стойност към 31.12.2022						632	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	563	-	-	-	-					
Договор ***Предплатени СПА и фитнес услуги***										
Стойност към 31.12.2022						194	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	193	-	-	-	-					
ОТЛОЖЕНИ ПРИХОДИ ПО НЕЗАВЪРШЕНИ РЕЙСОВЕ НА КОРАБИ ОТДАДЕНИ НА РЕЙСОВ ЧАРТЪР										
Договор ***Рейсов чартър***										
Стойност към 31.12.2022						23 857	-	-	-	-
Стойност към 31.12.2023	27 702	-	-	-	-					
ОТЛОЖЕНИ ПРИХОДИ ПО НЕЗАВЪРШЕНИ РЕЙСОВЕ НА КОРАБИ ОТДАДЕНИ НА ТАЙМ ЧАРТЪР										
Договор ***Тайм чартър***										
Стойност към 31.12.2023	1 129	-	-	-	-					
ПАСИВИ ПО ДОГОВОР ОБЩО	**94 233**	**1 371**	***589***	***449***	***333***	**31 972**	**1 735**	***738***	***437***	***560***

3.20 Задължения към свързани дружества

BGN'000

	31 декември 2023		31 декември 2022	
	Други	**Общо**	Други	**Общо**
Задължения към свързани дружества				
ВАРНАФЕРИ ООД	7 291	**7 291**	6 338	**6 338**
ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ДРУЖЕСТВА	**7 291**	**7 291**	**6 338**	**6 338**

3.21 Други задължения

BGN'000

	31 декември 2023		31 декември 2022	
	До една година	Над една година	До една година	Над една година
Неплатени лихви	4 734	-	3 783	-
Разчети по застраховане	989	-	2 088	-
Клиенти по аванси	5 992	-	9 736	-
Гаранции по договор за наем	80	1 696	98	1 708
Задължения към агенти	2 268	-	4 393	-
Провизия на съдебни искове	806	-	1 255	-
Други задължения	44 173	10 880	44 636	10 823
ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	**59 042**	**12 576**	**65 989**	**12 531**

3.22 Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Настояща стойност на задължението за доходи за персонала при пенсиониране	10 065	10 102
НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ДОХОДИ НА ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ, ПРИЗНАТИ В ОТЧЕТА ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	**10 065**	**10 102**

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Разходи за лихви	190	83
Разходи за текущ стаж	983	1 003
Нетни разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за всеобхватния доход	**1 173**	**1 086**

Друг всеобхватен доход

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Актюерски печалби	(591)	(778)
Преоценка на нетен пасив по план с дефинирани доходи	**(591)**	**(778)**

Равнение на нетния пасив по нефинансиран план с дефинирани доходи

BGN'000

Задължение на 01 януари 2022	**10 345**
Разходи за лихви	83
Разходи за текущ стаж	1 003
Изплатени доходи	(420)
Други изменения	(131)
Актюерски печалби	(778)
Задължение на 31 декември 2022	**10 102**
Разходи за лихви	190
Разходи за текущ стаж	983
Изплатени доходи	(597)
Други изменения	(22)
Актюерски печалби	(591)
Задължение на 31 декември 2023	**10 065**

Значими актюерски предположения

	31 декември 2023
Дисконтов процент - 31.12.2022	0.80%
Дисконтов процент - 31.12.2023	1.88%

3.23 Други финансови пасиви

BGN'000

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	До една година	Над една година	**Общо**	До една година	Над една година	**Общо**
Финансов инструмент - лихвен суап	-	76	**76**	-	-	-
ДРУГИ ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	**-**	**76**	**76**	**-**	**-**	**-**

3.24 Правителствени дарения

BGN'000

	Проект	31 декември 2023			31 декември 2022		
		До една година	Над една година	**Общо**	До една година	Над една година	**Общо**
В началото на периода	Проект № 9 ИФ-02-15/ 30.11.2018 - Иновативни формулировки	**-**	**25**	**25**	**-**	**174**	**174**
Признати в отчета за всеобхватния доход		-	14	**14**	-	149	**149**
В края на периода		**-**	**11**	**11**	**-**	**25**	**25**
В началото на периода	Механизъм за свързване на Европа - сектор Транспорт	**-**	**39 929**	**39 929**	**974**	**-**	**974**
Получени през отчетния период		-	-	-	-	39 929	**39 929**
Признати в отчета за финансовото състояние като намаление до балансовата стойност на актива		-	-	-	974	-	**974**
В края на периода		**-**	**39 929**	**39 929**	**-**	**39 929**	**39 929**
ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ДАРЕНИЯ		**-**	**39 940**	**39 940**	**-**	**39 954**	**39 954**

3.25 Задължения по концесионни договори

BGN'000

Концесионер	31 декември 2023			31 декември 2022		
	До една година	Над една година	**Общо**	До една година	Над една година	**Общо**
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията - Пристанищен терминал Бургас Запад	860	-	**860**	758	-	**758**
Концесионно плащане - фиксирана част	529	-	**529**	529	-	**529**
Концесионно плащане - променлива част	331	-	**331**	229	-	**229**
ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО КОНЦЕСИОННИ ДОГОВОРИ	**860**	**-**	**860**	**758**	**-**	**758**

3.26 Задължения към свързани дружества

BGN'000

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	Дивиденти	Други	**Общо**	Дивиденти	Други	**Общо**
Задължения към свързани дружества						
СЪДРУЖНИЦИ	23 598	-	**23 598**	-	-	-
АДВАНС ИНШУРЪНС СЪЛЮШЪНС БРОКЕР АД	-	5	**5**	-	5	**5**
АКЦИОНЕРИ - ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА	157	-	**157**	134	-	**134**
ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ДРУЖЕСТВА	**23 755**	**5**	**23 760**	**134**	**5**	**139**

3.27 Търговски задължения

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Задължения към доставчици		
Доставчици на стоки и услуги	230 630	237 905
ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	**230 630**	**237 905**

Търговски задължения по валути

BGN'000

	31 декември 2023		31 декември 2022	
Вид валута	BGN	BGN'000	BGN	BGN'000
BGN	47 324 726	**47 325**	58 701 328	**58 701**
USD	103 206 896	**103 207**	56 806 102	**56 806**
EUR	45 204 145	**45 204**	46 738 487	**46 738**
Други	34 894 381	**34 894**	75 660 474	**75 660**
ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВАЛУТИ	**230 630 148**	**230 630**	**237 906 391**	**237 905**

Възрастова структура на задълженията

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Балансова стойност		
до 30 дни	183 651	218 169
от 31- 60 дни	15 885	6 688
от 61- 90 дни	9 536	556
от 91- 180 дни	12 556	9 736
над 180 дни	9 002	2 756
ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА	**230 630**	**237 905**

3.28 Задължения към персонала и осигурителни предприятия

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Задължения към персонала	**43 414**	**39 619**
Задължения към персонала	27 552	24 464
Задължения по неизползвани отпуски	13 605	13 078
Други	2 257	2 077
Задължения към осигурителни предприятия	**7 114**	**6 618**
Социални и здравни осигуровки	6 326	5 944
Социални осигуровки за неизползвани отпуски	781	664
Други	7	10
ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	**50 528**	**46 237**

3.29 Данъчни задължения

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Данък за общините	487	1 115
Корпоративен данък	9 015	10 762
Данък върху добавената стойност	4 550	3 595
Данъци върху дохода	2 065	3 089
Тонажен данък	384	365
Други данъци	1 146	1 195
ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	**17 647**	**20 121**

3.30 Основен капитал

BGN'000

	31 декември 2023				31 декември 2022			
Съдружници	Дялове	Номинална стойност BGN	Основен капитал BGN	Стойност BGN'000 към 31 декември 2023	Дялове	Номинална стойност BGN	Основен капитал BGN	Стойност BGN'000 към 31 декември 2022
КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ	5 050	100.00	505 000	505	5 050	100.00	505 000	505
ГЕОРГИ ДОМУСЧИЕВ	5 050	100.00	505 000	505	5 050	100.00	505 000	505
ОСНОВЕН КАПИТАЛ	**10 100**		**1 010 000**	**1 010**	**10 100**		**1 010 000**	**1 010**
Основен капитал, отнасящи се към:								
Собствениците на компанията - майка				**1 010**				**1 010**
Неконтролиращи участия				**33 477**				**33 467**

3.31 Премиен резерв

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Наименование	Премиен резерв	
Емисия на акции - Решение на Общото събрание от 18.11.2010 г. Дата на вписване в Търговския регистър 29.11.2010 г.	32 883	32 883
Друг премиен резерв	8	8
ПРЕМИЕН РЕЗЕРВ	**32 891**	**32 891**
Премиен резерв, отнасящи се към:		
Собствениците на компанията - майка	**32 883**	**32 883**
Неконтролиращи участия	**8**	**8**

3.32 Неразпределена печалба

BGN'000

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	Общ всеобхватен доход за периода	Неразпределена печалба минали периоди	Неразпределена печалба	Общ всеобхватен доход за периода	Неразпределена печалба минали периоди	Неразпределена печалба
Начално салдо	**650 704**	**1 449 405**	**2 100 109**	**797 184**	**856 755**	**1 653 939**
в т.ч. Неконтролиращи участия	***103 076***	***303 750***	***406 826***	***61 668***	***140 725***	**202 393**
Резултат преди облагане	**215 615**	-	**215 615**	**704 571**	-	**704 571**
Разход за текущ данък	(35 922)	-	**(35 922)**	(43 309)	-	**(43 309)**
Отсрочени данъци	16 890	-	**16 890**	(9 764)	-	**(9 764)**
Данък върху дейността от опериране на кораби	(878)	-	**(878)**	(765)	-	**(765)**
Други данъци	(81)	-	**(81)**	(29)	-	**(29)**
Разход за данък	**(19 991)**	-	**(19 991)**	**(53 867)**	-	**(53 867)**
Печалба за периода	**195 624**	-	**195 624**	**650 704**	-	**650 704**
Друг всеобхватен доход	**4 291**	-	**4 291**	**11 836**	-	**11 836**
Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност	6 697	-	**6 697**	7 813	-	**7 813**
От хеджиране на паричен поток	(2 935)	-	**(2 935)**	3 306	-	**3 306**
Актюерски печалби по пенсионни планове с дефинирани доходи	529	-	**529**	717	-	**717**
Общ всеобхватен доход	**199 915**	-	**199 915**	**662 540**	-	**662 540**
Амортизирана стойност на преоценъчен резерв	-	805	**805**	-	4 501	**4 501**
Отписан преоценъчен резерв	-	475	**475**	-	5 084	**5 084**
Печалби отнесени в законови резерви	-	(65)	**(65)**	-	(8 543)	**(8 543)**
Печалби отнесени в допълнителни резерви	-	-	**-**	-	(64 704)	**(64 704)**
Печалби /загуби/ отнесени към минали периоди	(650 704)	650 704	**-**	(797 184)	797 184	**-**
в.т.ч неконтролиращи участия	*(103 076)*	*103 076*	**-**	*(61 668)*	*61 668*	**-**
Прекласификация	-	159 338	**159 338**	-	-	**-**
Разпределение за дивиденти	-	(132 780)	**(132 780)**	-	(151 653)	**(151 653)**
Ефект от промени на валутен курс	-	(27)	**(27)**	-	68	**68**
Други изменения	-	(2 745)	**(2 745)**	-	10 713	**10 713**
Ефект от хиперинфлационна корекция	-	(11 340)	**(11 340)**	-	-	**-**
Намаления на друг всеобхватен доход	**(4 291)**	-	**(4 291)**	**(11 836)**	-	**(11 836)**
Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност	(6 697)	-	**(6 697)**	(7 813)	-	**(7 813)**
От хеджиране на паричен поток	2 935	-	**2 935**	(3 306)	-	**(3 306)**
Актюерски загуби по пенсионни планове с дефинирани доходи	(529)	-	**(529)**	(717)	-	**(717)**
НЕРАЗПРЕДЕЛЕНА ПЕЧАЛБА	**195 624**	**2 113 770**	**2 309 394**	**650 704**	**1 449 405**	**2 100 109**
Неразпределена печалба, отнасяща се към:						
Собствениците на компанията - майка	**134 833**	**1 723 368**	**1 858 201**	**547 628**	**1 145 655**	**1 693 283**
Неконтролиращи участия	**60 791**	**390 402**	**451 193**	**103 076**	**303 750**	**406 826**

3.33 Резерви от преоценки

BGN'000

	31 декември 2023	31 декември 2022
Начално салдо	**35 133**	**44 718**
в т.ч. Неконтролиращи участия	***2 943***	***4 689***
Преоценка на машини, съоръжения и оборудване	96 006	-
Обезценка на машини, съоръжения и оборудване	(651)	-
Амортизирана стойност	(805)	(4 501)
Отписан преоценъчен резерв	(475)	(5 084)
РЕЗЕРВИ ОТ ПРЕОЦЕНКИ	**129 208**	**35 133**
Резерви от преоценки, отнасящи се към:		
Собствениците на компанията - майка	**97 962**	**32 190**
Неконтролиращи участия	**31 246**	**2 943**

3.34 Резерви

BGN'000

	31 декември 2023			31 декември 2022		
	Законови резерви	Допълнителни резерви	**Общо**	Законови резерви	Допълнителни резерви	**Общо**
Начално салдо	**119 595**	**229 489**	**349 084**	**111 052**	**155 677**	**266 729**
в т.ч. Неконтролиращи участия	***880***	***34 526***	***35 406***	***880***	***31 749***	***32 629***
Увеличение	**2 300**	**2 937**	**5 237**	**8 543**	**73 832**	**82 375**
Печалби отнесени към резерви	65	-	**65**	8 543	64 704	**73 247**
Други изменения	1	2 937	**2 938**	-	9 128	**9 128**
Ефект от хиперинфлационна корекция	2 234	-	**2 234**	-	-	-
Намаление	**-**	**159 369**	**159 369**	**-**	**20**	**20**
Прекласификация	-	159 338	**159 338**	-	-	-
Други изменения	-	31	**31**	-	20	**20**
РЕЗЕРВИ	**121 895**	**73 057**	**194 952**	**119 595**	**229 489**	**349 084**
Резерви, отнасящи се към:						
Собствениците на компанията - майка	**100 332**	**57 938**	**158 270**	**118 715**	**194 963**	**313 678**
Неконтролиращи участия	**21 563**	**15 119**	**36 682**	**880**	**34 526**	**35 406**

3.35 Други компоненти на капитала

BGN'000

	31 декември 2023					Други изменения	Друг всеобхватен доход			31 декември 2022				
	Стойност	Данъчен ефект	Нетна стойност	*Собствениците на компанията - майка*	*Неконтролиращи участия*	Стойност	Стойност	Данъчен ефект	Нетна стойност	Стойност	Данъчен ефект	Нетна стойност	*Собствениците на компанията - майка*	*Неконтролиращи участия*
Позиции, които в последствие могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:														
Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност	21 769	-	21 769	22 429	(660)	35	6 697	-	6 697	15 037	-	15 037	15 422	(385)
От хеджиране на паричен поток	-	-	-	-	-	64	(3 299)	364	(2 935)	3 235	(299)	2 936	2 936	-
Общо позиции, които в последствие могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:	**21 769**	**-**	**21 769**	**22 429**	**(660)**	**99**	**3 398**	**364**	**3 762**	**18 272**	**(299)**	**17 973**	**18 358**	**(385)**
Позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:					-									-
Актюерски печалби по пенсионни планове с дефинирани доходи	(816)	60	(756)	(741)	(15)	(79)	591	(62)	529	(1 328)	122	(1 206)	(1 026)	(180)
Общо позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:	(816)	60	(756)	(741)	(15)	(79)	591	(62)	529	(1 328)	122	(1 206)	(1 026)	(180)
ДРУГИ КОМПОНЕНТИ НА КАПИТАЛА	**20 953**	**60**	**21 013**	**21 688**	**(675)**	**20**	**3 989**	**302**	**4 291**	**16 944**	**(177)**	**16 767**	**17 332**	**(565)**

3.36 Неконтролиращо участие

BGN'000

	31 декември 2023	Изменение			31 декември 2022	Изменение			01 януари 2022
		Общо	Общ всеобхватен доход	Други изменения		Общо	Общ всеобхватен доход	Други изменения	
	33 477	10		10	33 467	25		25	33 442
Основен капитал	**33 477**	**10**	**-**	**10**	**33 467**	**25**	**-**	**25**	**33 442**
	8	-		-	8	(14 023)		(14 023)	14 031
Премиен резерв	**8**	**-**	**-**	**-**	**8**	**(14 023)**	**-**	**(14 023)**	**14 031**
Общо всеобхватен доход	60 791	(42 285)	(42 285)		103 076	41 408	41 408		61 668
Печалби / загуби от минали периоди	390 402	86 652		86 652	303 750	163 025		163 025	140 725
Неразпределена печалба	**451 193**	**44 367**	**(42 285)**	**86 652**	**406 826**	**204 433**	**41 408**	**163 025**	**202 393**
Изменения за периода	31 246	28 303		28 303	2 943	(1 746)		(1 746)	4 689
Резерви от преоценки	**31 246**	**28 303**	**-**	**28 303**	**2 943**	**(1 746)**	**-**	**(1 746)**	**4 689**
Законови резерви	21 563	20 683		20 683	880	-		-	880
Допълнителни резерви	15 119	(19 407)		(19 407)	34 526	2 777		2 777	31 749
Резерви	**36 682**	**1 276**	**-**	**1 276**	**35 406**	**2 777**	**-**	**2 777**	**32 629**
Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност	(660)	(285)	(285)	(10)	(385)	(204)	(204)	338	157
Актюерски печалби по пенсионни планове с дефинирани доходи	(15)	175	175	10	(180)	112	112	245	(47)
Други компоненти на капитала	**(675)**	**(110)**	**(110)**	**-**	**(565)**	**(92)**	**(92)**	**583**	**110**
НЕКОНТРОЛИРАЩО УЧАСТИЕ	**551 931**	**73 846**	**(42 395)**	**116 241**	**478 085**	**191 374**	**41 316**	**150 641**	**287 294**

4. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

4.01 Приходи

BGN'000

	2023					2022				
	Приходи	Балансова стойност на продадени стоки	Себестойност	Себестойност на продажбите	**Брутна печалба**	Приходи	Балансова стойност на продадени стоки	Себестойност	Себестойност на продажбите	**Брутна печалба**
Стоки	1 428 760	(58 001)	(808 067)	(866 068)	**562 692**	1 418 287	(28 409)	(893 011)	(921 420)	**496 867**
Електрическа и топлинна енергия емисии	8 607	-	(2 380)	(2 380)	**6 227**	3 661	-	(1 122)	(1 122)	**2 539**
Услуги	636 541	(139)	(438 053)	(438 192)	**198 349**	839 031	(124)	(448 029)	(448 153)	**390 878**
Търговско корабоплаване и свързани с него дейности	*492 461*	-	*(347 059)*	*(347 059)*	***145 402***	*711 134*	-	*(364 811)*	*(364 811)*	***346 323***
Пристанищни услуги	*111 775*	*(34)*	*(61 141)*	*(61 175)*	***50 600***	*100 377*	*(33)*	*(56 113)*	*(56 146)*	***44 231***
Строителни услуги	*3 865*	-	*(3 837)*	*(3 837)*	***28***	*5 115*	-	*(5 108)*	*(5 108)*	***7***
Други услуги	*28 440*	*(105)*	*(26 016)*	*(26 121)*	***2 319***	*22 405*	*(91)*	*(21 997)*	*(22 088)*	***317***
Наеми	16 012	-	(11 301)	(11 301)	**4 711**	14 736	-	(8 101)	(8 101)	**6 635**
ОБЩО	**2 089 920**	**(58 140)**	**(1 259 801)**	**(1 317 941)**	**771 979**	**2 275 715**	**(28 533)**	**(1 350 263)**	**(1 378 796)**	**896 919**

4.01 Приходи - продължение

РАЗБИВКА НА ПРИХОДИТЕ

BGN'000

Сегменти	2023 Потребителски продукти	2023 Транспорт	2023 Енергетика	2023 **Общо нетен размер на приходи**	2022 Потребителски продукти	2022 Транспорт	2022 Енергетика	2022 **Общо нетен размер на приходи**
Основни географски пазари								
Европа	614 357	356 020	8 607	978 984	588 699	419 440	3 661	1 011 800
Северна Америка	488 098	156 077	-	644 175	493 238	221 054	-	714 292
Южна Америка	100 227	215	-	100 442	96 559	6 535	-	103 094
Азия	219 204	86 158	-	305 362	221 595	127 989	-	349 584
Австралия и Океания	3 790	2 575	-	6 365	10 907	31 929	-	42 836
Африка	51 401	3 191	-	54 592	49 545	4 564	-	54 109
	1 477 077	**604 236**	**8 607**	**2 089 920**	**1 460 543**	**811 511**	**3 661**	**2 275 715**
Важни линии стоки / услуги								
Ветеринарно-медицински продукция и стоки	1 415 102	-	-	1 415 102	1 404 004	-	-	1 404 004
Други стоки	13 658	-	-	13 658	14 283	-	-	14 283
Електрическа и топлинна енергия емисии	-	-	8 607	8 607	-	-	3 661	3 661
Търговско корабоплаване и свързани с него дейности	-	492 461	-	492 461	-	711 134	-	711 134
Пристанищни услуги	-	111 775	-	111 775	-	100 377	-	100 377
Строителни услуги	3 865	-	-	3 865	5 115	-	-	5 115
Други услуги	28 440	-	-	28 440	22 405	-	-	22 405
Наеми	16 012	-	-	16 012	14 736	-	-	14 736
	1 477 077	**604 236**	**8 607**	**2 089 920**	**1 460 543**	**811 511**	**3 661**	**2 275 715**
Момент на признаване на приходи								
Стоки и услуги, прехвърляни към определен момент	1 470 153	111 775	8 607	1 590 535	1 455 428	100 377	3 661	1 559 466
Стоки и услуги, прехвърляни с течение на времето	6 924	492 461	-	499 385	5 115	711 134	-	716 249
	1 477 077	**604 236**	**8 607**	**2 089 920**	**1 460 543**	**811 511**	**3 661**	**2 275 715**
Идентификация на приходите								
По договори с клиенти	1 477 077	604 236	-	2 081 313	1 460 543	811 511	-	2 272 054
Други приходи от стоки и услуги	-	-	8 607	8 607	-	-	3 661	3 661
	1 477 077	**604 236**	**8 607**	**2 089 920**	**1 460 543**	**811 511**	**3 661**	**2 275 715**

	BGN'000 2023	*BGN'000* 2022
ВИД ВАЛУТА НА ПРИХОДИТЕ		
BGN	159 049	138 742
USD	1 009 283	1 245 415
EUR	644 716	628 055
Други	276 872	263 503
ОБЩО	**2 089 920**	**2 275 715**

4.02 Себестойност на продажбите

BGN'000

	2023								
	Ветеринарно-медицински продукция и стоки	Други стоки	Електрическа и топлинна енергия емисии	Търговско корабоплаване и свързани с него дейности	Пристанищни услуги	Строителни услуги	Други услуги	Наеми	**ОБЩО**
Разходи за материали	727 441	65	187	144 942	9 773	654	3 373	325	**886 776**
Разходи за външни услуги	49 406	107	1 028	96 933	6 759	44 371	8 491	1 892	**210 212**
Разходи за амортизации	32 057	34	198	45 094	16 442	-	3 066	3 842	**100 733**
Разходи за заплати	80 507	624	548	53 280	22 120	453	9 083	4 128	**170 790**
Разходи за осигуровки	28 856	88	156	283	3 854	44	1 653	746	**35 682**
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	2 238	-	131	3	54	-	4	344	**2 774**
Други разходи	3 898	39	132	6 524	2 139	-	713	24	**13 469**
РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ	**924 403**	**957**	**2 380**	**347 059**	**61 141**	**45 522**	**26 383**	**11 301**	**1 420 436**
Изменение на запасите от готова продукция и незавършено производство и други суми с корективен характер	(117 293)	-	-	-	-	(41 685)	(367)	-	**(160 635)**
Балансова стойност на продадени стоки	45 412	12 589	-	-	34	-	105	-	**58 140**
СЕБЕСТОЙНОСТ НА ПРОДАЖБИТЕ	**852 522**	**13 546**	**2 380**	**347 059**	**61 175**	**3 837**	**26 121**	**11 301**	**1 317 941**

4.02 Себестойност на продажбите

BGN'000

	2022								
	Ветеринарно-медицински продукция и стоки	Други стоки	Електрическа и топлинна енергия емисии	Търговско корабоплаване и свързани с него дейности	Пристанищни услуги	Строителни услуги	Други услуги	Наеми	**ОБЩО**
Разходи за материали	798 172	57	186	157 114	9 339	591	3 666	372	**969 579**
Разходи за външни услуги	48 123	162	164	104 281	6 573	4 123	8 043	1 734	**174 475**
Разходи за амортизации	28 800	36	305	41 603	15 781	-	1 649	3 359	**91 533**
Разходи за заплати	75 559	545	350	53 946	18 899	105	6 673	1 898	**158 026**
Разходи за осигуровки	25 059	82	97	265	3 422	11	1 406	356	**30 700**
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	2 513	-	20	7	55	-	3	380	**2 987**
Други разходи	4 124	33	-	7 595	2 044	-	557	2	**14 355**
РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ	**982 350**	**915**	**1 122**	**364 811**	**56 113**	**4 830**	**21 997**	**8 101**	**1 441 655**
Изменение на запасите от готова продукция и незавършено производство и други суми с корективен характер	(90 254)	-	-	-	-	278	-	-	**(91 392)**
Балансова стойност на продадени стоки	16 630	11 779	-	-	33	-	91	-	**28 533**
СЕБЕСТОЙНОСТ НА ПРОДАЖБИТЕ	**908 726**	**12 694**	**1 122**	**364 811**	**56 146**	**5 108**	**22 088**	**8 101**	**1 378 796**

4.03 Други приходи от дейността

BGN'000

	2023			2022		
	Приход	Балансова стойност на продадени активи	**Нетен резултат**	Приход	Балансова стойност на продадени активи	**Нетен резултат**
Материали	2 346	(2 322)	**24**	1 243	(999)	**244**
Имоти, машини и оборудване	2 392	(1 495)	**897**	19 449	(8 081)	**11 368**
Правителствени дарения	68	x	**68**	3 332	x	**3 332**
Излишъци на материални запаси	1 344	x	**1 344**	2 237	x	**2 237**
Получени застрахователни обезщетения	665	x	**665**	143	x	**143**
Приходи от съучастия - дивиденти в т.ч.:	2 414	x	**2 414**	3 241	x	**3 241**
КОНСОРЦИУМ ТСЦ 1 ДЗЗД	*2 414*	*x*	***2 414***	*3 241*	*x*	***3 241***
Приходи от операции с финансови активи и инструменти	1 014	-	**1 014**	209 315	(23 159)	**186 156**
Приходи от последващи оценки на финансови активи и инструменти	-	x	**-**	11 272	x	**11 272**
Други финансови приходи	98	x	**98**	4 246	x	**4 246**
Ефект от хиперинфлация	8 066	x	**8 066**	-	x	**-**
Други	8 164	x	**8 164**	6 392	x	**6 392**
ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	**26 571**	**(3 817)**	**22 754**	**260 870**	**(32 239)**	**228 631**

4.04 Разходи за продажби

BGN'000

	2023	2022
Разходи за материали	5 240	4 858
Разходи за външни услуги	88 380	96 610
Разходи за амортизации	9 103	8 698
Разходи за заплати	69 475	65 697
Разходи за осигуровки	14 063	12 933
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	24	41
Други разходи	14 054	11 985
РАЗХОДИ ЗА ПРОДАЖБИ	**200 339**	**200 822**

4.05 Административни разходи

BGN'000

	2023	2022
Разходи за материали	1 905	1 836
Разходи за външни услуги	62 724	50 954
Разходи за амортизации	13 776	13 238
Разходи за заплати	48 508	41 237
Разходи за осигуровки	5 984	5 426
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	1 913	1 314
Други разходи	10 300	10 223
АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ	**145 110**	**124 228**

4.06 Разходи за изследователска и развойна дейност

BGN'000

	2023	2022
Разходи за материали	3 878	3 882
Разходи за външни услуги	4 167	5 632
Разходи за амортизации	705	788
Разходи за заплати	8 519	9 654
Разходи за осигуровки	2 460	2 579
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	29	8
Други разходи	370	791
РАЗХОДИ ЗА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ	**20 128**	**23 334**

4.07 Други разходи

BGN'000

	2023	2022
Отписани вземания	-	4 205
Разходи по операции с финансови активи и инструменти	-	14 968
Разходи от последващи оценки на финансови активи и инструменти	152 111	236
Разходи по валутни операции	11 984	6 620
Други финансови разходи	3 768	2 721
Други	12 559	22 831
ДРУГИ РАЗХОДИ	**180 422**	**51 581**

4.08 Нетен резултат от продажба на имоти, машини и съоръжения

BGN'000

	2023			2022		
	Продажна стойност	Балансова стойност	**Нетен резултат**	Продажна стойност	Балансова стойност	**Нетен резултат**
Транспортни средства	7 650	5 106	**2 544**	5 477	5 539	**(62)**
Кораби	42 962	31 817	**11 145**	51 414	30 095	**21 319**
Други	91	38	**53**	1 175	959	**216**
НЕТЕН РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОДАЖБА НА ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ	**50 703**	**36 961**	**13 742**	**58 066**	**36 593**	**21 473**

4.09 Преоценка на имоти, машини и съоръжения

BGN'000

	2023	2022
Транспортни средства	30 532	-
ПРЕОЦЕНКА НА ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ	**30 532**	**-**

4.10 Дял от резултатите на асоциирани и съвместно контролирани предприятия

BGN'000

	2023	2022
Асоциирани и съвместно контролирани предприятия	**(1 286)**	**(3 255)**
ВАРНАФЕРИ ООД	(954)	(2 708)
UBG AGENCY LLC-GEORGIA	(1)	8
ВАТИЯ КВАРЦ АД	(240)	(243)
НЕКСТ.Е.ГО БЪЛГАРИЯ АД	(91)	(312)
ДЯЛ ОТ РЕЗУЛТАТИТЕ НА АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНО КОНТРОЛИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	**(1 286)**	**(3 255)**

4.11 Финансови приходи

BGN'000

	2023	2022
Приходи от лихви в т.ч.	11 153	6 001
Лихви от свързани предприятия	*4 686*	*2 729*
Лихви по краткосрочни заеми	*141*	*105*
Лихви по дългосрочни заеми	*5 725*	*3 068*
Други лихви	*601*	*99*
ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	**11 153**	**6 001**

4.12 Финансови разходи

BGN'000

	2023	2022
Разходи за лихви в т.ч.	87 254	45 230
Лихви на свързани предприятия	*841*	*278*
Лихви по банкови краткосрочни заеми	*9 100*	*5 735*
Лихви по други краткосрочни заеми	*283*	*5*
Лихви по банкови дългосрочни заеми	*57 652*	*29 583*
Лихви по други дългосрочни заеми	*889*	*1 187*
Лихви по концесионхи договори	*2 694*	*2 721*
Лихви по финансови лизингови договори	*7 688*	*2 065*
Лихви по оперативни лизингови договори	*379*	*394*
Други лихви	*7 728*	*3 262*
Други финансови разходи	6	3
ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	**87 260**	**45 233**

4.13 Разход за данъци

BGN'000

	2023	2022
Корпоративен данък	(19 032)	(53 073)
Данък върху дейността от опериране на кораби	(878)	(765)
Други данъци	(81)	(29)
РАЗХОД ЗА ДАНЪЦИ	**(19 991)**	**(53 867)**

Основните компоненти на разхода за (приход от) данък върху доходите за годината, приключваща на 31 декември 2023 г. и 2022 г., включват:

Отчет за доходите

BGN'000

	2023	2022
Разход за текущ данък	(35 922)	(43 309)
Отсрочен данък върху доходите, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	16 890	(9 764)
Разход за данък върху доходите, отчетен в отчета за доходите	**(19 032)**	**(53 073)**

Друг всеобхватен доход

BGN'000

	2023	2022
От хеджиране на паричен поток	364	(340)
Данък върху дохода, отнасящ се до позиции, които могат да бъдат прекласифицирани	**364**	**(340)**
Актюерски загуби по пенсионни планове с дефинирани доходи	(62)	(61)
Данък върху дохода, отнасящ се до позиции, които няма да бъдат прекласифицирани	**(62)**	**(61)**
(Приход от (Разход за) данък върху доходите, отчетен в друг всеобхватен доход	**302**	**(401)**

4.14 Друг всеобхватен доход за периода след данъци

BGN'000

	2023	2022
Позиции, които в последствие могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:		
Валутно-курсови разлики от превеждане на отчети на чуждестранна дейност и от хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна деиност	6 697	7 813
От хеджиране на паричен поток:		
Корекции за суми, прехвърлени към първоначалната отчетна сума на хеджирана позиция	(3 299)	3 646
	(3 299)	**3 646**
Общо позиции, които в последствие могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:	**3 398**	**11 459**
Позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:		
Актюерски печалби по пенсионни планове с дефинирани доходи	591	778
Общо позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба:	**591**	**778**
Друг всеобхватен доход	**3 989**	**12 237**
Данък върху дохода, отнасящ се до позиции,които могат да бъдат прекласифицирани	364	(340)
Данък върху дохода, отнасящ се до позиции, които няма да бъдат прекласифицирани	(62)	(61)
Данък, отнасящ се към друг всеобхватен доход	**302**	**(401)**
Друг всеобхватен доход за периода	**4 291**	**11 836**

Разходи по икономически елементи

BGN'000

Наименование	2023				
		Разходи по икономически елементи на продължаващи дейности			
	Общо	*Себестойност на продажбите*	*Разходи за продажби*	*Административни разходи*	*Разходи за изследователска и развойна дейност*
Разходи за материали	**897 799**	886 776	5 240	1 905	3 878
Разходи за външни услуги	**365 483**	210 212	88 380	62 724	4 167
Разходи за амортизации	**124 317**	100 733	9 103	13 776	705
Разходи за заплати	**297 292**	170 790	69 475	48 508	8 519
Разходи за осигуровки	**58 189**	35 682	14 063	5 984	2 460
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	**4 740**	2 774	24	1 913	29
Други разходи	**38 193**	13 469	14 054	10 300	370
Общо разходи по икономически елементи	**1 786 013**	**1 420 436**	**200 339**	**145 110**	**20 128**
Изменение на запасите от готова продукция и незавършено производство и други суми с корективен характер	**(160 635)**	(160 635)			
Балансова стойност на продадени стоки	**58 140**	58 140			
ОБЩО	**1 683 518**	**1 317 941**	**200 339**	**145 110**	**20 128**

BGN'000

Наименование	2022				
		Разходи по икономически елементи на продължаващи дейности			
	Общо	*Себестойност на продажбите*	*Разходи за продажби*	*Административни разходи*	*Разходи за изследователска и развойна дейност*
Разходи за материали	**980 155**	969 579	4 858	1 836	3 882
Разходи за външни услуги	**327 671**	174 475	96 610	50 954	5 632
Разходи за амортизации	**114 257**	91 533	8 698	13 238	788
Разходи за заплати	**274 614**	158 026	65 697	41 237	9 654
Разходи за осигуровки	**51 638**	30 700	12 933	5 426	2 579
Разходи за данъци, такси и други подобни плащания	**4 350**	2 987	41	1 314	8
Други разходи	**37 354**	14 355	11 985	10 223	791
Общо разходи по икономически елементи	**1 790 039**	**1 441 655**	**200 822**	**124 228**	**23 334**
Изменение на запасите от готова продукция и незавършено производство и други суми с корективен характер	**(91 392)**	(91 392)			
Балансова стойност на продадени стоки	**28 533**	28 533			
ОБЩО	**1 727 180**	**1 378 796**	**200 822**	**124 228**	**23 334**